

TÜM KURUYEMİŞ SANAYİCİLERİ
VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ

TÜKSiAD

2026

TÜM KURUYEMİŞ SANAYİCİLERİ
VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ

TÜKSiAD

ASSOCIATION OF TURKISH NUTS
AND DRIED FRUITS
INDUSTRIALISTS AND BUSINESSMEN

TÜKSiAD

GIDANIN DOĞASI TEKNOLOJİNİN HASSASİYETİ

Ayrırmadan işlemeye, üretimin her aşaması için uzman çözümler

VISION
SORTING SOLUTIONS

OPTİK AYIRMA

Kuruyemiş, tahıl, bakliyat ve kahve

multi
scan
A DURAVANT COMPANY

GÖRSEL KONTROL

Renk, şekil, boyut ve yüzey denimi

SESOTEC

YABANCI MADDE TESPİTLİ

Metal algılama ve X-Ray kontrolü

nemesis

AĞIRLIK KONTROLÜ

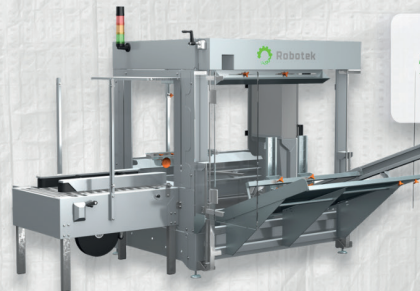
Dinamik tartım ve ürün sınıflandırma

ANTARES VISION
GROUP

ÜRÜN VE AMBALAJ DENETİMİ

Etiket, ağırlık ve ürün kontrolü

Robotek
group

HAT SONU OTOMASYON

Paletleme, kutulama & otomasyon

HER ÜRÜNE ÖZEL DOĞRU TEKNOLOJİ

Kaliteli çözümlerimizle, gıda üretiminin farklı ihtiyaçlarına cevap verir.

VISION
SORTING SOLUTIONS
OPTİK AYIRMA
Kuruyemiş, tahıl
ve bakliyat

SESOTEC
**YABANCI MADDE
TESPİTLİ**
Metal ve X-Ray
denetimi

multi
scan
A DURAVANT COMPANY
**360° GÖRSEL
KONTROL**
Meyve ve sebze
ürünleri

nemesis
DİNAMİK TARTIM
Paketli ürünlerde
ağırlık kontrolü

ANTARES VISION
GROUP
KALİTE DENETİMİ
Ürün, ambalaj ve etiket
kontrolü

Robotek
group
HAT SONU OTOMASYON
Paletleme, kutulama
& otomasyon

WE CLEAN ALL DRY FOOD OF THE WORLD

53 YEARS OF EXPERIENCE

www.akyurektech.com

AKYUREK
TECHNOLOGY MACHINE
Seed Processing & Conditioning Solutions

AKYUREK
TEKNOLOJİ MAKİNE A.Ş.

Başkanın Mesajı Message from the President

Değerli TÜKSiAD Üyeleri,

Kıymetli Sektör
Temsilcileri ve Değerli
Okuyucular,

Tüm Kuruyemiş Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TÜKSiAD) olarak, kuruluşumuzun 18. yılını kutlamanın haklı gururunu ve sorumluluğunu hep birlikte yaşıyoruz. 2008 yılında sektörümüzün ortak sesi olma hedefiyle başlayan yolculuğumuz, bugün her geçen gün daha da güçlenen kurumsal yapısı, artan temsil kabiliyeti ve üyelerimizin desteğiyle kararlılıkla devam etmektedir.

Bu dönem, TÜKSiAD için yeni bir yönetim anlayışının ve ortak hedefler doğrultusunda şekillenen yeni bir vizyonun başlangıcını ifade etmektedir. Bizler, devraldığımız bu sorumluluğu; geçmişten gelen birikimi koruyarak, üzerine yenilikçi bakış açısı, güçlü iletişim ve çözüm odaklı bir çalışma anlayışı ekleyerek sürdürmeyi hedefliyoruz.

Bu anlamlı yılda yayımladığımız dergimizin yeni sayısını sizlerle buluşturmaktan büyük memnuniyet duyuyorum. Öncelikle, derneğimizin bugünlere ulaşmasında emeği bulunan önceki dönem başkanlarımıza, yönetim kurulu üyelerimize ve TÜKSiAD çatısı altında bugüne kadar görev almış tüm paydaşlarımıza gönülden teşekkür ediyorum. Geçmiş dönem başkanlarımızın ve sektörümüzün duayen isimlerinin bilgi ve tecrübelerinden, oluşturduğumuz Yüksek İstişare Kurulumuz aracılığıyla faydalanmaya devam ediyor olmamız, derneğimiz adına en önemli kazanımlardan biridir. Güçlü kurumlar, geçmişinden aldığı tecrübeyi ortak akılla geleceğe taşıyabilen kurumlardır. Bizler de bu anlayışla, devraldığımız bayrağı daha ileriye taşımak için çalışıyoruz.

Bugün milyarlarca dolarlık ekonomik büyüklüğe ulaşan kuruyemiş sektörü; üretimi, sanayisi, ticareti, ihracatı ve sağladığı istihdam ile ülkemiz ekonomisinin stratejik alanlarından biridir. Ancak sektörümüz artık yalnızca üretim miktarıyla değil; kalite, sürdürülebilirlik, verimlilik, gıda güvenliği, markalaşma ve uluslararası

Dear TÜKSiAD Members,

Esteemed Sector
Representatives and Valued
Readers,

As the Federation of Nut Industrialists and Businessmen Association (TÜKSiAD), we are all sharing the well-earned pride and responsibility of celebrating the 18th anniversary of our founding. Our journey, which began in 2008 with the goal of being the common voice of our sector, continues with determination today, backed by an increasingly strong institutional structure, growing representative capacity, and the support of our members.

This period marks the beginning of a new management philosophy for

TÜKSiAD and a new vision shaped around shared goals. We aim to carry forward the responsibility we have taken on by preserving the accumulated knowledge of the past while adding an innovative perspective, strong communication, and a solution-oriented working approach.

I am delighted to bring you the new issue of our magazine, published in this meaningful year. First and foremost, I would like to extend my heartfelt thanks to our former chairpersons, our board members, and all the stakeholders who have served under the TÜKSiAD umbrella and contributed to bringing our association to where it is today. Continuing to benefit from the knowledge and experience of our former chairpersons and our sector's most distinguished figures through our Supreme Advisory Council is one of the most important achievements for our association. Strong institutions are those that can carry the experience of their past into the future through shared wisdom. It is with this understanding that we are working to carry the torch we have received even further forward.

Today, the nut industry, which has reached an economic scale worth billions of dollars, is one of the strategic areas of our country's economy through its production, manufacturing, trade, exports, and the employment it provides. However, our sector is no

rekabet gücüyle değerlendirilmektedir. Bu değişim, sektörümüzün tüm paydaşlarına yeni sorumluluklar yüklemekte; değişen koşullara uyum sağlayabilen, yenilikçi ve güçlü bir sektör yapısını zorunlu kılmaktadır.

Geride bıraktığımız dönemde küresel ekonomide yaşanan belirsizlikler, yüksek finansman maliyetleri, üretim giderlerindeki artışlar, iklim değişikliğinin tarımsal üretim üzerindeki etkileri ve uluslararası ticarete yaşanan gelişmeler sektörümüzü doğrudan etkilemeye devam etmiştir. Bunun yanında bitki sağlığı, gıda güvenliği ve dış ticaret alanındaki yeni düzenlemeler de sektörümüz açısından dikkatle takip edilmesi gereken önemli başlıklar arasında yer almaktadır.

TÜKSİAD olarak bu süreçte yalnızca gelişmeleri takip eden değil; sektörümüz adına görüş üreten, ilgili kurumlarla yapıcı iletişim kuran ve üyelerini doğru, hızlı ve güvenilir bilgiyle buluşturan bir sivil toplum kuruluşu olmayı önceliklerimiz arasında görüyoruz. Mevzuat değişikliklerinin yakından takip edilmesi, üyelerimizin zamanında bilgilendirilmesi ve sektörümüzün karşılaştığı sorunların ilgili mercilere etkin şekilde aktarılması için çalışmalarımızı aynı kararlılıkla sürdürüyoruz.

İnanıyoruz ki sektörümüzün geleceği; ortak akli esas alan güçlü bir iş birliği kültürüyle şekillenecektir. Üreticilerimizden sanayicilerimize, ihracatçılarımızdan akademisyenlerimize kadar tüm paydaşlarımızın bilgi ve tecrübelerini bir araya getirebildiğimiz ölçüde daha güçlü sonuçlar elde edeceğiz. Bu anlayış doğrultusunda üyelerimiz arasındaki dayanışmayı artırmaya, bilgi paylaşımını güçlendirmeye ve sektörümüzün ortak menfaatleri doğrultusunda çalışmalar yürütmeye devam edeceğiz.

Dijitalleşme, yapay zekâ uygulamaları, veri odaklı üretim planlaması ve sürdürülebilir üretim anlayışı artık sektörümüz açısından geleceğin değil, bugünün konularıdır. Kaynaklarımızı daha verimli kullanmak, fire oranlarını azaltmak, kalite standartlarımızı yükseltmek ve katma değerli ürünler geliştirmek, uluslararası pazarlardaki rekabet gücümüzü artıracak en önemli unsurlar arasında yer almaktadır. TÜKSİAD olarak bu dönüşüm sürecine katkı sağlayacak eğitimleri, sektörel çalışmaları ve iş birliklerini desteklemeyi önemli sorumluluklarımızdan biri olarak görüyoruz.

Elinizde bulunan bu sayımızda; sektörümüze ilişkin güncel gelişmeleri, ekonomik değerlendirmeleri, üretim ve dış ticaret analizlerini, uzman görüşlerini ve röportajları sizlerle buluşturuyoruz. Amacımız yalnızca

longer evaluated solely on production volume; it is now judged on quality, sustainability, efficiency, food safety, branding, and international competitiveness. This shift places new responsibilities on all stakeholders in our sector and requires an innovative, resilient sector structure capable of adapting to changing conditions.

Over the past period, uncertainties in the global economy, high financing costs, rising production expenses, the effects of climate change on agricultural production, and developments in international trade have continued to directly affect our sector. In addition, new regulations in the areas of plant health, food safety, and foreign trade remain among the important topics that our sector needs to follow closely.

As TÜKSİAD, we see it as one of our priorities in this process to be a civil society organization that does not merely follow developments, but generates opinions on behalf of our sector, builds constructive communication with relevant institutions, and provides our members with accurate, timely, and reliable information. We continue our work with the same determination to closely monitor regulatory changes, inform our members in a timely manner, and effectively convey the problems our sector faces to the relevant authorities.

We believe that the future of our sector will be shaped by a strong culture of collaboration built on shared wisdom. The more we are able to bring together the knowledge and experience of all our stakeholders — from our producers to our manufacturers, and from our exporters to our academics — the stronger the results we will achieve. In line with this understanding, we will continue to strengthen solidarity among our members, reinforce the sharing of knowledge, and carry out work in the interest of our sector's common benefit.

Digitalization, artificial intelligence applications, data-driven production planning, and sustainable production approaches are no longer topics of the future for our sector — they are topics of today. Using our resources more efficiently, reducing waste rates, raising our quality standards, and developing value-added products are among the most important factors that will boost our competitiveness in international markets. As TÜKSİAD, we see supporting the training programs, sector-wide efforts, and collaborations that will contribute to this transformation process as one of our key responsibilities.

In this issue you are holding, we bring you the latest developments concerning our sector, economic

bilgi paylaşmak değil; sektörümüzün ortak hafızasına katkı sağlayan, geleceğe ışık tutan kalıcı bir yayın ortaya koyabilmektir.

Bu vesileyle dergimizin hazırlanmasında emeği geçen yönetim kurulu üyelerimize, akademisyenlerimize, yazarlarımıza, sektör temsilcilerimize ve katkı sunan tüm paydaşlarımıza teşekkür ediyorum.

18 yıllık birikimimizden aldığımız güç, üyelerimizden aldığımız destek ve ortak akla olan inancımızla; sektörümüzün gelişimi, ülkemizin üretim gücü ve gelecek nesillere daha güçlü bir kuruyemiş sanayi bırakabilmek için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. Çünkü inanıyoruz ki güçlü bir sektör, ancak güçlü bir birliktelikle mümkündür.

Dergimizin sektörümüz için faydalı olmasını temenni ediyor, tüm üyelerimize ve sektör paydaşlarımıza sağlıklı, bereketli ve başarılı bir çalışma dönemi diliyorum.

Saygılarımla,

Muhammet Burak ÇİĞDEM
TÜKSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

assessments, production and foreign trade analyses, expert opinions, and interviews. Our goal is not only to share information, but to produce a lasting publication that contributes to our sector's shared memory and sheds light on the future.

On this occasion, I would like to thank our board members, academics, writers, sector representatives, and all the stakeholders who contributed to the preparation of our magazine.

With the strength drawn from our 18 years of accumulated experience, the support of our members, and our belief in shared wisdom, we will continue to work with all our strength for the development of our sector, our country's production power, and to leave behind a stronger nut industry for future generations. Because we believe that a strong sector is only possible through strong unity.

I hope our magazine will be beneficial for our sector, and I wish all our members and sector stakeholders a healthy, abundant, and successful working period.

Sincerely,

Muhammet Burak ÇİĞDEM
Chairman of the Board, TÜKSİAD

Tüm Kuruyemiş Sanayicileri ve İş Adamları Derneği

Association of Turkish Nuts and Dried Fruits Industrialists and Businessmen

2008
Yılında
Kuruldu

Kuruyemiş
Sanayisinin
Ortak Sesi
Olmak
Amacıyla
Kuruldu

Türkiye'de
Kuruyemiş
Sektörünü
Temsil Eden
Tek Sivil Toplum
Örgütü

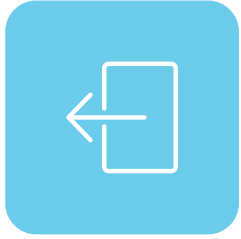
334
Üye

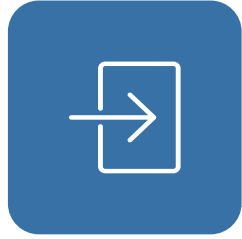
42
İlden
Üye

Yaklaşık
\$11,2
Milyar
Dolar
Ticaret
Hacmi

Yaklaşık
\$4,8
Milyar
Dolar
İhracat

Yaklaşık
\$1,9
Milyar
Dolar
İthalat

Yaklaşık \$4,5
Milyar Dolarlık
Sektörel
İç Pazar
Büyükülüğü

Kamu, özel
sektör ve
uluslararası
paydaşlarla
sektörün
gelişimi için
çalışmalar
yürütmektedir.

Established
in
2008

Established
to be the
Common Voice
of the Nuts
and Dry Fruit
Industry

The Only
Civil Society
Organization
Representing the
Nuts and Dry Fruit
Sector in Turkey

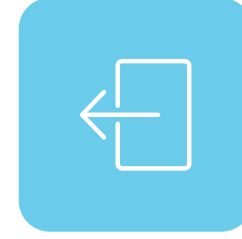
334
Members

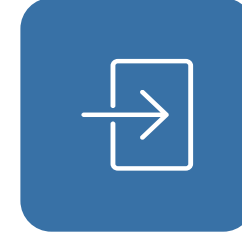
Members
from
42
provinces

\$11,2
billion
dollars
Trade
Volume

Approximately
4.8
Billion
dollars
Export

Approximately
1.9
Billion
dollars
Imports

Sectoral
Domestic
Market Size of
Approximately
4.5 Billion
Dollars

Carries out
initiatives to
support the
development
of the sector
in cooperation
with public
institutions,
the private
sector, and
international
stakeholders.

Sektörel
sorunların
çözümüne
yönelik lobi ve
temsil faaliyetleri
yürütmektedir.

Dernek Üyeleri,
Sponsorlar
ve Sektör
Temsicilerinin
Katıldığı Yıllık
Genel Kurul
Toplantıları

Conducts lobbying
and representation
activities aimed
at addressing and
resolving sector-
specific challenges.

Annual General
Assembly Meetings
Attended by
Association
Members, Sponsors
and Sector
Representatives

Yönetim Kurulumuz Our Board Of Directors

Muhammet Burak Çiğdem
Yönetim Kurulu Başkanı - Chairman of the Board

Yunus Emre Kaşıkçı
Yönetim Kurulu
Başkan Vekili
Vice Chairman of the Board

Mehmet İştahlı
Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı
Deputy Chairman of the Board

Emrah Sadi Sarıaltun
Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı
Deputy Chairman of the Board

Mehmet Saraçoğlu
Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı
Deputy Chairman of the Board

Yakup İpek
Yönetim Kurulu
Muhasip Üye
Treasurer/Board Member

Bekir Korkmaz
Yönetim Kurulu Üyesi
Board Member

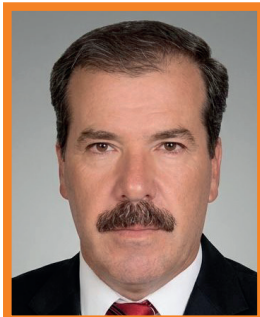
Hasan Çalık
Yönetim Kurulu Üyesi
Board Member

Ertuğrul Tolga Ak
Yönetim Kurulu Üyesi
Board Member

Ertuğrul Bozhüyük
Yönetim Kurulu Üyesi
Board Member

Hamit Yıldırım
Yönetim Kurulu Üyesi
Board Member

Muhammed Emre Çeviksever
Yönetim Kurulu Üyesi
Board Member

Fahri Uyduran
Yönetim Kurulu Üyesi
Board Member

Denetim Kurulumuz - Audit Committee

Bülent Elbeyli
Denetim Kurulu Üyesi
Audit Committee
Member

Mustafa Pirlioğlu
Denetim Kurulu Üyesi
Audit Committee
Member

Mustafa Yılmaz
Denetim Kurulu Üyesi
Audit Committee
Member

Disiplin Kurulumuz - Disciplinary Committee

Ahmet Güler
Disiplin Kurulu Üyesi
Disciplinary
Committee Member

Levent Çaputçu
Disiplin Kurulu Üyesi
Disciplinary
Committee Member

Fatih Taşkur
Disiplin Kurulu Üyesi
Disciplinary
Committee Member

Alican Erçal
Disiplin Kurulu Üyesi
Disciplinary
Committee Member

Ahmet Aydın
Disiplin Kurulu Üyesi
Disciplinary
Committee Member

Yüksek İstişare Kurulu - High Advisory Board

Murat Yıldırım
Yüksek İstişare Kurulu Başkanı
Chairman of the High
Advisory Board

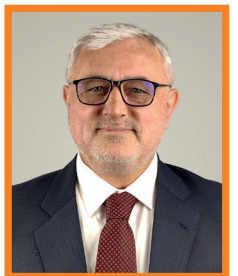
Aykut Dinler
Yüksek İstişare Kurulu Üyesi
Member of the High
Advisory Board

Muammer Çaputçu
Yüksek İstişare Kurulu Üyesi
Member of the High
Advisory Board

Hüsametdin Karaman
Yüksek İstişare Kurulu Üyesi
Member of the High
Advisory Board

Hasan Hüseyin Karapınar
Yüksek İstişare Kurulu Üyesi
Member of the High
Advisory Board

İdari Kadromuz Our Administrative Team

Özer Dinç
TÜKSİAD Genel Sekreteri
Secretary General of TÜKSİAD

Hedeflerimiz Our Goals

Tüm Kuruyemiş Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TÜKSİAD), ülkemiz kuruyemiş sektörünün sürdürülebilir gelişimine katkı sağlamak amacıyla 17 Mart 2008 tarihinde kurulmuş, Türkiye’de kuruyemiş sektörünü temsil eden tek ulusal sivil toplum kuruluşudur.

The Turkish Nuts and Dried Fruits Industrialists and Businessmen's Association (TÜKSİAD) was founded on March 17, 2008, with the aim of contributing to the sustainable development of our country's nuts and dried fruits sector. It is the only national non-governmental organization representing the nuts and dried fruits sector in Turkey.

TÜKSİAD; üreticiden sanayiciye, ihracatçıdan ithalatçıya kadar sektörün tüm paydaşlarını ortak bir çatı altında buluşturarak, sektörün ulusal ve uluslararası alanda rekabet gücünü artırmayı temel hedef olarak benimsemektedir.

TÜKSİAD brings together all stakeholders of the sector, from producers to industrialists and from exporters to importers, under a common umbrella, adopting as its core objective the enhancement of the sector's competitiveness at both the national and international levels.

Yönetim Kurulumuz ve üyelerimiz, hızla değişen küresel ticaret koşullarında sektörün karşı karşıya kaldığı sorunların çözümüne yönelik çalışmalar yürütmekte; ilgili kamu kurumlarıyla iş birliği içinde sektörün ortak menfaatlerini koruyacak politika ve uygulamaların geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Our Board of Directors and members carry out efforts to resolve the challenges facing the sector amid rapidly changing global trade conditions, and contribute to the development of policies and practices that protect the sector's common interests in cooperation with the relevant public institutions.

Üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek, kurumsal yapılarını güçlendirmek ve uluslararası pazarlardaki rekabet güçlerini artırmak amacıyla eğitim programları, seminerler, sektörel toplantılar, ticaret heyetleri ve yurt içi ile yurt dışı fuar organizasyonları düzenlemekteyiz.

In order to support our members' professional development, strengthen their institutional structures, and enhance their competitiveness in international markets, we organize training programs, seminars, sectoral meetings, trade delegations, and domestic and international fair organizations.

Ürün komisyonlarımız aracılığıyla sektörün farklı ürün gruplarına ilişkin güncel gelişmeleri takip ediyor, hazırlanan değerlendirme raporları ve istişare çalışmalarıyla sektörün ihtiyaçlarına yönelik çözüm önerileri geliştiriyoruz.

Through our product commissions, we follow current developments related to the sector's different product groups, and develop solution proposals for the sector's needs through the assessment reports and consultation efforts we prepare.

Kuruyemiş sektöründe güvenli, sürdürülebilir, rekabetçi ve katma değeri yüksek bir ticaret yapısının oluşmasını desteklerken; kalite standartlarının yükseltilmesi, markalaşmanın güçlendirilmesi ve uluslararası pazarlarda Türk kuruyemiş sektörünün daha etkin temsil edilmesi için çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz.

While supporting the establishment of a safe, sustainable, competitive, and high-value-added trade structure in the nuts and dried fruits sector, we resolutely continue our efforts to raise quality standards, strengthen branding, and ensure more effective representation of the Turkish nuts and dried fruits sector in international markets.

18 yıllık kurumsal birikimimizden aldığımız güçle, üyelerimiz ve tüm sektör paydaşlarımızla birlikte kuruyemiş sektörünün geleceğine yön veren, çözüm üreten ve ortak aklı esas alan güçlü bir sivil toplum kuruluşu olma hedefiyle faaliyetlerimize devam ediyoruz.

Drawing strength from our 18 years of institutional experience, we continue our activities together with our members and all our sector stakeholders, with the goal of being a strong non-governmental organization that shapes the future of the nuts and dried fruits sector, produces solutions, and is guided by collective wisdom.

TÜKSİAD 2026 Olağan Seçimli Genel Kurulu TÜKSİAD 2026 Ordinary General Assembly

TÜKSİAD 2026 Olağan Seçimli Genel Kurulu Antalya’da Gerçekleştirildi

TÜKSİAD’ın 2026 Yılı Olağan Seçimli Genel Kurulu, 24-26 Nisan 2026 tarihleri arasında Antalya Belek’te bulunan Papillon Zeugma Relaxury Resort Otel’de, sektörün yoğun katılımıyla başarıyla gerçekleştirildi.

Türkiye’nin dört bir yanından 247 üye firmadan 450’yi aşkın sektör temsilcisinin katıldığı genel kurul, yalnızca derneğimizin yeni dönem yönetiminin belirlendiği bir seçim organizasyonu olmanın ötesinde; sektörümüzün ortak vizyonunun değerlendirildiği, fikir alışverişlerinin yapıldığı ve birlik beraberlik ruhunun pekiştirildiği önemli bir buluşma oldu.

Genel kurul kapsamında gerçekleştirilen seçimlerin ardından, derneğimizin yeni Yönetim Kurulu ve Başkanı üyelerimizin takdirleriyle göreve seçildi.

TÜKSİAD 2026 Ordinary General Assembly Successfully Held in Antalya

TÜKSİAD’s 2026 Ordinary General Assembly was successfully held on 24–26 April 2026 at the Papillon Zeugma Relaxury Resort in Belek, Antalya, bringing together representatives from across Türkiye’s nut and dried fruit industry.

With the participation of more than 450 industry representatives from 247 member companies, the General Assembly was not only an election meeting to determine the Association’s new leadership but also an important platform where the industry’s common vision was discussed, valuable ideas were exchanged, and the spirit of unity and solidarity was further strengthened.

Yeni dönemde hayata geçirilmesi planlanan projeler, sektörel hedefler ve çalışma başlıkları üyelerimizle paylaşılırken, TÜKSIAD'ın sektör adına üstleneceği çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Program boyunca düzenlenen sosyal etkinlikler ve sponsor firmalarımızın katkılarıyla gerçekleştirilen organizasyonlar sayesinde üyelerimiz arasında iletişim ve iş birliği daha da güçlenirken, sektör paydaşları yeni iş bağlantıları kurma ve deneyimlerini paylaşma fırsatı buldu.

Katılımcılarımızın değerli görüş ve önerileriyle zenginleşen genel kurul, kuruyemiş ve kuru meyve sektörünün ortak sorunlarına birlikte çözüm üretme iradesini bir kez daha ortaya koydu. TÜKSIAD olarak, sektörümüzün gelişimi için birlik ve dayanışma içinde çalışmaya devam edeceğimiz mesajı güçlü bir şekilde vurgulanırken, yeni dönemin sektörümüz ve tüm üyelerimiz adına hayırlı olması temenni edildi.

Following the elections, TÜKSIAD's new President and Board of Directors were elected by the members. During the event, the Association's strategic objectives, future projects, and priorities for the new term were presented, while participants shared their views and expectations regarding the future of the industry.

The social events organized throughout the program, together with the valuable support of our sponsoring companies, further strengthened communication and cooperation among our members. The gathering also provided an excellent opportunity for participants to establish new business connections and exchange professional experiences.

Enriched by the valuable opinions and contributions of our members, the General Assembly once again demonstrated the industry's determination to work together for sustainable growth and common success. TÜKSIAD reaffirmed its commitment to supporting the development of Türkiye's nut and dried fruit sector while delivering a strong message of unity, cooperation, and shared vision for the future.

Faaliyetlerimiz Our activities

Yıl boyunca gerçekleştirdiğimiz toplantılar, ziyaretler, fuar katılımları ve sektör buluşmalarından hafızalarda yer eden kareleri sizlerle paylaşıyoruz. Birlikte daha güçlü bir sektör için çalışmaya devam ediyoruz.

A selection of memorable moments from the meetings, visits, trade fairs, and industry events we participated in throughout the year. Together, we continue working for a stronger industry.

Ege Serbest Bölgesi'ne Ziyaret

Ege Serbest Bölgesi'ne Ziyaret

Kuruyemişten Sağlığa Katma Değerli İyi Uygulama Örnekleri Semineri

Özgür Tarım Firmasına Ziyaret

30-06-2026 Bloomberg Akıllı Tarım Programı

Özgür Tarım Firmasına Ziyaret

Özgür Tarım Firmasına Ziyaret

Yönetim Kurulu Toplantısı Konya

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü'ne Bir Tanışma Ziyareti

Yönetim Kurulu Toplantısı Konya

01-07-2026 M.Burak Çiğdem Dünya Gazetesi

25-06-2026 Y. Emre Kaşıkçı Hürriyet Gazetesi

S.S. Tariş İncir Tarım Satış Kooperatifleri Birliği İncir İşleme ve Depolama Müdürlüğü'ne Ziyaret

Tüksiad İzmir Üye Buluşması

Tüksiad İzmir Üye Buluşması

Yönetim Kurulu Toplantısı Antalya

Yerli Cevizde Markalaşma ve Pazarlama Semineri

S.S. Tariş İncir Tarım Satış Kooperatifleri Birliği İncir İşleme ve Depolama Müdürlüğü'ne Ziyaret

Yerli Cevizde Markalaşma ve Pazarlama Semineri

Gıdanın Doğası, Teknolojinin Hassasiyeti

The Nature Of Food, The Precision Of Technology

GIDANIN DOĞASI, TEKNOLOJİNİN HASSASİYETİ

SOMFOOD, kuruyemiş ve gıda endüstrisine üretimin farklı aşamalarını kapsayan entegre kontrol, ayırma ve otomasyon çözümleri sunuyor.

“Amacımız yalnızca bir makine sunmak değil; üretim hattının ihtiyacını doğru analiz ederek, doğru teknolojiyi doğru noktada konumlandıran uzun vadeli bir çözüm ortağı olmaktır.”

Samet Ziya AKÇAY
SOMFOOD Satış Müdürü
SOMFOOD Sales Manager

THE NATURE OF FOOD, THE PRECISION OF TECHNOLOGY

SOMFOOD offers the nut and food industry integrated control, sorting, and automation solutions covering the different stages of production.

“Our aim isn't just to offer a machine; it's to be a long-term solution partner that positions the right technology in the right place by correctly analyzing the production line's needs.”

The New Benchmark for Competitiveness in the Food Sector

Competition in the food industry is no longer defined by higher production capacity alone. Consistent product quality, food safety, traceability, low loss rates, and efficient production management directly determine a business's strength in the market. In the nut sector in particular, the natural structure of the products creates significant variation in color, shape, size, and surface characteristics. For this reason, technologies that provide precise control at every stage of production play a critical role in the sector's development.

SOMFOOD meets this need not through a single machine, but through a holistic approach that covers the entire production line. From raw material intake to optical sorting, from foreign matter control to weight inspection, and from packaging control to end-of-line automation, different processes are addressed with complementary solutions.

Optical Sorting and Visual Inspection

For natural products such as nuts, grains, pulses, and coffee, correct sorting is one of the first steps in maintaining quality standards. SOMFOOD's 3U Vision optical sorting solutions help classify products according to their color and visual characteristics, separate out unwanted products, and achieve a more consistent final product.

Multiscan visual inspection systems, meanwhile, analyze color, shape, size, and surface characteristics to support sorting products into different quality grades.

Gıda güvenliği için yabancı madde denetimi

Üretim süreçlerinde en kritik konulardan biri, yabancı maddelerin güvenilir biçimde tespit edilmesidir. SOMFOOD, Sesotec metal algılama ve X-Ray kontrol çözümleriyle üretimin farklı noktalarında güvenlik kontrolü oluşturur. Dökme ürünlerden paketlenmiş ürüne kadar çeşitli uygulamalarda kullanılabilen bu sistemler, olası risklerin erken aşamada belirlenmesine ve nihai ürün güvenliğinin güçlendirilmesine katkı sağlar.

Bu yaklaşım, yalnızca ürün kalitesini değil; marka güvenini, müşteri memnuniyetini ve üretim disiplinini de destekleyen önemli bir kontrol katmanı oluşturur.

Ağırlık, ürün ve ambalaj kontrolü

Paketli ürünlerde doğru gramaj ve ambalaj bütünlüğü, hem yasal uygunluk hem de tüketici güveni açısından büyük önem taşır. Nemesis dinamik tartım sistemleri, üretim hattı üzerinde ilerleyen ürünlerin ağırlık kontrolünü gerçekleştirerek tolerans dışındaki ürünlerin ayrılmasına yardımcı olur. Böylece eksik ya da fazla dolumların önüne geçilmesi, ürün standardının korunması ve gereksiz ürün kayıplarının azaltılması hedeflenir.

Antares Vision Group çözümleri ise ürün ve ambalaj denetimini daha geniş bir çerçevede ele alır. Etiket, ağırlık ve ürün uygunluğunun kontrol edilmesi; üretim hattının sonunda daha kapsamlı bir kalite güvence noktası oluşturulmasına katkı sağlar.

Hat sonu otomasyonla tamamlanan süreç

Kaliteli üretim, yalnızca ürünün doğru ayıklanması ve kontrol edilmesiyle tamamlanmaz. Ürünün doğru şekilde kutulanması, paletlenmesi ve sevkiyata hazırlanması da üretim performansının önemli bir parçasıdır. SOMFOOD, Robotek Group hat sonu otomasyon çözümleriyle kutulama, paletleme ve otomasyon süreçlerinin daha düzenli, hızlı ve kontrollü şekilde yönetilmesine destek olur.

Böylece üretimin başından sonuna kadar birbirini tamamlayan bir yapı kurulabilir; insan kaynağı daha verimli kullanılabilir ve işletme içindeki süreçlerin standardizasyonu güçlendirilebilir.

SOMFOOD'un vizyonu: doğru ihtiyaca doğru çözüm

Her işletmenin ürünü, kapasitesi, üretim alanı ve kalite kriteri farklıdır. Bu nedenle SOMFOOD'un yaklaşımı, standart bir sistemi her tesise uygulamak yerine işletmenin gerçek ihtiyacını analiz etmek üzerine kuruludur. Üretim hattı incelenir, kritik kontrol noktaları

This way, the producer not only separates out defective products, but also gives the product standard a more measurable and repeatable structure.

Foreign Matter Detection for Food Safety

One of the most critical issues in production processes is the reliable detection of foreign matter. SOMFOOD builds safety checkpoints at different points in production with Sesotec metal detection and X-ray inspection solutions. These systems, which can be used in a range of applications from bulk products to packaged products, help identify potential risks at an early stage and strengthen the safety of the final product.

This approach forms an important layer of control that supports not only product quality, but also brand trust, customer satisfaction, and production discipline.

Weight, Product, and Packaging Control

Correct weight and packaging integrity in packaged products are of great importance, both for legal compliance and consumer trust. Nemesis dynamic weighing systems check the weight of products as they move along the production line, helping to separate out any that fall outside tolerance. This aims to prevent under- or over-filling, preserve product standards, and reduce unnecessary product loss.

Antares Vision Group solutions, meanwhile, address product and packaging inspection within a broader framework. Checking label, weight, and product compliance helps create a more comprehensive quality assurance checkpoint at the end of the production line.

A Process Completed With End-of-Line Automation

Quality production is not complete with correct sorting and inspection of the product alone. Correctly boxing, palletizing, and preparing the product for shipment are also an important part of production performance. SOMFOOD, with Robotek Group end-of-line automation solutions, helps manage boxing, palletizing, and automation processes in a more organized, faster, and more controlled way.

This makes it possible to build a structure where every stage of production, from start to finish, complements the next; human resources can be used more efficiently, and the standardization of processes within the business can be strengthened.

Multiscan görsel kontrol sistemleri ise renk, şekil, boyut ve yüzey özelliklerini analiz ederek ürünlerin farklı kalite sınıflarına ayrılmasını destekler. Böylece üretici, yalnızca hatalı ürünü ayırmakla kalmaz; aynı zamanda ürün standardını daha ölçülebilir ve tekrarlanabilir bir yapıya kavuşturur.

belirlenir ve uygun teknoloji bu ihtiyaçlara göre konumlandırılır.

Şirketin temel vizyonu; gıda üreticilerinin kalite, güvenlik ve verimlilik hedeflerine ulaşmalarını destekleyen uzun vadeli bir çözüm ortağı olmaktır. Bu yaklaşım, teknolojiyi yalnızca bir yatırım kalemi olmaktan çıkararak üretim kültürünün ve kalite yönetiminin ayrılmaz bir parçası haline getirir.

Kuruyemiş sektörünün geleceği teknolojiyle güçlenecek

Türkiye, kuruyemiş üretimi ve ticaretinde güçlü bir bilgi birikimine ve önemli bir potansiyele sahip. Bu potansiyelin ileri kontrol ve otomasyon teknolojileriyle desteklenmesi; daha istikrarlı kalite, daha düşük kayıp, daha güvenli ürün ve uluslararası pazarlarda daha güçlü rekabet anlamına geliyor.

SOMFOOD, “Gıdanın doğası, teknolojinin hassasiyeti” yaklaşımıyla doğal ürünün değerini koruyan, üreticinin tecrübesini teknolojiyle güçlendiren ve üretimin her aşamasına uyarlanabilen çözümler sunmaya devam ediyor.

**SOMFOOD | www.somfood.com.tr |
info@somfood.com.tr | +90 540 766 36 36**

SOMFOOD's Vision: The Right Solution for the Right Need

Every business has a different product, capacity, production space, and quality criteria. For this reason, rather than applying a standard system to every facility, SOMFOOD's approach is built on analyzing the business's actual needs. The production line is examined, critical control points are identified, and the appropriate technology is positioned according to these needs.

The company's core vision is to be a long-term solution partner that helps food producers reach their quality, safety, and efficiency goals. This approach turns technology from being merely a line item of investment into an integral part of the production culture and quality management.

The Future of the Nut Sector Will Be Strengthened by Technology

Turkey has strong accumulated knowledge and significant potential in nut production and trade. Supporting this potential with advanced control and automation technologies means more consistent quality, lower losses, safer products, and stronger competitiveness in international markets.

With its “The nature of food, the precision of technology” approach, SOMFOOD continues to offer solutions that preserve the value of the natural product, strengthen the producer's experience with technology, and can be adapted to every stage of production.

**SOMFOOD | www.somfood.com.tr |
info@somfood.com.tr | +90 540 766 36 36**

Kuruyemiş Sektöründe Yapay Zekâ Devrimi: Akıllı Renk Ayırma Teknolojileriyle Kalitede Yeni Dönem The Artificial Intelligence Revolution in the Nuts and Dried Fruits Industry: A New Era of Quality with Smart Colour-Sorting Technologies

Kuruyemiş sektörü, son yıllarda yalnızca üretim kapasitesiyle değil; kalite, gıda güvenliği ve ihracat standartları açısından da büyük bir dönüşüm yaşıyor. Dünya genelinde artan tüketici beklentileri, üreticileri daha hassas, daha hızlı ve daha güvenilir kalite kontrol sistemlerine yönlendiriyor. Bu dönüşümün merkezinde ise yapay zekâ (Artificial Intelligence - AI) yer alıyor.

Eskiden kalite kontrol süreçleri büyük ölçüde operatör deneyimine ve geleneksel optik sistemlere dayanırken, günümüzde yapay zekâ destekli renk ayırma makineleri kuruyemiş işleme tesislerinin vazgeçilmez teknolojileri arasında yer alıyor. Fındık, Antep fıstığı, badem, kaju, ceviz, leblebi ve ay çekirdeği gibi ürünlerde yüksek kalite standartlarına ulaşmak artık yalnızca mekanik sistemlerle değil, öğrenen algoritmalarla mümkün hâle geliyor.

Yapay Zekâ Kuruyemiş Sektörünü Nasıl Dönüştürüyor?

Kuruyemiş işleme tesislerinde en önemli hedeflerden biri, tüketiciye kusursuz kaliteye sahip ürün ulaştırmaktır. Ancak doğal tarım ürünleri; hasat koşulları, iklim değişiklikleri ve depolama süreçleri nedeniyle birbirinden farklı özellikler gösterebilir. Aynı ürün grubunda renk, şekil, yüzey yapısı ve kalite açısından önemli farklılıklar oluşabilir.

İşte tam bu noktada yapay zekâ devreye giriyor.

Yapay zekâ destekli sistemler, milyonlarca ürünü saniyeler içerisinde analiz ederek yalnızca renk farklılıklarını değil; ürünün genel kalite yapısını da değerlendirebiliyor. Gelişmiş görüntü işleme algoritmaları sayesinde sistem, insan gözünün fark etmekte zorlandığı çok küçük kusurları dahi tespit edebiliyor.

Bu teknoloji sayesinde üretim süreçleri daha hızlı, daha tutarlı ve daha güvenilir hâle geliyor.

Ümit Akyürek
*Akyürek Teknoloji Makine
-Yönetim Kurulu Üyesi
Board Member*

In recent years, the nuts and dried fruits industry has been undergoing a major transformation, not only in terms of production capacity but also in quality, food safety, and export standards. Rising consumer expectations worldwide are pushing producers toward more precise, faster, and more reliable quality control systems. At the center of this transformation lies artificial intelligence (AI).

While quality control processes once relied largely on operator experience and traditional optical systems, AI-

powered colour-sorting machines have today become indispensable technologies in nut-processing facilities. Achieving high quality standards in products such as hazelnuts, pistachios, almonds, cashews, walnuts, roasted chickpeas, and sunflower seeds is now possible not merely through mechanical systems, but through algorithms capable of learning.

How Is Artificial Intelligence Transforming the Nuts and Dried Fruits Industry?

One of the most important goals in nut-processing facilities is delivering products of flawless quality to the consumer. However, natural agricultural products can vary considerably due to harvest conditions, climate change, and storage processes. Even within the same product group, significant differences can arise in colour, shape, surface structure, and quality.

This is precisely where artificial intelligence comes into play.

AI-powered systems can analyze millions of products within seconds, evaluating not only colour differences but also the product's overall quality structure. Thanks to advanced image-processing algorithms, the system can detect even the tiniest defects that are difficult for the human eye to notice.

Thanks to this technology, production processes become faster, more consistent, and more reliable.

Renk Ayırma Makineleri Artık Sadece Renge Bakmıyor

Yeni nesil yapay zekâ destekli renk ayırma makineleri, klasik optik ayıklama sistemlerinden çok daha gelişmiş analiz yeteneklerine sahiptir.

Yüksek çözünürlüklü kameralar, LED aydınlatma sistemleri ve güçlü görüntü işleme yazılımları sayesinde her ürün, milisaniyeler içinde onlarca farklı kriter üzerinden değerlendirilir.

Sistem yalnızca renk değişimlerini değil;

- Leke oluşumlarını,
- Küf belirtilerini,
- Böcek zararlarını,
- Kırık ve çatlak ürünleri,
- Şekil bozukluklarını,
- Kabuk parçalarını,
- Taş, cam ve diğer yabancı maddeleri,
- Kalite standartlarına uymayan ürünleri

yüksek doğrulukla tespit ederek ayırabilir.

Bu sayede ürün kalitesi standart hâle gelirken, insan kaynaklı hata oranı da önemli ölçüde azalır.

Fındık İşlemede Yapay Zekânın Sağladığı Avantaj

Türkiye'nin dünya lideri olduğu fındık sektöründe kalite kontrol, ihracat başarısının temel unsurlarından biridir.

İç fındık üretiminde kırık, buruşuk, kararmış, lekeli veya küflü ürünlerin doğru şekilde ayrılması hem müşteri memnuniyetini hem de ihracat standartlarını doğrudan etkiler.

Yapay zekâ destekli renk ayırma sistemleri, her bir fındık tanesini ayrı ayrı analiz ederek kusurlu ürünleri milisaniyeler içerisinde tespit eder. Bu yüksek hassasiyet sayesinde üreticiler daha homojen ürün elde ederken, kalite standartlarını da sürdürülebilir biçimde koruyabilir.

Benzer şekilde Antep fıstığı, badem, kaju, leblebi ve ay çekirdeği gibi farklı kuruyemiş ürünlerinde de yapay zekâ, ürün saflığını artırarak üretim verimliliğine önemli katkılar sağlar.

Öğrenen Sistemler Daha Doğru Kararlar Veriyor

Yapay zekâyı geleneksel optik sistemlerden ayıran en önemli özelliklerden biri, sürekli öğrenebilmesidir.

Makine öğrenmesi algoritmaları sayesinde sistem, geçmişte analiz ettiği milyonlarca ürünün

Colour-Sorting Machines No Longer Just Look at Colour

New-generation AI-powered colour-sorting machines have far more advanced analytical capabilities than classic optical sorting systems.

Thanks to high-resolution cameras, LED lighting systems, and powerful image-processing software, every product is evaluated against dozens of different criteria within milliseconds.

The system detects and separates with high accuracy not only colour variations, but also:

- Stains
- Signs of mold
- Insect damage
- Broken and cracked products
- Shape deformities
- Shell fragments
- Stones, glass, and other foreign matter
- Products that do not meet quality standards

As a result, product quality becomes standardized while the rate of human-related error is significantly reduced.

The Advantage Artificial Intelligence Provides in Hazelnut Processing

In the hazelnut sector, where Turkey is a world leader, quality control is one of the fundamental elements of export success.

In hazelnut kernel production, correctly separating broken, shriveled, darkened, stained, or moldy products directly affects both customer satisfaction and export standards.

AI-powered colour-sorting systems analyze each individual hazelnut separately, detecting defective products within milliseconds. Thanks to this high precision, producers achieve more homogeneous products while sustainably maintaining quality standards.

Similarly, in other nut and dried fruit products such as pistachios, almonds, cashews, roasted chickpeas, and sunflower seeds, artificial intelligence increases product purity and makes significant contributions to production efficiency.

Learning Systems Make More Accurate Decisions

One of the key features that distinguishes artificial intelligence from traditional optical systems is its ability to continuously learn.

verilerini değerlendirerek zaman içinde daha isabetli kararlar verebilir. Böylece farklı ürün çeşitleri, sezon değişiklikleri ve kalite farklılıklarına daha hızlı uyum sağlayabilir.

Bu durum yalnızca ayıklama doğruluğunu artırmakla kalmaz; aynı zamanda operatör müdahalesini azaltarak üretimde süreklilik sağlar.

Verimlilik ve Sürdürülebilirlik Bir Arada

Yapay zekâ destekli renk ayırma teknolojileri yalnızca kaliteyi artırmakla kalmaz, aynı zamanda işletmelerin verimliliğini de yükseltir.

Akıllı analiz sistemleri sayesinde;

- Daha düşük fire oranı,
- Daha yüksek ürün saflığı,
- Daha az enerji tüketimi,
- Daha düşük işletme maliyetleri,
- Daha hızlı üretim,
- Daha yüksek ihracat kalitesi

elde edilebilir.

Ayrıca doğru ayıklama sayesinde kullanılabilir ürün miktarı artar ve gıda israfı azaltılarak sürdürülebilir üretime katkı sağlanır.

Geleceğin Kuruyemiş Tesisleri Yapay Zekâ ile Yönetilecek

Endüstri 4.0 ve dijital dönüşüm, kuruyemiş sektörünü de köklü biçimde değiştirmektedir. Yakın gelecekte yapay zekâ destekli renk ayırma sistemlerinin; üretim hatları, kalite kontrol yazılımları, veri analitiği ve otomasyon çözümleriyle tam entegre çalışması beklenmektedir.

Gerçek zamanlı veri analizi sayesinde makineler yalnızca kusurlu ürünleri ayırmakla kalmayacak; üretim performansını izleyecek, olası kalite sorunlarını önceden tahmin edecek ve operatörlere karar desteği sunacaktır.

Bu dönüşüm, işletmelerin daha rekabetçi, daha verimli ve daha sürdürülebilir üretim yapmasını sağlayacaktır.

Sonuç

Kuruyemiş sektöründe kalite artık yalnızca bir tercih değil, küresel pazarda rekabet edebilmenin temel şartlarından biridir. Yapay zekâ destekli renk ayırma makineleri ise bu kalite anlayışının en önemli yapı taşlarından biri hâline gelmiştir.

Through machine learning algorithms, the system evaluates data from the millions of products it has analyzed in the past, allowing it to make more accurate decisions over time. In this way, it can adapt more quickly to different product varieties, seasonal changes, and quality variations.

This not only increases sorting accuracy but also reduces the need for operator intervention, ensuring continuity in production.

Efficiency and Sustainability Together

AI-powered colour-sorting technologies not only improve quality but also raise the efficiency of businesses.

Thanks to smart analysis systems, the following can be achieved:

- Lower waste/loss rates
- Higher product purity
- Lower energy consumption
- Lower operating costs
- Faster production
- Higher export quality

Moreover, accurate sorting increases the amount of usable product and reduces food waste, contributing to sustainable production.

The Nut-Processing Facilities of the Future Will Be Managed by Artificial Intelligence

Industry 4.0 and digital transformation are fundamentally changing the nuts and dried fruits sector as well. In the near future, AI-powered colour-sorting systems are expected to be fully integrated with production lines, quality control software, data analytics, and automation solutions.

Thanks to real-time data analysis, machines will not only sort out defective products; they will also monitor production performance, predict potential quality issues in advance, and provide decision support to operators.

This transformation will enable businesses to achieve more competitive, more efficient, and more sustainable production.

Conclusion

In the nuts and dried fruits industry, quality is no longer merely a preference but one of the fundamental requirements for competing in the global market. AI-powered colour-sorting machines have become one of the most important building blocks of this understanding of quality.

Gelişmiş görüntü işleme teknolojileri, öğrenebilen algoritmalar ve yüksek hızlı analiz sistemleri sayesinde üreticiler daha yüksek kalite standartlarına ulaşırken, üretim süreçlerini daha verimli ve sürdürülebilir bir yapıya dönüştürebilmektedir.

Önümüzdeki yıllarda yapay zekâ teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte renk ayırma makineleri yalnızca ürünleri ayıran sistemler değil; üretim süreçlerini analiz eden, kaliteyi optimize eden ve işletmelere stratejik karar desteği sunan akıllı üretim platformlarına dönüşecektir. Kuruyemiş sektörünün geleceği, yapay zekâ ile şekillenen bu akıllı teknolojiler sayesinde daha verimli, daha güvenli ve daha yüksek kalite standartlarına ulaşacaktır.

www.akyurektech.com | info@akyurektech.com | 444 6 259

Thanks to advanced image-processing technologies, learning algorithms, and high-speed analysis systems, producers are achieving higher quality standards while transforming their production processes into a more efficient and sustainable structure.

In the coming years, as AI technologies continue to advance, colour-sorting machines will evolve beyond systems that merely sort products; they will become intelligent production platforms that analyze production processes, optimize quality, and provide strategic decision support to businesses. The future of the nuts and dried fruits sector will reach greater efficiency, safety, and higher quality standards through these smart technologies shaped by artificial intelligence.

www.akyurektech.com | info@akyurektech.com | 444 6 259

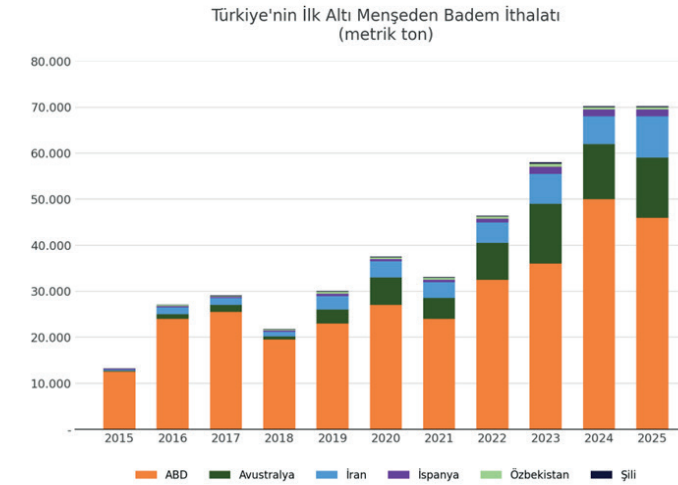
Kaliforniya Bademi ve Türkiye: Beslenme ve İş Birliği Yoluyla Birlikte Büyümek California Almonds and Türkiye: Growing Together Through Nutrition and Partnership

Tüketicilerin sağlık ve wellness önceliklerini giderek daha fazla ön plana çıkarmasıyla birlikte, badem dengeli beslenmeyi ve sağlıklı yaşam tarzını destekleyen besin değeri yüksek bir gıda olarak tanınmaya devam ediyor. Bademin beslenmeye katkıları konusunda artan farkındalık, dünya genelinde talebi artırmakta ve gıda sektörü için yeni fırsatlar yaratmaktadır.

Julie Adams
*Kaliforniya Badem Birliği
(Almond Board of California)
Global Teknik ve
Regülasyonlardan Sorumlu
Başkan Yardımcısı
Vice President, Global
Technical & Regulatory
Affairs*

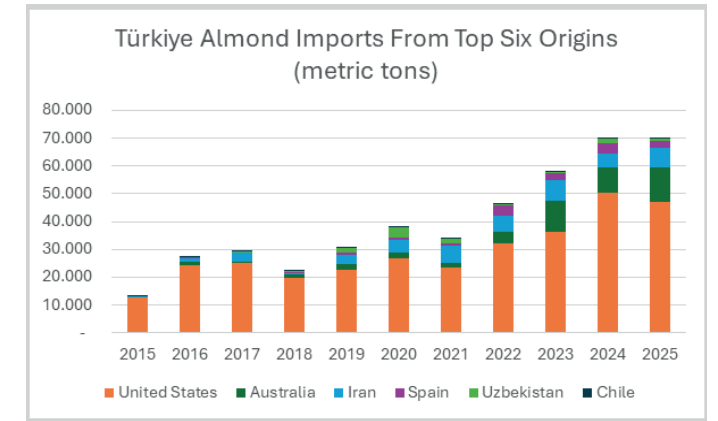
Türkiye, bu büyüme hikâyesinde önemli bir paydaştır. Güçlü gıda üretim sektörü ve küresel tarım ticaretindeki stratejik konumuyla Türkiye, Kaliforniya bademi için değerli bir pazar ve besin değeri yüksek gıdaların tüketiciye ulaştırılmasında kilit bir bağlantı noktası olma özelliği taşımaktadır. Ticaret verilerine göre Türkiye, 2025 yılında 46.000 metrik tonun üzerinde ham ABD bademi ithal ederek Kaliforniya bademinin önde gelen destinasyonlarından biri konumuna gelmiştir.

Kaliforniya Badem Birliği (Almond Board of California) için Türkiye ile olan ilişki, ticaretin ötesine geçmektedir. Kaliforniyalı üreticiler ile Türk ithalatçılar, işleyiciler ve gıda üreticileri, tüketicilere sağlıklı ve yüksek kaliteli gıda ürünleri sunma konusunda ortak bir sorumluluk paylaşmaktadır. Badem, modern beslenme ve wellness trendleriyle uyumlu geniş bir gıda ve atıştırmalık yelpazesine katkı sağlamaktadır.

As consumers increasingly prioritize health and wellness, almonds continue to gain recognition as a nutrient-dense food that supports balanced diets and healthy lifestyles. Growing awareness of the nutritional benefits of almonds is helping drive demand around the world and creating new opportunities for the food industry.

Türkiye is an important partner in this growth story. With its strong food manufacturing sector and strategic role in global agricultural trade, Türkiye serves as a valuable market for California almonds and a key link in delivering nutritious foods to consumers. Trade data show that Türkiye imported more than 46,000 metric tons of U.S. raw almonds in 2025, making it one of the leading destinations for California almonds.

For the Almond Board of California, the relationship with Türkiye extends beyond trade. California growers and Turkish importers, processors, and food manufacturers share a common commitment to providing consumers with healthy, high-quality food products. Almonds contribute to a wide range of foods and snacks that align with modern nutrition and wellness trends.

Küresel ticaret ve mevzuat gereklilikleri giderek karmaşık hâle gelirken, iş birliğinin önemi her zamankinden daha fazla artmıştır. Badem sektöründeki deneyimler, verimli ticaretin sürdürülmesinde ve tüketicilerin besin değeri yüksek gıdalara erişiminin güvence altına alınmasında güçlü ortaklıkların, sağlam bilimsel temellerin ve açık iletişimin ne denli kritik olduğunu göstermektedir. Kaliforniya Badem Birliği, Türk paydaşlarla süregelen iş birliğine değer vermekte ve inovasyonu, tüketici sağlığını ve sürdürülebilir büyümeyi desteklemek amacıyla birlikte çalışmanın önemini kabul etmektedir.

Önümüzdeki dönemde beslenme, dünya genelinde badem talebinin başlıca itici gücü olmaya devam edecektir. Kaliforniya ile Türkiye arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesiyle sektör, değer zincirinin her aşamasında ekonomik fırsatlar yaratırken sağlıklı gıdalara erişimi genişletmeye devam edebilecektir.

As global trade and regulatory requirements become increasingly complex, collaboration has never been more important. Experience across the almond sector demonstrates that strong partnerships, sound science, and open engagement are essential to maintaining efficient trade and ensuring consumers continue to have access to nutritious foods. The Almond Board of California values its ongoing engagement with Turkish stakeholders and recognizes the importance of working together to support innovation, consumer health, and sustainable growth.

Looking ahead, nutrition will remain a key driver of almond demand worldwide. By strengthening partnerships between California and Türkiye, the industry can continue to expand access to healthy foods while creating economic opportunities throughout the value chain.

Kaliforniya Cevizi: Sağlıklı Beslenme ve Yenilikçi Kullanımlar İçin Güvenilir Bir Ortak California Walnuts: A Trusted Partner Built Helping to Create New Demand

California Walnut; yıllardır sürdürdüğü istikrarlı kalite, tüketici odaklı bilgilendirme çalışmaları ve yenilikler sayesinde dünyanın en zorlu pazarlarında güçlü bir yer edinmiştir. Türkiye'nin perakende, unlu mamuller, şekerleme, gıda hizmeti ve gıda işleme sektörleri için bu geçmiş başarılar büyük bir anlam taşımaktadır. California Walnut bu sektörler için uzun bir süredir güvenilir bir kaynak olmayı başarmıştır ve bu güvenilirliğini her geçen yıl daha da pekiştirmiştir.

Bu kalite, son derece sağlam temeller üzerine kurulmuştur. Çoğu nesillerdir bu işle uğraşan aile çiftliklerinden oluşan 3.700'den fazla yetiştirici, California cevizlerini pazara sunmak için yaklaşık 70 işleyici ile birlikte çalışmaktadır. Chandler gibi dünyaca ünlü çeşitlerin geliştirilmesinin yanı sıra sıkı kalite kontrol, gıda güvenliği standartları ve müşteri memnuniyetine yönelik taahhütler bu sektörde birer ayrıcalık değil; sektörün uzun yıllardır istikrarla karşıladığı temel beklentilerdir.

Bunların hiçbiri tesadüf değildir. California'nın Akdeniz iklimine benzer iklimi ceviz yetiştiriciliği için ideal koşullar yaratır. Dünyanın en verimli vadisi olan California'daki Central Valley; doğuda heybetli Sierra Nevada dağ sırası, batıda ise Pasifik Kıyısı sıradağları ile 47.000 km2'lik bir alana yayılır. Bu coğrafya, ceviz ağaçlarının gelişmesi ve mükemmel kalitede meyve vermesi için ihtiyaç duyduğu mikroiklimler ve derin kök sistemlerini destekleyen zengin topraklar sunar.

Türkiye'nin gıda üreticileri, California cevizlerinin sunduğu değeri hızla fark etmiştir. Son yıllarda tüketici tercihlerinin süt ve et ürünü içermeyen, yüksek proteinli ve glütensiz seçeneklere yönelmesiyle birlikte kategoriler genelinde ürün yenilikleri ivme kazanmıştır. Popüler lezzetlere ceviz bazlı alternatifler sunulması giderek daha fazla ilgi görmektedir. Bu anlamda California cevizi, pratik ve besleyici bir seçenek olarak daha fazla kullanım alanı bulmaktadır.

California Walnut, tüketiciye ulaşma, gıda profesyonellerinin eğitimine ve cevizin besleyici

California walnuts have earned their place in the world's most demanding markets through decades of consistent quality, consumer-focused demand creation, and innovation. For Türkiye's retail, baking, confectionery, foodservice, and food processing sectors, that track record matters. California walnuts have been a dependable source year after year, and that reliability continues to grow.

The industry behind that quality is built on a solid foundation. More than 3,700 growers, most of them multi-generational family farms, work alongside approximately 70 handlers to bring California walnuts to market. Development of world renowned varieties such as Chandler, along with rigorous quality control, food safety standards, and a genuine commitment to customer satisfaction are not differentiators here; they are baseline expectations that the industry has met consistently for decades.

None of this happens by accident. California's Mediterranean-like climate creates ideal conditions for walnut cultivation. California's Central Valley, the most fertile valley on earth, spans 47,000 km2 with the majestic Sierra Nevada mountain range to the east and Pacific Coastal range to the west providing numerous micro-climates and well-drained soils which support the deep root systems walnut trees need to thrive and produce excellent nut quality.

Türkiye's food manufacturers have been quick to recognize what California walnuts bring to the table. In recent years, product innovation has accelerated across categories, driven by consumer demand for dairy-free, meat-free, high-protein, and gluten-free options. Walnut-based alternatives to popular dishes are gaining traction. California walnuts continue to grow, meeting the demand for convenient, nutritious, on-the-go snacking.

The California walnut industry continues to invest in consumer outreach, food professional

özelliklerini ve farklı kullanım alanlarını anlatan mağaza içi ve çevrimiçi bilgilendirme çalışmalarına yatırım yapmaya devam etmektedir. Ceviz sektöründe türünün tek örneği olan ve 30 yılı aşkın süredir yürütülen Bilimsel Sağlık Araştırmaları Programı sayesinde sağlık profesyonelleri ile tüketiciler, düzenli ceviz tüketiminin genel sağlık ve esenliği iyileştirdiğini gösteren yeni araştırma sonuçlarından haberdar olmaktadır. Nitekim tüketiciler de bu tür sağlık bilgilendirmelerinin beslenme tercihlerinde önemli bir etken olduğunu belirtmektedir. Bu tür faaliyetler, yerel üretime ek olarak Türkiye pazarının son 10 yılda %78 oranında büyümesine ve Türkiye’de ceviz kategorisinin gelişimine katkıda bulunmuştur.

Türkiye, küresel pazarda kabuklu ceviz ithal eden önemli ülkelerden biri olmayı sürdürürken California Walnut da lider tedarikçi konumunu korumaktadır. California’nın geride bıraktığı 2025 yılındaki en büyük ikinci rekoltesinin ardından yeni mahsul sezonu da hızla yaklaşırken, Türk ithalatçıların California’daki tedarikçilerle iletişime geçerek 2026 mahsulüne ilişkin tedarik planlamalarını değerlendirmeleri açısından uygun bir dönemdir.

education and training, as well as in-store and online retail promotions to drive increased consumption and create opportunities for growth. Through its 30-year plus Scientific Heath Research program, the only one of its kind in the walnut sector, healthcare professionals and consumers are able to learn about new research findings demonstrating the health benefits of eating walnuts regularly to improve overall health and wellness – a key driver consumers say would increase their consumption. These types of activities have helped to grow the Turkish market by 78% over the past 10 years on top of local production driving new opportunities for the Turkish nut trade.

Türkiye remains one of the most important importers of in-shell walnuts in the global marketplace, and California walnuts remain a top supplier. With California’s 2025 second largest harvest behind it and a new crop season quickly approaching, the timing is right for Turkish importers to engage with California suppliers and secure their needs for the 2026 crop.

• • • •
• • • •

Türkiye’de Serbest Bölgelerin Avantajları ve Ülke Ekonomisine Katkıları

Advantages of Free Zones in Türkiye and Their Contributions to the National Economy

Giriş

Türkiye’de serbest bölgeler; ihracata dayalı üretimi, doğrudan yabancı yatırımı, teknoloji transferini ve uluslararası ticareti artırmak amacıyla oluşturulmuş özel yatırım ve dış ticaret alanlarıdır. Sistem, esas olarak 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu, Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği, gümrük ve kambiyo mevzuatı ile gelir, kurumlar ve katma değer vergisi düzenlemeleri çerçevesinde işlemektedir. Serbest bölgeler, gümrük rejimleri bakımından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında; menşe kuralları bakımından ise Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kabul edilmektedir.

Bilgen Salih Narlı
TOBB Serbest Bölgeler
Meclisi Başkan Vekili
Vice Chairman of the TOBB
Free Zones Sector Council

Introduction

Free Zones in Türkiye are designated investment and foreign trade areas established to promote export-oriented manufacturing, attract foreign direct investment (FDI), facilitate technology transfer, and expand international trade. The legal framework governing the Free Zone system is primarily based on Free Zones Law No. 3218, the Regulation on the Implementation of Free Zones, customs and foreign exchange legislation, as well as the relevant provisions of income tax, corporate income tax, and value-added tax (VAT) legislation. From a customs

perspective, Free Zones are deemed to be outside the Turkish Customs Territory, whereas, for the purposes of the rules of origin, they are regarded as being within the Turkish Customs Territory.

According to the 2025 statistics of the Ministry of Trade, the 19 Free Zones operating in Türkiye generated USD 12.5 billion in exports and achieved a total trade volume of USD 28.55 billion. The difference between exports and imports contributed a net foreign exchange inflow of USD 3.68 billion to the Turkish economy. Medium-high and high-technology products accounted for 57.4% of total exports, while 1,968 user companies provided direct employment to 92,386 people.

Legal Framework and Operating Model

The principal legal basis for the Free Zone regime in Türkiye is the Free Zones Law No. 3218, enacted on 6 June 1985. The primary objectives of the Law are to encourage export-oriented investment and manufacturing, accelerate the inflow of foreign direct investment and technology, promote export-oriented business activities, and enhance international trade. The operational framework of the system is further regulated through the Regulation on the Implementation of Free Zones, official communiqués, circulars, and the relevant customs and tax legislation. The authority to designate the location and boundaries of Free Zones is vested in the President of the Republic of Türkiye.

Ticaret Bakanlığının 2025 yılı verilerine göre Türkiye’deki 19 serbest bölgede ihracat 12,5 milyar ABD dolara, toplam ticaret hacmi 28,55 milyar ABD dolarına ulaşmış; ihracat ile ithalat arasındaki fark ekonomiyeye 3,68 milyar ABD doları net döviz girdisi sağlamıştır. Orta-ileri ve yüksek teknolojlili ürünlerin ihracattaki toplam payı yüzde 57,4 olurken, 1.968 kullanıcı firma tarafından 92.386 kişiye doğrudan istihdam sağlanmıştır.

Hukuki Çerçeve ve İşletme Modeli

Türkiye’de serbest bölge uygulamasının ana hukuki dayanağı 6 Haziran 1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu’dur. Kanunun temel amacı; ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırım ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmektir. Sistemin uygulama esasları Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği, genelgeler, tebliğler ve ilgili vergi-gümrük mevzuatıyla tamamlanmaktadır. Serbest bölgelerin yer ve sınırlarını belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Serbest bölgelerin kurulması, altyapılarının geliştirilmesi ve işletilmesi için yerli veya yabancı gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurumları Cumhurbaşkanınca yetkilendirilebilmekte; bu kuruluşlar Bölge Kurucu ve İşleticisi — BKİ olarak adlandırılmaktadır. Serbest bölgede faaliyette bulunmak isteyen işletmelerin Ticaret Bakanlığından faaliyet ruhsatı alması ve bölgede belirli

bir işyerine sahip olması gerekir. Ruhsat başvuruları; üretim ve ihracat odaklılık, teknoloji seviyesi, yatırım ve ihracat taahhütleri, istihdam kapasitesi ve bölgedeki sektörel kümelenmeye uyum gibi kriterler üzerinden değerlendirilmektedir.

Serbest bölgelerde üretim, alım-satım, depo işletmeciliği, montaj ve demontaj, elleçleme, bakım-onarım, işyeri kiralama ve bankacılık gibi faaliyetler yürütülebilir. Kullanıcılar, yatırımcı kullanıcı ve kiracı kullanıcı olmak üzere iki temel statüde faaliyet gösterir. Kendi üstyapısını inşa eden veya mevcut bir üstyapıyı devralan yatırımcı kullanıcılara üretim faaliyetleri için 45 yıl, diğer faaliyetler için 30 yıl; işyeri kiralayan kullanıcılara ise üretim için 20 yıl, diğer faaliyetler için 15 yıl süreli ruhsat verilebilmektedir. Özel mülkiyete sahip serbest bölgelerde ise tapu edinme imkanı vardır.

Serbest bölge merkezli yeni bir şirket kurulması veya Türkiye’de yerleşik bir şirketin bölgede şube açması mümkündür.

Mal hareketleri; yurt dışından bölgeye, bölgeden yurt dışına, Türkiye’den bölgeye ve bölgeden Türkiye’ye olmak üzere dört yönlüdür. Türkiye’den serbest bölgeye gönderilen mallar ihracat, serbest bölgeden Türkiye’ye gönderilen mallar ise ithalat veya serbest dolaşıma giriş rejimine tabidir. Mal hareketleri, Serbest Bölge İşlem Formu ve Serbest Bölgeler Bilgisayar Uygulama Programı üzerinden izlenmektedir. Kanun amacı ve teşvikler dikkate alındığında beklenti Bölgeden Yurtdışına doğru olmasıdır.

Vergi Rejimi ve Mali Teşvikler

Serbest bölgelerin en önemli avantajlarından biri, üretim ve ihracat faaliyetlerine tanınan vergi istisnalarıdır. Ancak bu istisnalar bütün kullanıcılar ve bütün gelir türleri için geçerli genel bir “vergisizlik” rejimi değildir. Faaliyet ruhsatının tarihi, faaliyet konusu, üretim niteliği, satışın yönü ve ihracat oranı istisnanın uygulanmasını doğrudan etkilemektedir.

Gelir ve kurumlar vergisi bakımından 2025 yılına özgü en önemli değişiklik, 7524 sayılı Kanunla yapılmıştır. Kanunun 24’üncü maddesiyle 3218 sayılı Kanunun geçici 3’üncü maddesindeki “imal ettikleri ürünlerin” ibaresi “imal ettikleri ürünlerin yurt dışına” şeklinde değiştirilmiş; hükmün 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanması öngörülmüştür. Böylece 2025 hesap döneminde üretici kullanıcıların gelir veya kurumlar vergisi istisnası, esas itibarıyla serbest bölgede üretilen malların yurt dışına ve Serbest bölgeler içi, serbest bölgeler arası satışından elde edilen kazançlarla sınırlandırılmıştır.

Domestic and foreign natural and legal persons, as well as public institutions, may be authorized by the President to establish, develop the infrastructure of, and operate Free Zones. These entities are referred to as Zone Founders and Operators (ZFOs). Companies wishing to conduct business within a Free Zone are required to obtain an Operating Licence from the Ministry of Trade and to maintain a physical place of business within the Zone. Applications for operating licences are evaluated based on criteria including export orientation, production capability, technological sophistication, investment and export commitments, employment potential, and compatibility with sectoral clustering within the relevant Free Zone.

A wide range of commercial activities may be carried out within Free Zones, including manufacturing, trading, warehousing, assembly and disassembly, cargo handling, maintenance and repair, workplace leasing, and banking services. Users operate under two principal categories: Investor Users and Lessee Users.

Investor Users who construct their own facilities or acquire existing superstructures may be granted operating licences for up to 45 years for manufacturing activities and 30 years for other activities. Lessee Users may obtain licences for 20 years for manufacturing activities and 15 years for non-manufacturing activities. In Free Zones established on privately owned land, investors may also acquire freehold ownership (title deed) of real property.

A new company may be incorporated within a Free Zone, or an existing company established in Türkiye may establish a branch office in a Free Zone.

The movement of goods within the Free Zone regime takes place in four directions: from abroad to the Free Zone, from the Free Zone to abroad, from Türkiye to the Free Zone, and from the Free Zone to Türkiye. Goods dispatched from Türkiye to a Free Zone are treated as exports, whereas goods transferred from a Free Zone into Türkiye are subject to import procedures or the release for free circulation regime, as applicable. All movements of goods are monitored electronically through the Free Zone Transaction Form (SBİF) and the Free Zones Computerized Information System. In line with the objectives of the Free Zones Law and the incentive regime, the principal expectation is that goods produced or processed within the Free Zones will ultimately be exported to foreign markets.

Üretim dışındaki faaliyetlerde bakım, onarım, montaj, demontaj, elleçleme, ayrıştırma, ambalajlama, etiketleme, test etme, depolama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan ve hizmetin tamamını Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara veren hizmet işletmelerinin, söz konusu hizmetlere konu malların serbest bölgelerden Türkiye’ye herhangi bir şekilde girişi olmaksızın yabancı bir ülkeye gönderilmesi şartıyla bu hizmetlerden elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

Çalışan ücretlerindeki gelir vergisi stopajı istisnası, üretici kullanıcının serbest bölgede ürettiği ürünlerin FOB bedelinin en az yüzde 85’ini yurt dışına ihraç etmesi şartına bağlıdır. Şartın sağlanması hâlinde üretim faaliyetinde çalışan personele ödenen ücretler gelir vergisinden istisna edilebilmektedir. Bu avantaj bir SGK primi istisnası değildir; 3218 sayılı Kanun serbest bölge statüsüne bağlı genel ve otomatik bir sosyal güvenlik primi muafiyeti öngörmemektedir. SGK teşviki bulunması hâlinde bunun ayrıca ilgili istihdam veya yatırım teşvik mevzuatından kaynaklanması gerekir.

Katma değer vergisi yönünden Türkiye’den serbest bölgeye yapılan mal teslimleri ihracat rejimine tabi olduğundan gerekli şartların sağlanması hâlinde KDV hesaplanmadan gerçekleştirilebilir. Serbest bölgelere verilen hizmetler ile ihraç amaçlı yük taşıma işleri de ilgili KDV istisnası hükümleri kapsamında değerlendirilmektedir. Bununla birlikte her hizmetin yalnızca alıcısının serbest bölgede bulunması nedeniyle otomatik olarak istisna kabul edilmesi mümkün değildir; hizmetin niteliği, ifa yeri ve mevzuattaki özel şartlar birlikte incelenmelidir. Serbest Bölgeye mal teslimleri ise KDV den istisnadır.

Gümrük vergisi bakımından Türkiye veya Avrupa Birliği menşeli ya da Türkiye’de veya AB’de serbest dolaşımda bulunan malların serbest bölgeye getirilmesi, serbest dolaşım statülerini ortadan kaldırmaz. Bu malların yeniden Türkiye’ye veya AB’ye gönderilmesinde kural olarak gümrük vergisi doğmaz. Üçüncü ülke menşeli mallar ise serbest bölgeye gümrük vergisi ödenmeden getirilebilir ve üçüncü ülkelere yine vergi ödenmeden gönderilebilir; ancak Türkiye’ye veya AB’ye ithal edilmeleri hâlinde Ortak Gümrük Tarifesi ve ilgili ticaret politikası önlemleri uygulanır. Uygun koşullarda A.TR dolaşım belgesi düzenlenmesi de mümkündür.

Serbest bölge faaliyetleriyle ilgili işlemler ve düzenlenen kâğıtlar damga vergisi ve harç istisnasından; kullanıcıların kendi faaliyetlerinde kullandıkları ve kiraya

Tax Regime and Fiscal Incentives

One of the principal advantages of Türkiye’s Free Zones is the package of tax incentives granted to manufacturing and export-oriented activities. However, these incentives should not be interpreted as a general tax-free regime applicable to all users and all types of income. The availability of tax exemptions depends on several factors, including the date of the operating licence, the nature of the licensed activity, whether production is carried out, the destination of sales, and the export ratio achieved by the user.

The most significant amendment to the income and corporate tax regime in 2025 was introduced by Law No. 7524. Pursuant to Article 24 of the Law, the wording “products manufactured by them” in Provisional Article 3 of the Free Zones Law No. 3218 was amended to “products manufactured by them and exported abroad.” The amendment applies to income earned on or after 1 January 2025. Accordingly, for the 2025 fiscal year, the income and corporate tax exemption available to manufacturing users is principally limited to income derived from products manufactured within the Free Zone and exported abroad, as well as from sales made within the same Free Zone or between different Free Zones.

For non-manufacturing activities, enterprises engaged in maintenance and repair, assembly, disassembly, cargo handling, sorting, packaging, labelling, testing, and warehousing services are exempt from income or corporate tax on income derived from such services, provided that the services are supplied entirely to non-resident persons or entities whose registered office, legal headquarters, and effective management are located outside Türkiye, and that the goods subject to these services are shipped directly from the Free Zone to a foreign country without entering the Turkish Customs Territory in any manner.

The income tax withholding exemption applicable to employee salaries is conditional upon the manufacturing user exporting at least 85% of the FOB value of the products manufactured in the Free Zone. Where this requirement is satisfied, wages paid to employees engaged in manufacturing activities are exempt from income tax.

It should be noted that this incentive does not constitute an exemption from social security (SGK) premiums. The Free Zones Law No. 3218 does not provide for a general or automatic exemption from social security contributions solely by virtue of operating in a Free Zone. Any available social security

vermedikleri binalar ise emlak vergisi muafiyetinden yararlanabilmektedir. Ayrıca bakım-onarım, montaj, demontaj, elleçleme, ambalajlama, test ve depolama gibi belirli hizmetleri tamamen yurt dışındaki müşterilere sunan işletmelerin bu faaliyetlerden elde ettikleri kazançları da şartları dâhilinde gelir veya kurumlar vergisinden istisna edilebilmektedir.

Bunlara ek olarak serbest bölge kazançlarının Türkiye'ye veya yurt dışına izin aranmaksızın transfer edilebilmesi, malların bölgede süre sınırlaması olmadan tutulabilmesi, yerli ve yabancı yatırımcılar arasında kural olarak eşit uygulama bulunması ve uzun süreli faaliyet ruhsatları yatırımcı açısından öngörülebilirlik sağlamaktadır. Üretim ruhsatlı kullanıcılardan yurt dışından bölgeye mal girişinde CIF bedel üzerinden binde 1, bölgeden Türkiye'ye çıkışta FOB bedel üzerinden binde 9 oranında Serbest Bölgeler Özel Hesap ücreti alınması ise yatırım fizibilitelerinde ayrıca dikkate alınmalıdır.

Operasyonel Avantajlar ve Bölgesel Profil

Vergisel teşviklerin yanı sıra serbest bölgeler; liman, havaalanı, otoyol ve demiryolu bağlantıları; hazır sanayi altyapısı; güvenlik, enerji, depolama ve gümrük hizmetlerinin aynı alanda sunulması; dövizle işlem yapabilme; kâr transferi serbestisi ve kümelenme imkânlarıyla yatırımcıya operasyonel avantaj sağlar. Türkiye'den KDV'siz tedarik, yurt dışından gümrük vergisiz girdi temini ve malların bölgede süre sınırı olmaksızın tutulabilmesi özellikle yüksek ithal girdili ve ihracat odaklı üretim modellerinde nakit akışı ve stok yönetimi avantajı yaratabilir. Bununla birlikte gerçek avantajın büyüklüğü; firmanın yerlilik oranına, ihracat pazarına, lojistik maliyetine, faaliyet ruhsatına ve satış yönüne göre değişmektedir.

Ticaret Bakanlığının kuruluş yılları listesine göre Türkiye'de 19 serbest bölge bulunmaktadır. Kuruluş yılı ile fiilen faaliyete geçiş tarihi bazı bölgelerde farklı olabildiğinden, aşağıdaki yıllar Bakanlığın “kuruluş tarihi” sınıflandırmasına göre verilmiştir.

Mersin Serbest Bölgesi — 1985: Mersin Limanı çevresinde konumlanan bölge; üretim, ticaret, depolama ve lojistik faaliyetlerinde uzmanlaşmıştır. Yaklaşık 877 bin metrekare alan, 600 bin metrekare depolama kapasitesi, yıllık 3 milyon ton elleçleme kapasiteli özel liman ve Mersin Uluslararası Limanı'na doğrudan bağlantı sunmaktadır.

Antalya Serbest Bölgesi — 1985: Antalya Limanı yakınında bulunan bölge yaklaşık 782 bin metrekare büyüklüğündedir. Yat ve gemi üretimi, bakım-onarım,

premium incentives may only arise under the relevant employment or investment incentive legislation, provided that the applicable statutory conditions are fulfilled.

From a Value Added Tax (VAT) perspective, deliveries of goods from Türkiye to a Free Zone are treated as exports. Accordingly, provided that the statutory requirements are fulfilled, such transactions may be carried out without charging VAT. Services supplied to Free Zones, as well as freight transportation services performed for export purposes, may also qualify for VAT exemption under the relevant provisions of the VAT legislation. However, the mere fact that the recipient of a service is located in a Free Zone does not automatically render the service VAT-exempt. The nature of the service, the place where it is performed, and the specific statutory conditions must all be assessed on a case-by-case basis. Deliveries of goods to Free Zones are exempt from VAT pursuant to the applicable provisions of the VAT Law.

From a customs duty perspective, goods originating in Türkiye or the European Union, or goods already in free circulation within Türkiye or the EU, retain their free circulation status when brought into a Free Zone. Consequently, as a general rule, no customs duties arise when such goods are subsequently returned to Türkiye or exported to the European Union. Goods originating from third countries may also be imported into a Free Zone without the payment of customs duties and may subsequently be re-exported to other third countries free of customs duties. However, where such goods are imported into Türkiye or the European Union, they become subject to the Common Customs Tariff (CCT) and the applicable trade policy measures. Subject to the fulfilment of the relevant legal requirements, the issuance of an A.TR Movement Certificate is also possible.

Transactions carried out in connection with Free Zone activities, together with the documents executed in relation to such activities, are exempt from stamp tax and fees (charges). Furthermore, buildings used by Free Zone users exclusively for their own business activities and not leased to third parties are exempt from property tax. In addition, enterprises providing specific services—such as maintenance and repair, assembly, disassembly, cargo handling, packaging, testing, and warehousing—entirely to customers located abroad may also benefit, subject to the statutory conditions, from income tax or corporate income tax exemptions on the income derived from such services.

medikal ürünler, elektrik-elektronik ve makine üretimi öne çıkmaktadır. Özellikle lüks yat üretimi ve denizcilik kümelenmesi bakımından Türkiye'nin ihtisaslaşmış serbest bölge örneklerinden biridir.

Ege Serbest Bölgesi — 1987: İzmir'in Gaziemir ilçesinde, havaalanı, liman ve otoyol bağlantılarına yakın yaklaşık 2,6 milyon metrekarelik bir alanda faaliyet göstermektedir. Havacılık ve savunma, otomotiv yan sanayi, elektrik-elektronik, makine, enerji, tekstil ve gıda dâhil olmak üzere yüksek ihracat kapasitesine sahip imalat sektörlerini barındırmaktadır. Bölge 2025 yılında 3,26 milyar dolar ihracatla Türkiye'deki serbest bölge ihracatının yüzde 26,2'sini tek başına gerçekleştirmiştir.

İstanbul İhtisas Serbest Bölgesi — 1990: İstanbul Yeşilköy'de, eski Atatürk Havalimanı çevresinde faaliyet gösteren bölgenin işletici tarafından açıklanan toplam alanı yaklaşık 188.900 metrekaredir. Yazılım, bilişim ve iletişim hizmetleri ile orta-yüksek ve yüksek teknolojiли üretime odaklanmaktadır.

Trabzon Serbest Bölgesi — 1990: Trabzon Limanı içinde yer almakta; alım-satım, üretim, depolama, kiralama ve liman bağlantılı lojistik faaliyetlerine hizmet vermektedir. Toplam alan büyüklüğü güncel ve karşılaştırılabilir resmî kaynaklarda belirtilmedi.

İstanbul Trakya Serbest Bölgesi — 1990: İstanbul'un Çatalca-Ferhatpaşa bölgesinde konumlanmaktadır. Sağlık ve kimya, makine, tekstil, tarım ürünleri ve elektrik-elektronik faaliyetleri öne çıkmaktadır. Güncel toplam alan veya kapasite bilgisi karşılaştırılabilir resmî kaynaklarda belirtilmedi.

Adana-Yumurtalık Serbest Bölgesi — 1992: Adana'nın Yumurtalık ilçesinde, otoyol bağlantısı ve demiryolu erişimi bulunan ağır sanayi odaklı bir bölgedir. Kimya ve petrokimya, tersanecilik, çimento, demir-çelik, gıda ve yem sektörlerinde üretim tesisleri faaliyet göstermektedir. Güncel toplam alan büyüklüğü bu çalışma kapsamında kullanılan resmî kaynaklarda belirtilmedi.

İstanbul Endüstri ve Ticaret Serbest Bölgesi — 1992: İstanbul Tuzla-Aydınlı'da yaklaşık 460-467 bin metrekarelik alanda faaliyet göstermektedir. Makine, elektrik-elektronik, otomotiv yan sanayi, gemi ve denizcilik ekipmanları, kimya, tekstil ve kozmetik sektörlerinde üretim ve ticaret yapılmaktadır.

Samsun Serbest Bölgesi — 1995: Samsun Limanı yakınında, kara, deniz, hava ve demiryolu bağlantılarından yararlanan bölge; Karadeniz, Kafkasya,

In addition to these fiscal incentives, the Free Zone regime offers several operational advantages. Profits generated from Free Zone activities may be transferred freely to Türkiye or abroad without prior authorization. Goods may be stored within the Zones without any time limitation, domestic and foreign investors are generally subject to equal treatment, and the availability of long-term operating licences provides a high degree of legal certainty and investment predictability.

Nevertheless, investors should also take into account the Free Zones Special Account Fee applicable to manufacturing licence holders. This fee is levied at the rate of 0.1% (one per thousand) of the CIF value of goods imported into the Free Zone from abroad, and 0.9% (nine per thousand) of the FOB value of goods shipped from the Free Zone into Türkiye. These charges should be incorporated into the financial and economic feasibility analyses of Free Zone investments.

Operational Advantages and Regional Profile

In addition to the fiscal incentives available under the Free Zone regime, Türkiye's Free Zones provide investors with significant operational advantages. These include direct access to ports, airports, motorways, and railway networks; ready-to-use industrial infrastructure; integrated security, energy, warehousing, and customs services; the ability to conduct transactions in foreign currencies; unrestricted profit repatriation; and opportunities for industrial clustering. The ability to procure goods from Türkiye free of VAT, import production inputs from abroad without customs duties, and store goods within the Free Zones without any time limitation can provide substantial benefits in terms of cash flow management and inventory optimization, particularly for export-oriented manufacturing businesses with a high proportion of imported inputs. Nevertheless, the actual extent of these advantages depends on several factors, including the company's domestic value-added ratio, export markets, logistics costs, operating licence, and the destination of its sales.

According to the Ministry of Trade, Türkiye currently has 19 Free Zones. As the year of establishment and the date on which a zone became operational may differ in certain cases, the years indicated below refer to the Ministry's official year of establishment classification.

Mersin Free Zone — 1985 Located adjacent to the Port of Mersin, the Mersin Free Zone specializes in manufacturing, trading, warehousing, and logistics activities. The Zone covers approximately 877,000 square metres, offers 600,000 square metres of

Orta Asya ve çevre pazarlara yönelik ticaret, depolama, lojistik ve üretim faaliyetlerine odaklanmaktadır. Alan büyüklüğü belirtilmedi.

Avrupa Serbest Bölgesi — 1996: Tekirdağ'ın Çorlu-Ergene sanayi aksında yaklaşık 2 milyon metrekaarelik alanda kurulmuştur. Teknoloji ve sanayi parkı niteliğinde olup makine, otomotiv yan sanayi, elektrik-elektronik, tekstil, kimya ve çeşitli ihracatçı imalat sektörlerini barındırmaktadır.

Rize Serbest Bölgesi — 1997: Rize'de faaliyet gösteren ve RISBAŞ tarafından işletilen bölgenin güncel sektörel odak ve alan büyüklüğü, erişilebilen resmî kaynaklarda belirtilmedi.

Kayseri Serbest Bölgesi — 1997: Kayseri sanayi ve lojistik aksında yaklaşık 6,9 milyon metrekaarelik geniş bir alanda bulunmaktadır. Mobilya, çelik boru ve profil, elektrostatik boya, yatak ve ev tekstili, dayanıklı tüketim malları, alüminyum iletken ve beyaz eşya sektörleri öne çıkmaktadır.

İzmir Serbest Bölgesi — 1997: İzmir'in Menemen-Maltepe bölgesinde yaklaşık 1,62 milyon metrekaare alanda faaliyet göstermektedir. Liman, havaalanı ve karayolu bağlantılarıyla karma imalat, deri ve ayakkabı, ticaret, depolama ve lojistik faaliyetlerine hizmet vermektedir.

Gaziantep Serbest Bölgesi — 1998: Gaziantep'in Aktoprak bölgesinde yaklaşık 1,41 milyon metrekaarelik alana sahiptir. Halı, gıda, kimya, tekstil, makine ve elektrikli ürünler başlıca faaliyet alanlarıdır.

TÜBİTAK-MAM Teknoloji Serbest Bölgesi — 1999: Kocaeli-Gebze'de TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi yerleşkesinde faaliyet göstermektedir. Araştırma-geliştirme, teknoloji transferi, enerji, çevre ve iklim, yaşam bilimleri, malzeme ve proses teknolojileri odaklıdır. Güncel toplam alan büyüklüğü belirtilmedi.

Denizli Serbest Bölgesi — 2000: Denizli'nin Çardak ilçesinde, havaalanına yakın konumda faaliyet göstermektedir. Kablo, demir-çelik, baharat, mermer, tekstil ve depolama-lojistik faaliyetleri öne çıkmaktadır. Toplam bölge alanı güncel resmî kaynaklarda belirtilmedi.

Bursa Serbest Bölgesi — 2000: Bursa-Gemlik sanayi ve liman aksında yer almakta; ihracatçı imalat ve liman bağlantılı lojistik faaliyetlerine hizmet vermektedir. Otomotiv, makine, metal ve tekstil sektörlerinin ağırlığı bulunmakla birlikte güncel toplam alan büyüklüğü

warehousing capacity, operates a private port with an annual handling capacity of 3 million tonnes, and enjoys direct access to Mersin International Port.

Antalya Free Zone — 1985 Situated near the Port of Antalya, the Antalya Free Zone covers approximately 782,000 square metres. It is renowned for yacht and shipbuilding, ship maintenance and repair, medical devices, electrical and electronic products, and machinery manufacturing. The Zone is widely recognized as one of Türkiye's specialized Free Zones, particularly in the luxury yacht construction and maritime industries.

Aegean Free Zone (ESBAŞ) — 1987 Located in the Gaziemir district of İzmir, the Aegean Free Zone occupies approximately 2.6 million square metres and benefits from excellent connections to the international airport, seaport, and motorway network. The Zone hosts export-oriented manufacturers operating in sectors including aerospace and defence, automotive components, electrical and electronics, machinery, energy, textiles, and food processing. In 2025, the Zone generated USD 3.26 billion in exports, accounting for 26.2% of the total exports of all Free Zones in Türkiye.

Istanbul Specialized Free Zone — 1990 Located in Yeşilköy, İstanbul, adjacent to the former Atatürk Airport, the Zone has a total area of approximately 188,900 square metres, according to the operating company. It focuses primarily on software, information technologies, communication services, and medium-high and high-technology manufacturing.

Trabzon Free Zone — 1990 Situated within the Port of Trabzon, the Zone supports trading, manufacturing, warehousing, leasing, and port-related logistics activities. Updated and comparable official information regarding the total size of the Zone is currently unavailable.

Istanbul Trakya Free Zone — 1990 Located in the Çatalca-Ferhatpaşa industrial corridor of İstanbul, the Zone accommodates businesses operating in the healthcare, chemicals, machinery, textiles, agricultural products, and electrical-electronics sectors. Current official data regarding the total area or operational capacity of the Zone are not available from comparable public sources.

Adana-Yumurtalık Free Zone — 1992 Located in the Yumurtalık district of Adana, with direct motorway and railway access, the Zone is primarily designed for heavy industry. Manufacturing activities

karşılaştırılabilir resmî kaynaklarda belirtilmedi. Bölgenin 2025 yılı ihracatı yüzde 12,5 artarak 1,67 milyar dolara ulaşmıştır.

Kocaeli Serbest Bölgesi — 2000: Kocaeli'nin Başiskele ilçesinde yaklaşık 798 bin metrekaarelik alanda yer almaktadır. Deniz kıyısı ve tersane altyapısıyla gemi inşa, denizcilik, ağır sanayi ve yan sanayi faaliyetlerinde uzmanlaşmıştır; bölgede sekiz tersanenin bulunduğu açıklanmaktadır. 2025 ihracatı yüzde 24,7 artarak 688 milyon dolara yükselmiştir.

Batı Anadolu Serbest Bölgesi — 2021: İzmir'in Bergama-Dikili aksında kurulan ve 2024 yılında faaliyete geçen Türkiye'nin en yeni serbest bölgesidir. Orta ve yüksek teknoloji üreten, ihracatçı sanayi ve lojistik yatırımları hedeflenmektedir. Açıklanan uzun vadeli hedefler 200'den fazla firma, 20 bin doğrudan istihdam ve 2 milyar doların üzerinde ihracat olmakla birlikte, gıda sektörü başta olmak üzere yerli ve milli ürünlerin ihracatında önemli bir üretim üssü olacaktır.

Ekonomik Performans ve Karşılaştırmalı Görünüm

2025 yılında serbest bölgelerden yapılan ihracat yüzde 4 artarak 12,5 milyar dolara ulaşmış ve Türkiye'nin toplam ihracatından yaklaşık yüzde 5 pay almıştır. İhracat ile ithalat arasındaki 3,68 milyar dolarlık fark net döviz girdisi niteliğindedir. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 142, toplam satışlar içinde ihracatın payı yüzde 75,5 ve toplam ticaret hacmi 28,55 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2025 sonunda 489'u yabancı sermayeli olmak üzere 1.968 kullanıcı firma faaliyet göstermiş ve 92.386 kişiye doğrudan istihdam sağlanmıştır. Toplam 2.832 faaliyet ruhsatının 2.114'ü yerli, 718'i yabancı kullanıcılara ait olup üretim ruhsatlarının toplam ruhsatlar içindeki payı yüzde 44,2'dir. Orta-ileri teknoloji ürünlerinin ihracattaki payı yüzde 51,2, yüksek teknoloji ürünlerinin payı yüzde 6,2 ve iki grubun toplam payı yüzde 57,4'tür.

include chemicals and petrochemicals, shipbuilding, cement, iron and steel, food processing, and animal feed production. Updated official information regarding the total area of the Zone was not available within the scope of this study.

Istanbul Industry and Trade Free Zone — 1992 Located in the Tuzla-Aydınlı district of İstanbul, the Zone occupies approximately 460,000–467,000 square metres. It serves industries including machinery, electrical and electronic equipment, automotive components, shipbuilding and marine equipment, chemicals, textiles, and cosmetics.

Samsun Free Zone — 1995 Situated near the Port of Samsun and benefiting from road, sea, air, and railway connections, the Zone focuses on trade, warehousing, logistics, and manufacturing targeting the Black Sea region, the Caucasus, Central Asia, and neighbouring markets. The official size of the Zone has not been specified.

European Free Zone — 1996 Established on approximately 2 million square metres within the Çorlu-Ergene industrial corridor of Tekirdağ, the European Free Zone functions as a technology and industrial park. It hosts manufacturers in sectors including machinery, automotive components, electrical and electronics, textiles, chemicals, and various export-oriented industries.

Rize Free Zone — 1997 Operated by RISBAŞ in the province of Rize, the Zone's current sectoral focus and total land area have not been specified in the official sources available for this study.

Kayseri Free Zone — 1997 The Kayseri Free Zone occupies approximately 6.9 million square metres within the city's industrial and logistics corridor. Principal industries include furniture, steel pipes and profiles, electrostatic coating, mattresses and home textiles, consumer durables, aluminium conductors, and household appliances.

Izmir Free Zone — 1997 Located in the Menemen-Maltepe district of İzmir, the Zone covers approximately 1.62 million square metres. Supported by convenient access to ports, airports, and highways, it serves mixed manufacturing, leather and footwear production, trading, warehousing, and logistics operations.

Gaziantep Free Zone — 1998 The Gaziantep Free Zone occupies approximately 1.41 million square metres in the Aktoprak district. Its principal industries include carpets, food processing, chemicals, textiles, machinery, and electrical products.

TÜBİTAK-MAM Technology Free Zone — 1999 Located within the TÜBİTAK Marmara Research Center campus in Gebze, Kocaeli, this Zone focuses on research and development, technology transfer, energy, environment and climate technologies, life sciences, advanced materials, and process technologies. Updated information regarding the total area of the Zone has not been officially published.

Denizli Free Zone — 2000 Situated in the Çardak district of Denizli near the regional airport, the Zone hosts activities in cable manufacturing, iron and steel, spices, marble processing, textiles, and warehousing and logistics. The current official size of the Zone has not been disclosed.

Bursa Free Zone — 2000 Located within the Gemlik industrial and port corridor, the Bursa Free Zone primarily serves export-oriented manufacturing and port-related logistics activities. Major industries include automotive, machinery, metal products, and textiles. Although updated official information regarding the Zone's total area is unavailable, its exports increased by 12.5% in 2025, reaching USD 1.67 billion.

Kocaeli Free Zone — 2000 Located in the Başiskele district of Kocaeli and covering approximately 798,000 square metres, the Zone specializes in shipbuilding, maritime industries, heavy industry, and related manufacturing, benefiting from its coastal location and shipyard infrastructure. According to official data, the Zone accommodates eight shipyards, while its exports increased by 24.7% in 2025, reaching USD 688 million.

Western Anatolia Free Zone (BASBAŞ) — 2021 Established in the Bergama-Dikili corridor of İzmir and commencing operations in 2024, the Western Anatolia Free Zone (BASBAŞ) is Türkiye's newest Free Zone. It is designed to attract medium- and high-technology manufacturing, export-oriented industrial investments, and logistics activities. According to its long-term development objectives, the Zone aims to host more than 200 companies, create 20,000 direct jobs, and generate annual exports exceeding USD 2 billion. In particular, BASBAŞ is expected to become a major production and export hub for domestic and nationally produced goods, especially within the food industry.

Economic Performance and Comparative Overview

In 2025, exports from Türkiye's Free Zones increased by 4%, reaching USD 12.5 billion, and accounted for approximately 5% of Türkiye's total exports. The USD 3.68 billion difference between exports and imports represented a net foreign exchange contribution to the national economy. The export-to-import coverage ratio stood at 142%, exports accounted for 75.5% of total sales, and the overall trade volume reached USD 28.55 billion.

By the end of 2025, a total of 1,968 user companies, including 489 foreign-invested enterprises, were operating in Türkiye's Free Zones and providing direct employment to 92,386 people. Of the 2,832 operating licences in force, 2,114 were held by domestic users and 718 by foreign users. Manufacturing licences accounted for 44.2% of all operating licences.

Medium-high-technology products represented 51.2% of Free Zone exports, while high-technology products accounted for 6.2%. Combined, these two categories constituted 57.4% of total exports, demonstrating the important role of Türkiye's Free Zones in technology-intensive and value-added production.

**TURKISH
FREE ZONES**

• • • •
• • • •
• • • •

Doğru planlama, Güvenli Ticaret ve Sürdürülebilir Rekabet

Kuruyemiş dış ticaretinde kârlılık, yalnızca doğru ürünü uygun fiyata bulmakla değil; sevkiyat başlamadan önce tarife, menşe, gümrük, gıda güvenliği, lojistik ve toplam maliyet unsurlarını birlikte yönetmekle sağlanır.

Türkiye; üretim kapasitesi, ürün çeşitliliği, işleme altyapısı ve ihracat tecrübesiyle dünya kuruyemiş ticaretinin önemli ülkelerinden biridir. Başta fındık, Antep fıstığı, kuru üzüm, incir ve kayısı olmak üzere birçok ürünümüz dünyanın dört bir yanına ihraç edilmektedir. Bunun yanında badem, ceviz, kaju, macadamia, Brezilya cevizi ve çeşitli tropikal ürünler de farklı ülkelere ithal edilerek iç pazara veya işlenerek ihracata kazandırılmaktadır.

Kuruyemiş sektörü, yalnızca tarımsal üretimden ibaret olmayan; üretici, sanayici, ithalatçı, ihracatçı, lojistik firmaları, laboratuvarlar, kamu kurumları ve gümrük müşavirliği hizmetlerini aynı ticaret zincirinde buluşturan çok yönlü bir yapıya sahiptir.

Bu nedenle günümüzde dış ticarete başarı, sadece kaliteli ürün üretmek veya uygun fiyatla ürün satın almakla sınırlı değildir. Ürünün doğru zamanda, doğru belgelerle, doğru maliyet hesabıyla ve mevzuata uygun biçimde müşteriye ulaştırılması da en az ürün kalitesi kadar önem taşımaktadır.

Bir konteyner kuruyemişin limanda yalnızca birkaç gün beklemesi; ardiye, demuraj, liman hizmetleri, numune, analiz, mesai ve ilave taşıma giderleri nedeniyle o sevkiyattan elde edilecek kârın önemli bir bölümünü ortadan kaldırabilmektedir. Üstelik bu maliyetlerin büyük bir kısmı doğru planlama sayesinde önlenabilir niteliktedir.

Yaklaşık 24 yıllık meslek hayatımız boyunca farklı sektörlerde yürüttüğümüz ithalat ve ihracat işlemleri bize önemli bir gerçeği göstermiştir:

Yakup Seyhan
Gümrük Müşaviri
Seyhan Gümrük Müşavirliği
Yönetim Kurulu Başkanı
Customs Consultant

Kuruyemiş Dış Ticaretinde Gümrük Süreçleri Customs Processes in Nut Foreign Trade

Proper Planning, Safe Trade, and Sustainable Competitiveness

Profitability in the nut foreign trade is achieved not only by finding the right product at the right price, but by jointly managing tariff, origin, customs, food safety, logistics, and total cost factors before the shipment even begins.

With its production capacity, product diversity, processing infrastructure, and export experience, Turkey is one of the major players in the world nut trade. Many of our products — chiefly hazelnuts, pistachios,

raisins, figs, and apricots — are exported all over the world. Alongside these, almonds, walnuts, cashews, macadamia nuts, Brazil nuts, and various tropical products are imported from different countries, either for the domestic market or to be processed and re-exported.

The nut sector is not made up of agricultural production alone; it has a multifaceted structure that brings producers, manufacturers, importers, exporters, logistics companies, laboratories, public institutions, and customs consultancy services together within the same trade chain.

For this reason, success in foreign trade today is not limited to producing a quality product or purchasing it at a good price. Delivering the product to the customer at the right time, with the right documents, at the right cost, and in compliance with regulations is just as important as product quality.

A container of nuts waiting at the port for just a few days can wipe out a significant share of the profit from that shipment, due to storage fees, demurrage, port service charges, sampling, analysis, overtime, and additional transport costs. Moreover, most of these costs can be prevented through proper planning.

Over the roughly 24 years of our professional career, the import and export operations we have carried out across different sectors have shown us one important truth:

Kuruyemiş dış ticaretinde oluşan birçok ek maliyetin temel nedeni mevzuatın kendisinden çok, işlemlerin yeterince erken ve etkin planlanmamasıdır.

Bugün uluslararası pazarlarda rekabet eden firmalar arasındaki fark yalnızca ürün kalitesinden kaynaklamıyor. Aynı ürünü benzer şartlarda ithal eden iki firma arasında ortaya çıkan maliyet farkı; tedarikçi ülke, menşe avantajı, ambalajlama türü, teslim şekli, liman seçimi ve gümrük süreçlerinin nasıl yönetildiğine göre önemli ölçüde değişebilmektedir.

Gümrük Müşavirliği Neden Stratejik Bir Hizmettir?

4458 sayılı Gümrük Kanunu kapsamında gerçekleştirilen ithalat ve ihracat işlemleri, yalnızca bir gümrük beyannamesinin hazırlanmasından ibaret değildir.

Günümüzde gümrük müşavirliği; dış ticaret danışmanlığı, tarife ve GTİP analizi, gümrük kıymeti değerlendirmesi, menşe ve tercihli menşe uygulamaları, vergi ve maliyet hesaplaması, izin ve uygunluk süreçlerinin yönetimi, risk analizi, lojistik koordinasyonu, belge kontrolü, mevzuat takibi ile sonradan kontrol ve denetim hazırlıkları gibi birbirini tamamlayan birçok uzmanlık alanını kapsamaktadır.

Artık gümrük müşaviri yalnızca beyanname düzenleyen kişi değildir. Doğru zamanda alınan gümrük danışmanlığı; firmanın risklerini azaltan, toplam maliyetini kontrol altında tutan ve uluslararası rekabet gücünü artıran stratejik bir iş ortaklığıdır. Kuruyemiş sektöründe en ufak yanlış karar dahi konteyner başına yüksek ek maliyetlere, teslimat gecikmelerine, üretim programının aksamasına, müşteri kaybına, ek vergi tahakkukuna, idari para cezalarına, denetim risklerine ve ticari itibar kaybına neden olabilmektedir.

Bu nedenle gümrük süreci, operasyonun sonunda devreye giren bir işlem değil; satın alma, satış, finans ve lojistik planlamasının ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirilmelidir.

Kuruyemiş İthalatında En Çok Karşılaşılan Riskler

Kuruyemiş ithalatında her ürün aynı prosedüre tabi değildir. Eşyanın türü, işlenme şekli, menşei, kullanım amacı, ambalajı ve sevk edildiği ülke; uygulanacak gümrük ve ürün güvenliği süreçlerini doğrudan etkileyebilmektedir. Sahada en sık karşılaşılan sorunların başında yanlış veya eksik GTİP tespiti gelmektedir. Bir ürünün çiğ, kavrulmuş,

The root cause of most additional costs arising in the nut foreign trade is not the regulations themselves, but the fact that operations are not planned early or effectively enough.

The gap between firms competing in international markets today does not come from product quality alone. The cost difference that emerges between two firms importing the same product under similar conditions can vary significantly depending on the supplier country, origin advantage, packaging type, delivery terms, port choice, and how the customs processes are managed.

Why Is Customs Consultancy a Strategic Service?

Import and export operations carried out under Customs Law No. 4458 are not simply a matter of preparing a customs declaration.

Today, customs consultancy covers many complementary areas of expertise, including foreign trade advisory services, tariff and HS code analysis, customs valuation assessment, origin and preferential origin practices, tax and cost calculation, management of permit and compliance processes, risk analysis, logistics coordination, document control, regulatory monitoring, and preparation for post-clearance control and audits.

A customs consultant is no longer just someone who prepares declarations. Customs advice obtained at the right time is a strategic business partnership that reduces the firm's risks, keeps total costs under control, and strengthens its international competitiveness. In the nut sector, even the smallest wrong decision can lead to high additional costs per container, delivery delays, disruption of the production schedule, loss of customers, additional tax assessments, administrative fines, audit risks, and loss of commercial reputation.

For this reason, the customs process should not be treated as a step that kicks in at the end of the operation, but as an integral part of purchasing, sales, finance, and logistics planning.

The Most Common Risks in Nut Importing

Not every product is subject to the same procedure in nut importing. The type of goods, how they are processed, their origin, intended use, packaging, and the country of shipment can directly affect the customs and product safety processes that apply. The most common problem encountered in the field is an incorrect or incomplete HS code determination.

tuzlanmış, kıyılmış, öğütülmüş, kabuklu veya kabuksuz olması; ürünün tarife pozisyonunu, uygulanacak gümrük vergisini ve tabi olacağı dış ticaret önlemlerini değiştirebilir.

Bu nedenle ticari isim veya faturadaki genel ürün tanımı, GTİP tespiti için her zaman yeterli değildir. Ürünün fiziksel ve teknik özelliklerinin ayrıntılı biçimde incelenmesi gerekir.

- Eksik veya hatalı belgeler
- Bitki sağlık sertifikasının bulunmaması veya uygun düzenlenmemesi
- Tarım ve Orman Bakanlığı kontrol süreçlerinin geç başlatılması
- Laboratuvar ve numune süreçlerinin önceden planlanmaması
- Aflatoksin, pestisit ve benzeri analiz risklerinin göz ardı edilmesi
- Menşe belgelerinin eksik veya hatalı düzenlenmesi
- Gümrük kıymetinin yeterli belgelerle desteklenememesi
- Ticari fatura, çeki listesi ve konşimento bilgilerinin birbiriyle uyuşmaması
- Ambalaj ve etiket bilgilerinin mevzuata uygun olmaması
- İthalat izinlerinin sevkiyattan sonra araştırılmaya başlanması

Bu eksikliklerin her biri gümrükte birkaç günlük gecikmenin ötesinde sonuçlar doğurabilir. Yaşanacak gecikme; liman, taşıyıcı, antrepo, laboratuvar ve lojistik maliyetlerini eş zamanlı olarak artırabilmektedir.

Görünmeyen Maliyetler: Kârı Sessizce Azaltan Giderler

Birçok firma ithalat maliyetini hesaplarken ürün bedeli, navlun ve gümrük vergilerini dikkate almaktadır. Oysa gerçek maliyet, yalnızca bu üç kalemden oluşmaz.

Bir konteynerin yalnızca üç ila beş gün limanda beklemesi dahi toplam maliyet üzerinde ciddi bir etki oluşturabilir. Özellikle yüksek hacimli veya düzenli ithalat yapan firmalarda bu giderler yıl sonunda önemli tutarlara ulaşabilmektedir.

Bu nedenle ithalat maliyeti, yalnızca ürün fiyatı ve vergi üzerinden değil; ürünün tedarikçiden teslim alınmasından firmanın deposuna girişine kadar geçen tüm süreç dikkate alınarak hesaplanmalıdır.

Doğru maliyet yönetimi, satın alma biriminin tek başına yürüteceği bir çalışma değildir. Satın alma, finans, lojistik, kalite, üretim ve gümrük ekiplerinin koordineli şekilde hareket etmesi gerekir.

Whether a product is raw, roasted, salted, chopped, ground, shelled, or unshelled can change its tariff classification, the customs duty that applies, and the foreign trade measures it is subject to.

For this reason, the commercial name or the general product description on the invoice is never enough on its own to determine the HS code. The product's physical and technical characteristics need to be examined in detail.

- Missing or incorrect documents
- Absence of a phytosanitary certificate, or one that is not properly issued
- Late initiation of Ministry of Agriculture and Forestry control processes
- Laboratory and sampling processes not planned in advance
- Overlooking aflatoxin, pesticide, and similar analysis risks
- Origin documents issued incompletely or incorrectly
- Customs value not sufficiently supported by documentation
- Mismatches between the commercial invoice, packing list, and bill of lading
- Packaging and label information not compliant with regulations
- Import permits only being looked into after the shipment has been made

Each of these shortcomings can lead to consequences that go well beyond a few days' delay at customs. The resulting delay can simultaneously increase port, carrier, bonded warehouse, laboratory, and logistics costs.

Hidden Costs: The Expenses That Quietly Erode Profit

Many firms only take the product price, freight, and customs duties into account when calculating import costs. Yet the real cost is not made up of these three items alone.

Even a container waiting at the port for just three to five days can have a serious impact on total cost. For firms importing in high volumes or on a regular basis, these expenses can add up to significant amounts by the end of the year.

For this reason, import cost should be calculated not just on the basis of product price and tax, but by taking into account the entire process from the moment the goods are collected from the supplier until they enter the firm's warehouse.

- Ardiye ücretleri
- Demuraj ve detention giderleri
- Liman hizmet ücretleri
- Konteyner çekim ve elleçleme giderleri
- Analiz ve numune ücretleri
- İlave taşıma ve aktarma giderleri
- Eksik evrak nedeniyle oluşan bekleme ve mesai ücretleri
- Yanlış GTİP seçimine bağlı ek vergi ve cezalar
- Uygun olmayan teslim şekli nedeniyle üstlenilen ilave masraflar
- Geciken teslimatlara bağlı müşteri veya üretim kayıpları

İthalata Başlamadan Önce Cevaplanması Gereken Sorular

Birçok firma, ürünü satın aldıktan veya yükleme yaptıktan sonra gümrük müşaviriyle iletişime geçmektedir. Oysa sağlıklı yöntem, ürün satın alınmadan önce gümrük ve mevzuat incelemesinin tamamlanmasıdır.

1. Ürünün doğru GTİP'i nedir?
2. Ürünün ithalatında herhangi bir yasak veya kısıtlama bulunuyor mu?
3. Ürün Tarım ve Orman Bakanlığı kontrolüne tabi midir?
4. Bitki sağlık sertifikası gerekli midir?Analiz belgesi aranmakta mıdır?
5. Aflatoksin, pestisit veya diğer gıda güvenliği riskleri bulunmakta mıdır?
6. Uygulanacak gümrük vergisi oranları nelerdir?
7. İlave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük var mıdır?
8. Gözetim, tarife kontenjanı veya korunma önlemi uygulanmakta mıdır?
9. Serbest Ticaret Anlaşması veya tercihli menşe avantajı kullanılabilir mi?
10. Menşe veya dolaşım belgesi hangi formatta düzenlenmelidir?
11. Ambalaj ve etiket bilgileri mevzuata uygun mudur?
12. İthalat için özel izin veya kayıt işlemi gerekiyor mu?
13. Seçilen Incoterms teslim şekli firma açısından uygun mudur?
14. Lojistik rota ve liman tercihi toplam maliyet açısından doğru mudur?

Bu soruların ürün yola çıkmadan cevaplandırılması; gecikme, ek maliyet ve idari yaptırım risklerini önemli ölçüde azaltacaktır.

Menşe Avantajları

Kuruyemiş ithalatında maliyet üzerinde belirleyici olan unsurlardan biri de ürünün menşeyidir. Aynı GTİP kapsamındaki bir ürün, farklı ülkelerden ithal

Proper cost management is not a task the purchasing department can carry out on its own. Purchasing, finance, logistics, quality, production, and customs teams need to act in a coordinated way.

- Storage (warehousing) fees
- Demurrage and detention charges
- Port service fees
- Container haulage and handling charges
- Analysis and sampling fees
- Additional transport and transshipment costs
- Waiting and overtime charges caused by missing paperwork
- Additional taxes and penalties resulting from an incorrect HS code
- Extra costs incurred due to an unsuitable delivery term
- Customer or production losses due to delayed deliveries

Questions to Answer Before Starting an Import

Many firms only get in touch with their customs consultant after purchasing the product or after loading has taken place. The sound approach, however, is to complete the customs and regulatory review before the product is purchased.

1. What is the correct HS code for the product?
2. Is there any prohibition or restriction on importing the product?
3. Is the product subject to Ministry of Agriculture and Forestry control?
4. Is a phytosanitary certificate required? Is an analysis certificate required?
5. Are there aflatoxin, pesticide, or other food safety risks involved?
6. What customs duty rates apply?
7. Is there an additional customs duty or other financial obligation?
8. Is surveillance, a tariff quota, or a safeguard measure in place?
9. Can a Free Trade Agreement or preferential origin advantage be used?
10. In what format should the certificate of origin or movement certificate be issued?
11. Do the packaging and label information comply with regulations?
12. Is a special permit or registration process required for the import?
13. Is the selected Incoterms delivery term suitable for the firm?
14. Is the logistics route and port choice the right one in terms of total cost?

Answering these questions before the product ships out will significantly reduce the risk of delays, additional costs, and administrative sanctions.

edildiğinde farklı vergi oranlarına tabi olabilmektedir. Serbest Ticaret Anlaşmaları, tercihli menşe düzenlemeleri, tarife kontenjanları ve ülke bazlı vergi uygulamaları toplam maliyet üzerinde doğrudan etkili olabilir.

Ancak vergi avantajından yararlanılabilmesi için yalnızca ürünün belirli bir ülkeden sevk edilmesi yeterli değildir. Ürünün tercihli menşe kurallarını karşılaması ve gerekli belgenin doğru şekilde düzenlenmiş olması gerekir.

Menşe belgesi, dolaşım belgesi veya tedarikçi beyanındaki küçük bir eksiklik dahi vergi avantajının kaybedilmesine neden olabilir.

Bazı durumlarda ürün fiyatı daha yüksek olan bir tedarikçi ülke, vergi ve lojistik avantajları sayesinde toplam maliyet açısından daha uygun hâle gelebilir.

Gümrük Kıymeti ve Belgelendirme

İthalat işlemlerinde dikkat edilmesi gereken temel konulardan biri de gümrük kıymetidir. Eşyanın gümrük kıymeti yalnızca faturada yazılı bedelden ibaret değildir. 4458 sayılı gümrük kanununun 24'üncü maddesinin birinci fıkrasında “İthal eşyasının gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir, satış bedeli Türkiye'ye ihraç amacıyla yapılan satışta 27 ve 28'inci maddelere göre gerekli düzenlemelerin de yapıldığı, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır.” denilmektedir. Navlun, sigorta, lisans, komisyon, ambalaj ve benzeri bazı unsurların kıymete eklenmesi gerekmektedir.

Beyan edilen kıymetin ispatı noktasında çıkış beyannamesi, ödeme belgeleri, banka transferleri, sözleşmeler, navlun faturaları, sigorta poliçesi gibi ticari belgelerle desteklenebilmesi büyük önem taşır.

Eksik veya çelişkili belgeler, kıymet incelemesine, ek araştırmalara veya işlem süresinin uzamasına neden olabilir. Firmaların dijital ve fiziksel belge arşivlerini düzenli tutması; yalnızca işlem anında değil, sonradan kontrol ve inceleme süreçlerinde de önemli bir güvence sağlar.

İhracatta Gözden Kaçan Riskler

Türkiye'nin kuruyemiş ihracatındaki en büyük gücü; ürün kalitesi, işleme tecrübesi ve pazar çeşitliliğidir. Ancak ihracatta yapılan küçük belge ve koordinasyon hataları, bu avantajların kaybedilmesine neden olabilir.

İhracatta amaç yalnızca ürünü Türkiye'den çıkarmak değildir. Asıl amaç, ürünün hedef ülkede sorunsuz şekilde ithal edilmesini ve müşteriye zamanında teslim edilmesini sağlamaktır.

Origin Advantages

One of the factors that determines cost in nut importing is the product's origin. A product under the same HS code can be subject to different duty rates depending on which country it is imported from. Free Trade Agreements, preferential origin arrangements, tariff quotas, and country-based duty practices can have a direct effect on total cost.

However, simply shipping the product from a particular country is not enough to benefit from a duty advantage. The product must meet the preferential origin rules, and the required document must be issued correctly.

Even a small deficiency in the certificate of origin, the movement certificate, or the supplier's declaration can result in the loss of the duty advantage.

In some cases, a supplier country with a higher product price can turn out to be more favorable in terms of total cost, thanks to duty and logistics advantages.

Customs Value and Documentation

One of the key issues to pay attention to in import operations is customs value. The customs value of goods is not simply the amount stated on the invoice. Article 24, paragraph 1, of Customs Law No. 4458 states that “the customs value of imported goods is the transaction value of the goods — the price actually paid or payable for the goods when sold for export to Turkey, adjusted in accordance with Articles 27 and 28 where necessary.” Certain elements such as freight, insurance, license fees, commissions, and packaging must be added to the value.

It is essential that the declared value can be substantiated with commercial documents such as the export declaration, payment records, bank transfers, contracts, freight invoices, and the insurance policy.

Missing or contradictory documents can lead to a value inquiry, additional investigation, or a longer processing time. Firms keeping their digital and physical document archives in order provides an important safeguard, not only at the time of the transaction but also during any later control or audit processes.

Overlooked Risks in Exporting

Turkey's greatest strength in nut exports lies in product quality, processing experience, and market diversity. However, small documentation and coordination errors in exporting can cause these advantages to be lost.

Bu nedenle ihracatçı firmanın yalnızca Türkiye'deki mevzuatı değil, alıcı ülkenin gıda güvenliği, ambalaj, etiket, sertifika ve ithalat kurallarını da önceden araştırması gerekir. Bir ürünün Türkiye'den sorunsuz çıkmış olması, hedef ülkede aynı kolaylıkla kabul edileceği anlamına gelmez.

- Yanlış veya eksik belge düzenlenmesi
- Hatalı menşe beyanı
- Fatura, konşimento ve çeki listesi bilgilerinin uyumsuz olması
- Ambalaj ve etiket bilgilerinin hedef ülke kurallarına uygun olmaması
- Alıcı ülkenin sağlık ve kalite taleplerinin göz ardı edilmesi
- Teslim şekli ve sigorta sorumluluğunun açık belirlenmemesi
- Ürün tanımının belgelerde farklı şekillerde kullanılması
- İhracat sonrasında ibraz edilmesi gereken belgelerin zamanında hazırlanmayışı

Dijitalleşen Gümrük Süreçleri

Son yıllarda gümrük işlemlerinde dijitalleşme önemli ölçüde hız kazanmıştır. Tek Pencere Sistemi, elektronik belge uygulamaları, dijital başvurular, risk analiz sistemleri ve elektronik denetimler sayesinde birçok işlem daha hızlı ve izlenebilir hâle gelmiştir.

Dijitalleşme firmalar açısından önemli kolaylıklar sağlarken belge ve beyan hatalarının da çok daha hızlı tespit edilmesine yol açmaktadır. Eskiden farklı evraklar arasında gözden kaçabilen bir uyumsuzluk, bugün elektronik sistemler tarafından kısa sürede belirlenebilmektedir.

Bu nedenle dijitalleşme, operasyonel hızı artırırken veri kalitesini ve belge disiplini de daha önemli hâle getirmiştir.

- Standart belge kontrol listeleri oluşturulması
- Ürün bazlı GTİP veri tabanı kurulması
- Tedarikçi belgelerinin düzenli arşivlenmesi
- Geçmiş işlemlerden maliyet verisi üretilmesi
- Mevzuat değişikliklerinin düzenli takip edilmesi
- Departmanlar arası bilgi akışının dijital sistemlerle yönetilmesi

Kuruyemiş İthalatında En Sık Yapılan 10 Hata

1. Yanlış GTİP kullanılması

Ürünün çiğ, kavrulmuş, tuzlanmış, kıyılmış, kabuklu veya kabuksuz olması tarife pozisyonunu değiştirebilir. Ticari isimle yetinilmemeli, ürünün teknik özellikleri ayrıntılı incelenmelidir.

The goal in exporting is not simply to get the product out of Turkey. The real objective is to ensure the product is imported smoothly in the destination country and delivered to the customer on time.

For this reason, the exporting firm needs to look into not only Turkish regulations but also the destination country's food safety, packaging, labeling, certification, and import rules in advance. The fact that a product has left Turkey without any problems does not mean it will be accepted just as easily in the destination country.

- Incorrect or incomplete documentation
- Incorrect declaration of origin
- Inconsistencies between the invoice, bill of lading, and packing list
- Packaging and label information not complying with the destination country's rules
- Overlooking the destination country's health and quality requirements
- Delivery terms and insurance responsibility not clearly defined
- The product description being used inconsistently across documents
- Documents required after export not being prepared on time

Digitalizing Customs Processes

Digitalization in customs procedures has gained significant momentum in recent years. Thanks to the Single Window System, electronic document applications, digital submissions, risk analysis systems, and electronic audits, many procedures have become faster and more traceable.

While digitalization brings firms significant convenience, it also means that document and declaration errors are detected much faster. An inconsistency between different documents that might once have gone unnoticed can now be identified by electronic systems in a short time.

For this reason, while digitalization increases operational speed, it has also made data quality and document discipline more important than ever.

- Creating standard document checklists
- Establishing a product-based HS code database
- Archiving supplier documents systematically
- Generating cost data from past transactions
- Regularly monitoring regulatory changes
- Managing inter-departmental information flow through digital systems

2. Menşe ve vergi avantajı sağlayan belgelerin tedarik edilmemesi

Vergi avantajları ancak doğru, geçerli ve eksiksiz belgelerle kullanılabilir. Belge sonradan düzenlenemiyorsa önemli maliyet kayıpları oluşabilir.

3. Belge hazırlığına ürün limana geldikten sonra başlanması

Belge kontrolünün geç yapılması ardiye, demuraj ve bekleme maliyetlerini artırır.

4. Numune ve analiz süreçlerinin planlanmaması

Gıda ürünlerinde laboratuvar süreçleri, taşıma ve teslim süreleri hesaplanırken mutlaka dikkate alınmalıdır.

5. İthalat maliyetinin yalnızca vergi üzerinden hesaplanması

Gerçek maliyet; ürün bedeli, navlun, vergi, liman, analiz, ardiye, finansman ve iç taşıma gibi giderlerin tamamını kapsar.

6. Satın alma sözleşmelerinin yeterince incelenmemesi

Teslim şekli, sigorta, belge temini, kalite şartları ve gecikme sorumlulukları açıkça belirlenmelidir.

7. Eksik ürün tanımıyla işlem yapılması

Ürün çeşidi, işlenme şekli, ambalajı, kullanım amacı ve teknik özellikleri belgelerde açık biçimde belirtilmelidir.

8. Dijital belge arşivi oluşturulmaması

Sonradan kontrol, kıymet araştırması ve belge doğrulama süreçlerinde geçmiş evraklara hızlı erişim büyük önem taşır.

9. Mevzuat değişikliklerinin takip edilmemesi

Dış ticaret mevzuatı dinamik bir yapıya sahiptir. Geçmiş sevkiyatta uygulanan kuralın yeni sevkiyatta değişmiş olabileceği unutulmamalıdır.

10. Gümrük sürecinin yalnızca operasyon olarak görülmesi

Gümrük yönetimi, işletmenin finansal performansını, müşteri memnuniyetini ve ticari itibarını doğrudan etkileyen stratejik bir süreçtir.

Maliyeti Azaltan 20 Profesyonel Yaklaşım

Kuruyemiş dış ticaretinde maliyetleri azaltmanın yolu, işlem başladıktan sonra giderleri kısma çalışmak değil; sevkiyat öncesinde doğru sistemi kurmaktır.

1. Sipariş öncesinde GTİP analizi yaptırın.
2. Menşe ve tercihli ticaret avantajlarını araştırın.
3. Alternatif tedarikçi ülkeleri toplam maliyet üzerinden karşılaştırın.
4. Yükleme öncesi belge kontrol listesi oluşturun.
5. Incoterms teslim şeklini dikkatle seçin.
6. Numune ve analiz gerekliliklerini önceden öğrenin.
7. Liman yoğunluklarını ve operasyon sürelerini takip edin.
8. Konteyner çekim ve boşaltma planını önceden oluşturun.

The 10 Most Common Mistakes in Nut Importing

1. Using the wrong HS code

Whether a product is raw, roasted, salted, chopped, shelled, or unshelled can change its tariff classification. The commercial name alone is not enough — the product's technical characteristics must be examined in detail.

2. Failing to obtain documents that provide origin and duty advantages

Duty advantages can only be used with documents that are correct, valid, and complete. If a document cannot be issued retroactively, significant cost losses can occur.

3. Starting document preparation only after the product arrives at the port

Carrying out document checks late increases storage, demurrage, and waiting costs.

4. Not planning the sampling and analysis processes

For food products, laboratory processes must always be factored in when calculating transport and delivery times.

5. Calculating import cost based on duty alone

The real cost covers all expenses, including product price, freight, duty, port charges, analysis, storage, financing, and inland transport.

6. Not reviewing purchase contracts thoroughly enough

Delivery terms, insurance, document provision, quality requirements, and delay liabilities must be clearly defined.

7. Processing shipments with an incomplete product description

The product type, processing method, packaging, intended use, and technical characteristics must be clearly stated in the documents.

8. Not creating a digital document archive

Fast access to past paperwork is essential for post-clearance controls, value investigations, and document verification processes.

9. Not tracking regulatory changes

Foreign trade regulations are dynamic. A rule applied in a past shipment may well have changed by the time of the next one.

10. Treating the customs process as a mere operational task

Customs management is a strategic process that directly affects the firm's financial performance, customer satisfaction, and commercial reputation.

20 Professional Practices That Reduce Costs

The way to reduce costs in the nut foreign trade is not to try to cut expenses after the process has already started, but to set up the right system before the shipment even begins.

9. Dijital belge arşivi kurun.
10. Düzenli mevzuat bilgilendirmesi alın.
11. Tedarikçiden gelen belgeleri yükleme öncesinde doğrulayın.
12. Gümrük vergilerini ve ek mali yükümlülükleri önceden simüle edin.
13. Transit süreleri ile serbest süreleri birlikte analiz edin.
14. Ürün yüklenmeden önce uygun taşıma ve emtia sigortası yaptırın.
15. Sonradan kontrol denetimine hazır dosyalama sistemi oluşturun.
16. Satın alma, lojistik, finans ve gümrük ekipleri arasında koordinasyon sağlayın.
17. Her sevkiyat sonunda gerçek maliyet analizi yapın.
18. Gereksiz depolama ve bekleme sürelerini azaltın.
19. Resmî kurumlarla yürütülen izin süreçlerini erken başlatın.
20. Gümrük süreçlerini şirket stratejisinin ayrılmaz bir parçası olarak yönetin.

Doğru Planlama, Rekabet Avantajı Sağlar

Sektöründe sürdürülebilir büyüme sadece kaliteli ürün üretmekle sağlanamaz. Günümüz rekabet koşullarında doğru gümrük yönetimi, etkin lojistik planlaması, mevzuata uyum, gıda güvenliği, doğru belge yönetimi ile zaman ve maliyet kontrolü firmaların uluslararası pazarlardaki başarısını doğrudan belirlemektedir.

Her ithalat ve ihracat işlemi; firmanın itibarı, nakit akışı, finansal performansı, üretim programı ve müşteri memnuniyeti üzerinde etkili olan bir süreçtir. Bu nedenle gümrük işlemleri, yalnızca tamamlanması gereken yasal bir prosedür olarak görülmemelidir. Doğru yönetilen gümrük süreci; firmaya hız, öngörü, maliyet avantajı ve ticari güven kazandıran stratejik bir yatırımdır.

Kuruyemiş sektörü büyümeye devam ederken dış ticaret süreçleri de her geçen gün daha kapsamlı ve teknik hâle gelmektedir. Bu yazıdaki amacımız yalnızca mevzuat hükümlerini aktarmak değil; sahada karşılaşılan gerçek riskleri, çözüm yollarını ve maliyet azaltıcı uygulamaları sektör temsilcileriyle paylaşmaktır.

Doğru bilgi, doğru zamanda kullanıldığında yalnızca bir sorunu çözmez; işletmenin gelecekte karşılaşılabileceği birçok riski de daha ortaya çıkmadan önler.

1. Have an HS code analysis carried out before placing the order.
2. Research origin and preferential trade advantages.
3. Compare alternative supplier countries on a total-cost basis.
4. Create a document checklist before loading.
5. Choose the Incoterms delivery term carefully.
6. Find out the sampling and analysis requirements in advance.
7. Keep track of port congestion and operation times.
8. Plan the container haulage and unloading schedule in advance.
9. Set up a digital document archive.
10. Get regular regulatory updates.
11. Verify supplier documents before loading.
12. Simulate customs duties and additional financial obligations in advance.
13. Analyze transit times together with free-time periods.
14. Arrange suitable transport and cargo insurance before the product is loaded.
15. Set up a filing system ready for post-clearance audits.
16. Ensure coordination between the purchasing, logistics, finance, and customs teams.
17. Carry out a real cost analysis after every shipment.
18. Reduce unnecessary storage and waiting times.
19. Start permit processes with official institutions early.
20. Manage customs processes as an integral part of company strategy.

Proper Planning Delivers a Competitive Advantage

Sustainable growth in this sector cannot be achieved through quality production alone. Under today's competitive conditions, proper customs management, effective logistics planning, regulatory compliance, food safety, correct document management, and time and cost control directly determine firms' success in international markets.

Every import and export transaction is a process that affects the firm's reputation, cash flow, financial performance, production schedule, and customer satisfaction. For this reason, customs procedures should not be seen merely as a legal formality to be completed. A properly managed customs process is a strategic investment that brings the firm speed, foresight, cost advantage, and commercial trust.

As the nut sector continues to grow, foreign trade processes are becoming more extensive and more technical by the day. Our aim in this article is not simply to convey the provisions of the regulations, but

to share with industry representatives the real risks encountered in the field, along with solutions and cost-reducing practices.

The right information, used at the right time, does not just solve a single problem — it also prevents many of the risks a business may face in the future, before they even arise.

Kuruyemiş: Kalbinizin En Sevdiği Atıştırmalık

Nuts: Your Heart's Favorite Snack

Kardiyovasküler hastalıklar, dünya genelinde önde gelen ölüm nedeni olmaya devam ediyor. Tütünden hareketsizliğe kadar pek çok risk faktörü tartışılırken, en güçlü ve en kolay erişilebilir kaldiraçlardan biri çoğu zaman gözden kaçıyor: ne yediğimiz. Beslenme, kalp sağlığını değiştirebileceğimiz en somut alanlardan biri ve son yıllarda yürütülen geniş ölçekli çalışmalar, basit bir alışkanlığa giderek daha fazla dikkat çekiyor — düzenli kuruyemiş tüketimi.

Uzm. Dyt. İrem Yakışıklı
Beslenme Enstitüsü / GIFT
Genel Sekreteri
Secretary General, Institute of
Nutrition / GIFT

2026'da yayımlanan, 63 çalışmayı bir araya getiren güncel meta-analiz (kanıt düzeyi yüksek bir çalışma), kuruyemiş tüketimi yüksek olan kişilerde koroner kalp hastalığı, inme ve genel kardiyovasküler hastalık riskinin belirgin biçimde daha düşük olduğunu ortaya koyuyor; günde bir avuç tüketenlerde kardiyovasküler hastalık riski yaklaşık beşte bir oranında azalıyor.

Kuruyemiş Kalbi Nasıl Korur?

Kuruyemişin kalp dostu etkisi tek bir bileşene değil, bir bileşenler topluluğuna dayanıyor. Tekli ve çoklu doymamış yağlar, beslenmedeki doymuş yağın yerini aldığı anda kan lipid profilini iyileştiriyor. Lif tokluğu artırırken sindirimi yavaşlatıyor; bitki steroller kolesterol emilimini sınırlıyor, magnezyum, arginin (damar genişlemesine katkıda bulunan bir amino asit), E vitamini ve polifenoller ise damar sağlığını ve antioksidan dengeyi destekliyor.

Bu etki yalnızca gözlemsel verilerle sınırlı değil. Akdeniz diyetini yüksek riskli bireylerde test eden PREDIMED randomize çalışmasında, diyetine günlük karışık kuruyemiş eklenen katılımcılarda majör kalp – damar hastalıklarında kayda değer bir azalma görüldü.

Daha da önemlisi, mesele yalnızca diyetle bir şey eklemek değil; neyin yerine koyduğumuz da belirleyici. Beslenme biliminde giderek öne çıkan “ikame” yaklaşımı, bir besini değerlendirirken onu tek başına değil, yerini aldığı besinle ele alır. En güncel Adventist Health Study-2 analizinde, kuruyemişi işlenmiş veya kırmızı et yerine koymanın kalp damar hastalıklarında ölüm riskindeki belirgin düşüşle ilişkili olduğu bildirildi.

Cardiovascular disease remains the leading cause of death worldwide. While risk factors ranging from tobacco use to physical inactivity are widely discussed, one of the most powerful and most accessible levers is often overlooked: what we eat. Nutrition is one of the most tangible areas where we can influence heart health, and large-scale studies conducted in recent years are drawing increasing attention to a simple habit — regular nut consumption.

A recent meta-analysis published in 2026, combining 63 studies (a study with a high level of evidence), shows that people with high nut consumption have a markedly lower risk of coronary heart disease, stroke, and overall cardiovascular disease; among those who eat a handful a day, cardiovascular disease risk falls by roughly one-fifth.

How Do Nuts Protect the Heart?

The heart-friendly effect of nuts doesn't rest on a single component, but on a whole community of components. Monounsaturated and polyunsaturated fats improve the blood lipid profile when they replace saturated fat in the diet. Fiber increases satiety while slowing digestion; plant sterols limit cholesterol absorption, while magnesium, arginine (an amino acid that supports vasodilation), vitamin E, and polyphenols support vascular health and antioxidant balance.

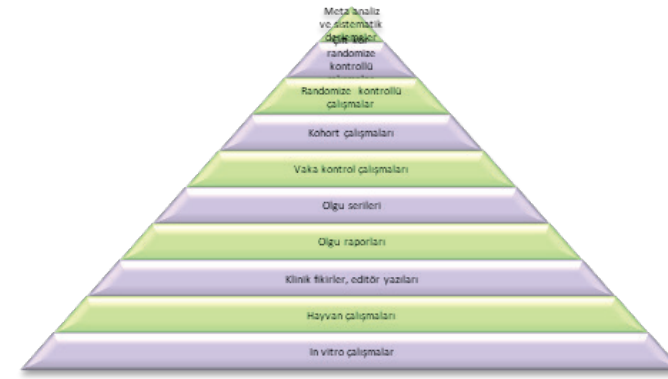
This effect isn't limited to observational data alone. In the PREDIMED randomized trial, which tested the Mediterranean diet in high-risk individuals, participants whose diet included a daily mix of nuts showed a notable reduction in major cardiovascular disease events.

More importantly, it's not just about adding something to the diet — what it replaces matters just as much. The “substitution” approach, increasingly prominent in nutrition science, evaluates a food not in isolation but in relation to the food it replaces. The most recent Adventist Health Study-2 analysis reported that replacing processed or red meat with nuts was associated with a marked reduction in cardiovascular

Aynı miktarda kalori, nereden geldiğine göre kalp üzerinde çok farklı sonuçlar doğurabiliyor. Yani avuç içi kadar bir porsiyon, sandığımızdan daha stratejik bir karar olabilir.

Badem: Kanıt Yüğü Öne Çıkan Bir Kuruyemiş

Kuruyemişler arasında badem, kendi adına yürütülmüş geniş bir randomize kontrollü çalışma literatürüne sahip olmasıyla ayrışıyor. Kanıt piramidinde, meta analizler, sistematik derlemeler ve randomize kontrollü çalışmalar en üst sırada olup çalışmanın kalitesinin daha yüksek olduğunu anlatır. Çalışmaları incelerken, kanıt piramidine göre öne çıkarmak önemlidir. Burada ele alacağımız makaleler, kanıt düzeyi yüksek olan çalışmaları içerir.

Şekil 1: Kanıt Piramidi, Aşık ve Özen, 2019

LDL kolesterol ve ApoB

2025'te yayımlanan, 48 badem-kontrol veri setini ve 2.485 katılımcıyı kapsayan kapsamlı bir meta-analiz, badem tüketiminin LDL kolesterolü (kötü kolesterol olarak da bilinir), total kolesterolü, non-HDL kolesterolü ve ApoB düzeyini anlamlı biçimde düşürdüğünü gösterdi. ApoB özellikle dikkate değer: modern kardiyoloji bu belirteci, aterosklerotik parçacık yükünü (damar tıkaçıcı parçacıklar) doğrudan yansıttığı için tek başına LDL kolesterolden bile güçlü bir risk öngörücüsü olarak değerlendiriyor. Bademin bu parametreyi iyileştirmesi, etkisinin yalnızca yüzeysel bir kolesterol düşüşünden ibaret olmadığını düşündürüyor.

Metabolik sendrom ve iltihap

On iki haftalık bir randomize çalışmada, günlük atıştırmalık olarak badem tüketen metabolik sendromlu yetişkinlerde, kraker tüketen gruba kıyasla LDL ve total kolesterol düştü; bel çevresinde ve E vitamini durumunda iyileşme gözlemlendi. Obezitesi olan yetişkinlerde yürütülen altı haftalık bir başka randomize çalışma ise, bademin iltihap belirteçlerini kilo değişiminden bağımsız olarak iyileştirdiğini ortaya koydu yani faydanın bir kısmı, zayıflamadan da önce devreye giriyor.

disease mortality risk. The same number of calories can have very different effects on the heart depending on where they come from. In other words, a portion the size of a palm can be a more strategic choice than we might think.

Almonds: The Nut With the Strongest Body of Evidence

Among nuts, almonds stand out for having a large body of randomized controlled trial literature conducted specifically on them. In the evidence pyramid, meta-analyses, systematic reviews, and randomized controlled trials sit at the top, reflecting higher study quality. When reviewing studies, it's important to give weight to where they fall on the evidence pyramid. The studies discussed here are ones with a high level of evidence.

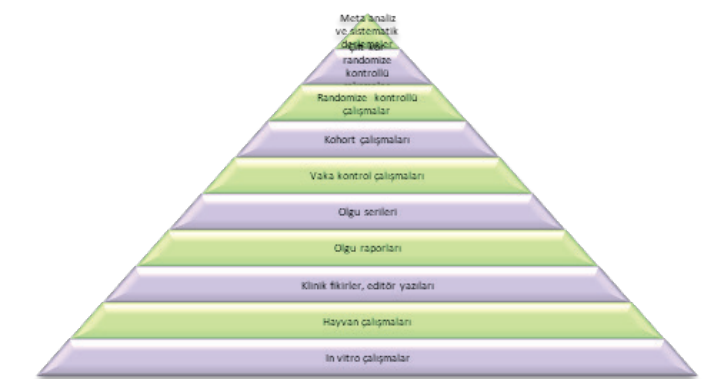

Figure 1: Evidence Pyramid, Aşık and Özen, 2019

LDL Cholesterol and ApoB

A comprehensive meta-analysis published in 2025, covering 48 almond-control datasets and 2,485 participants, showed that almond consumption significantly lowers LDL cholesterol (also known as “bad” cholesterol), total cholesterol, non-HDL cholesterol, and ApoB levels. ApoB is particularly noteworthy: modern cardiology regards this marker as an even stronger risk predictor than LDL cholesterol alone, since it directly reflects the atherogenic particle burden (the particles that clog blood vessels). The fact that almonds improve this parameter suggests their effect goes beyond a merely superficial drop in cholesterol.

Metabolic Syndrome and Inflammation

In a twelve-week randomized trial, adults with metabolic syndrome who ate almonds as a daily snack showed reduced LDL and total cholesterol compared with a cracker-eating control group, along with improvements in waist circumference and vitamin E status. Another six-week randomized trial in adults with obesity found that almonds improved inflammatory markers independently of weight change — meaning part of the benefit kicks in even before any weight is lost.

“Yağlı Diye Korkmayın”: Tokluk ve Kilo

Yüksek kalorisi nedeniyle çoğu kişi kuruyemişlere temkinli yaklaşıyor. Oysa kanıtlar tam tersini söylüyor. Otuz yedi randomize kontrollü çalışmayı birleştiren bir meta-analiz çalışması, badem tüketiminin iştahı bastırdığını ve vücut kompozisyonunu kötüleştirmediğini gösteriyor. Hatta badem, üzerinde yeterli veri bulunan kuruyemişler arasında, kontrol diyetlerine kıyasla vücut ve yağ kütlesinde küçük ama anlamlı bir azalmayla ilişkilendirilen tek kuruyemiş olarak öne çıkıyor.

Bademin sağlam hücre duvarı, içindeki yağın bir kısmının bağırsakta emilmeden geçmesine yol açıyor; yani etiketinde yazan kalorinin tamamı vücuda geçmiyor. Buna lif ve proteinin sağladığı uzun süreli tokluk eklenince, kişi bir sonraki öğünde farkında olmadan daha az yiyebiliyor. Bazı çalışmalar ayrıca düzenli badem tüketiminin dinlenme enerji harcamasına da küçük katkılarda bulunabileceğini öne sürüyor ancak bu konudaki kanıt henüz lipid verileri kadar güçlü değil. Pratik mesaj yine de net: öğün aralarında bademi kraker ya da bisküvi yerine koymak hem tokluk hem de kan lipidleri açısından akıllıca bir takastır.

Kuruyemiş Türü Değişir, Önemi Aynı Kalır Ceviz ve beyin

Cevizin en güçlü hikâyesi bilişsel sağlık tarafında. 708 yaşlı bireyi iki yıl boyunca izleyen Walnuts and Healthy Aging (WAHA) çalışması, sağlıklı genel popülasyonda bilişsel fonksiyonları iyileştiren net bir etki bulamadı ancak beyin görüntüleme verileri ve alt grup analizleri, cevizin yüksek riskli bireylerde bilişsel gerilemeyi geciktirebileceğini düşündürdü. Daha yeni bir çalışmada ise Reading Üniversitesi araştırmacıları, ceviz açısından zengin bir kahvaltının genç yetişkinlerde gün boyu bilişsel performansı ve beyin aktivitesini desteklediğini kanıt düzeyi yüksek bir çalışmada gösterdi. Cevizin alfa-linolenik asit (bir bitkisel omega-3) ve polifenol içeriği, bu etkilerin olası mekanizmaları olarak öne çıkıyor.

Antep fıstığı ve kan şekeri

Antep fıstığı hem lipid hem de glisemik kontrol cephesinde güçlü bir yemiş türü olarak karşımıza çıkıyor. Bir randomize klinik çalışma, düzenli antep fıstığı tüketiminin glukoz metabolizmasını, insülin direncini ve iltihap belirteçlerini daha iyi hale getirdiğini ortaya koyuyor. 2024’te yayımlanan güncel bir meta-analiz de total kolesterolde en belirgin düşüşü, badem ve cevizin yanısıra antep fıstığı tüketimiyle ilişkilendiriyor. Bu da antep fıstığını, kan şekeri dengesini gözetken beslenme düzenleri için önemli hale getiriyor.

“Don’t Fear the Fat”: Satiety and Weight

Because of their high calorie content, many people approach nuts with caution. Yet the evidence says the opposite. A meta-analysis combining thirty-seven randomized controlled trials shows that almond consumption suppresses appetite and does not worsen body composition. In fact, among nuts with sufficient available data, almonds stand out as the only one associated with a small but significant reduction in body and fat mass compared with control diets.

Almonds’ sturdy cell wall means some of the fat inside them passes through the gut unabsorbed — so not all of the calories listed on the label actually make it into the body. Add to this the long-lasting satiety provided by fiber and protein, and a person can end up eating less at their next meal without even realizing it. Some studies also suggest that regular almond consumption may make a small contribution to resting energy expenditure, though the evidence here is not yet as strong as the lipid data. The practical takeaway is still clear: swapping almonds in for crackers or biscuits between meals is a smart trade for both satiety and blood lipids.

The Nut Changes, the Importance Stays the Same

Walnuts and the Brain

Walnuts’ strongest story lies in cognitive health. The Walnuts and Healthy Aging (WAHA) study, which followed 708 older adults for two years, found no clear effect on cognitive function in the healthy general population, but brain imaging data and subgroup analyses suggested that walnuts may slow cognitive decline in high-risk individuals. In a more recent study, researchers at the University of Reading showed, in a high-quality trial, that a walnut-rich breakfast supported cognitive performance and brain activity throughout the day in young adults. Walnuts’ alpha-linolenic acid (a plant-based omega-3) and polyphenol content stand out as the likely mechanisms behind these effects.

Pistachios and Blood Sugar

Pistachios emerge as a nut that performs strongly on both the lipid and glycemic control fronts. A randomized clinical trial shows that regular pistachio consumption improves glucose metabolism, insulin resistance, and inflammatory markers. A recent meta-analysis published in 2024 also linked the most pronounced drop in total cholesterol to pistachio consumption, alongside almonds and walnuts. This makes pistachios an important choice for dietary patterns focused on blood sugar balance.

Fındık ve LDL

Fındık, kan lipidleri üzerindeki etkisiyle dikkat çeken yemişlerden birisidir. Primer hiperlipidemili çocuk ve ergenlerde yürütülen sekiz haftalık randomize bir çalışmada hem kabuklu hem de kabuksuz fındık LDL kolesterolü anlamlı biçimde düşürdü ve HDL/LDL oranını daha iyi hale getirdi. Fındık ayrıca ağaç sert kabuklu yemişler arasında en yüksek E vitamini ve proantosiyanidin içeriğine sahip olanlardan biri; bu da antioksidan katkısını güçlendiriyor.

Ne Kadar ve Nasıl?

Çoğu çalışmadaki kuruyemişler için yeterli günlük porsiyon yaklaşık 28–30 gram, yani bir avuç badem (kabaca 23 adet, yaklaşık 160 kkal) veya 29 adet fındık (170 kkal civarında) 28 gr iç antep fıstığı veya 12-14 ceviz olarak kabul ediliyor. Tercihen çiğ ya da hafif kavrulmuş, tuzsuz ve şekersiz olanı seçmek, fazladan sodyum ve şeker yükü olmadan faydayı koruyacaktır. Kuruyemişler enerjileri yoğun bir besin olduğundan, porsiyona sadık kalmak önemlidir. Kuruyemişe alerjisi olanların ise bu öneriden uzak durması gerektiğini hatırlatmakta fayda var.

Sonuç

Hiçbir besin, tek başına sağlığı garanti eden bir mucize değildir. Kuruyemiş ailesinin her üyesi kendi alanında değerli; ceviz beyne, antep fıstığı kan şekere, fındık lipid profiline kendi kanıtlarıyla katkı sunuyor. Bademi, 200’den fazla bilimsel çalışmaya konu olmuş; kolesterolden tokluğa, iltihaptan vücut kompozisyonuna uzanan en geniş ve en tutarlı kanıt zinciriyle, kalp dostu bir beslenme düzeninin en iyi belgelenmiş ve en kolay uygulanan parçalarından biri olarak görebiliyoruz. Bütün bu kanıtlar, öğünlerinize kuruyemiş tüketimini eklemek için yeterli bir sebep sunuyor.

Hayatınıza kuruyemişi dahil etmek için;

Kahvaltı- Badem ve Yaban Mersinli Gece Yulafı Bir kavanozda 40 gram yulaf ezmesi, 150 ml süt (veya badem sütü), 1 yemek kaşığı chia tohumu ve 1 tatlı kaşığı bal karıştırın. Üzerine 20 gram dilimlenmiş badem ve bir avuç yaban mersini ekleyin. Gece boyunca buzdolabında dinlendirin; sabaha hazır olur. Lif, sağlıklı yağ ve protein kaynağı bir öğün ile güne başlangıç yapabilirsiniz.

Ara Öğün- Baharatlı Fırın Bademi

100 gram çiğ bademi 1 tatlı kaşığı zeytinyağı, tarçın ve bir tutam pul biberle harmanlayın. 160°C’ye ısıtılmış fırında 10–12 dakika, hafifçe renk alana dek kavurun. Soğuduktan sonra 28 gramlık küçük poşetlere bölün. Bu, kraker veya bisküvinin yerini alacak; yanına bir bardak ayran ile sıcak yaz günlerinde harika bir atıştırmalık seçeneği olacak.

Hazelnuts and LDL

Hazelnuts are one of the nuts notable for their effect on blood lipids. In an eight-week randomized trial in children and adolescents with primary hyperlipidemia, both shelled and unshelled hazelnuts significantly lowered LDL cholesterol and improved the HDL/LDL ratio. Hazelnuts are also among the tree nuts with the highest vitamin E and proanthocyanidin content, which strengthens their antioxidant contribution.

How Much, and How?

Across most studies, an adequate daily portion of nuts is considered to be around 28–30 grams — that is, a handful of almonds (roughly 23 pieces, about 160 kcal), 29 hazelnuts (around 170 kcal), 28 g of shelled pistachios, or 12–14 walnuts. Choosing raw or lightly roasted, unsalted and unsweetened nuts preserves the benefit without the extra sodium and sugar load. Because nuts are energy-dense, sticking to the recommended portion size matters. It’s worth noting that people with a nut allergy should avoid this recommendation.

Conclusion

No single food is a miracle that guarantees health on its own. Every member of the nut family contributes value in its own area — walnuts to the brain, pistachios to blood sugar, hazelnuts to the lipid profile, each with its own supporting evidence. Almonds, the subject of more than 200 scientific studies, can be seen as one of the best-documented and easiest-to-apply parts of a heart-friendly diet, thanks to the broadest and most consistent chain of evidence spanning cholesterol, satiety, inflammation, and body composition. Altogether, this evidence gives plenty of reason to add nut consumption to your meals.

To bring nuts into your daily life:

Breakfast – Almond and Blueberry Overnight Oats In a jar, mix 40 g rolled oats, 150 ml milk (or almond milk), 1 tablespoon chia seeds, and 1 teaspoon honey. Top with 20 grams of sliced almonds and a handful of blueberries. Let it sit in the refrigerator overnight; it will be ready by morning. It’s a great way to start the day with a meal that’s a source of fiber, healthy fat, and protein.

Snack – Spiced Roasted Almonds

Toss 100 g raw almonds with 1 teaspoon olive oil, cinnamon, and a pinch of red pepper flakes. Roast in an oven preheated to 160°C for 10–12 minutes, until lightly colored. Once cooled, portion into small 28-gram bags. This makes a great substitute for crackers

Akşam Yemeği- Badem Kabuklu Fırın Tavuk

İnce kıyılmış 40 gram bademi, tam buğday galeta unu, kekik ve karabiberle karıştırın. Tavuk göğsünü ya da beyaz et balığı filetosunu hafifçe yoğurtla sıvayıp badem karışımına bulayın. 200°C fırında pişirin. Kızartmanın yerini alan çıtır bir kabuk elde edersiniz; sağlıklı-doymuş yağı düşük, E vitamini ve tekli doymamış yağ bakımından zengin bir ana yemek olacaktır.

Kaynakça

Aşık, Z., & Özen, M. (2019). Meta-analysis steps and reporting. Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care, 13(2), 232-240.

Beaver, L. M., ve ark. (2025). Beneficial changes in total cholesterol, LDL-C, biomarkers of intestinal inflammation, and vitamin E status in adults with metabolic syndrome consuming almonds as snack foods: A randomized controlled clinical trial. Nutrition Research, 139, 50–65. <https://doi.org/10.1016/j.nutres.2025.04.011>

Bell, L., Dodd, G. F., Jeavons, M., Fisher, D. R., Whyte, A. R., Shukitt-Hale, B., ve Williams, C. M. (2025). The impact of a walnut-rich breakfast on cognitive performance and brain activity throughout the day in healthy young adults: A crossover intervention trial. Food & Function, 16(5), 1696–1707. <https://doi.org/10.1039/d4fo04832f>

Chahibakhsh, N., ve ark. (2024). Almond supplementation on appetite measures, body weight, and body composition in adults: A systematic review and dose-response meta-analysis of 37 randomized controlled trials. Obesity Reviews, 25(5), e13711. <https://doi.org/10.1111/obr.13711>

Deon, V., ve ark. (2018). Effect of hazelnut on serum lipid profile and fatty acid composition of erythrocyte phospholipids in children and adolescents with primary hyperlipidemia: A randomized controlled trial. Clinical Nutrition, 37(4), 1193–1201. <https://doi.org/10.1016/j.clnu.2017.05.006>

Estruch, R., ve ark. (2018). Primary prevention of cardiovascular disease with a Mediterranean diet supplemented with extra-virgin olive oil or nuts. New England Journal of Medicine, 378(25), e34. <https://doi.org/10.1056/NEJMoa1800389>

Hernández-Alonso, P., Salas-Salvadó, J., Baldrich-Mora, M., Juanola-Falgarona, M., ve Bulló, M. (2014). Beneficial effect of pistachio consumption on glucose metabolism,

or biscuits, and paired with a glass of ayran, it's a wonderful snack option for hot summer days.

Dinner – Almond-Crusted Baked Chicken

Mix 40 g finely chopped almonds with whole wheat breadcrumbs, thyme, and black pepper. Lightly coat a chicken breast or white fish fillet with yogurt, then dredge it in the almond mixture. Bake at 200°C. You'll get a crispy crust that replaces frying — a main dish low in unhealthy saturated fat and rich in vitamin E and monounsaturated fat.

References

Aşık, Z., & Özen, M. (2019). Meta-analysis steps and reporting. Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care, 13(2), 232-240.

Beaver, L. M., et al. (2025). Beneficial changes in total cholesterol, LDL-C, biomarkers of intestinal inflammation, and vitamin E status in adults with metabolic syndrome consuming almonds as snack foods: A randomized controlled clinical trial. Nutrition Research, 139, 50–65. <https://doi.org/10.1016/j.nutres.2025.04.011>

Bell, L., Dodd, G. F., Jeavons, M., Fisher, D. R., Whyte, A. R., Shukitt-Hale, B., and Williams, C. M. (2025). The impact of a walnut-rich breakfast on cognitive performance and brain activity throughout the day in healthy young adults: A crossover intervention trial. Food & Function, 16(5), 1696–1707. <https://doi.org/10.1039/d4fo04832f>

Chahibakhsh, N., et al. (2024). Almond supplementation on appetite measures, body weight, and body composition in adults: A systematic review and dose-response meta-analysis of 37 randomized controlled trials. Obesity Reviews, 25(5), e13711. <https://doi.org/10.1111/obr.13711>

Deon, V., et al. (2018). Effect of hazelnut on serum lipid profile and fatty acid composition of erythrocyte phospholipids in children and adolescents with primary hyperlipidemia: A randomized controlled trial. Clinical Nutrition, 37(4), 1193–1201. <https://doi.org/10.1016/j.clnu.2017.05.006>

Estruch, R., et al. (2018). Primary prevention of cardiovascular disease with a Mediterranean diet supplemented with extra-virgin olive oil or nuts. New England Journal of Medicine, 378(25), e34. <https://doi.org/10.1056/NEJMoa1800389>

insulin resistance, inflammation, and related metabolic risk markers: A randomized clinical trial. Diabetes Care, 37(11), 3098–3105. <https://doi.org/10.2337/dc14-1431>

Liu, M., ve ark. (2026). Nut consumption and risk of cardiovascular disease events and all-cause mortality: A systematic review and dose–response meta-analysis of prospective cohort studies. Archives of Cardiovascular Diseases, 119(3), 216–232. <https://doi.org/10.1016/j.acvd.2025.08.010>

Musa-Veloso, K., Gauntlett, C., Geronimo, K., Vicente, I., ve Ho, S. P. L. (2025). Blood lipid levels in response to almond consumption: A systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. Nutrients, 17(17), 2791. <https://doi.org/10.3390/nu17172791>

Nishi, S. K., Garcia-Gavilán, J. F., ve Salas-Salvadó, J. (2024). Effect of nut consumption on blood lipids: An updated systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. Nutrition, Metabolism and Cardiovascular Diseases, 35(5), 103771. <https://doi.org/10.1016/j.numecd.2024.10.009>

Orlich, M. J., ve ark. (2025). Nut consumption and risk of cardiovascular disease and ischemic heart disease mortality: The Adventist Health Study 2. The Journal of Nutrition, 155(12), 4465–4475. <https://doi.org/10.1016/j.tjnut.2025.10.022>

Sala-Vila, A., ve ark. (2020). Effect of a 2-year diet intervention with walnuts on cognitive decline. The Walnuts and Healthy Aging (WAHA) study: A randomized controlled trial. The American Journal of Clinical Nutrition, 111(3), 590–600. <https://doi.org/10.1093/ajcn/nqz328>

Hernández-Alonso, P., Salas-Salvadó, J., Baldrich-Mora, M., Juanola-Falgarona, M., and Bulló, M. (2014). Beneficial effect of pistachio consumption on glucose metabolism, insulin resistance, inflammation, and related metabolic risk markers: A randomized clinical trial. Diabetes Care, 37(11), 3098–3105. <https://doi.org/10.2337/dc14-1431>

Liu, M., et al. (2026). Nut consumption and risk of cardiovascular disease events and all-cause mortality: A systematic review and dose–response meta-analysis of prospective cohort studies. Archives of Cardiovascular Diseases, 119(3), 216–232. <https://doi.org/10.1016/j.acvd.2025.08.010>

Musa-Veloso, K., Gauntlett, C., Geronimo, K., Vicente, I., and Ho, S. P. L. (2025). Blood lipid levels in response to almond consumption: A systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. Nutrients, 17(17), 2791. <https://doi.org/10.3390/nu17172791>

Nishi, S. K., Garcia-Gavilán, J. F., and Salas-Salvadó, J. (2024). Effect of nut consumption on blood lipids: An updated systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. Nutrition, Metabolism and Cardiovascular Diseases, 35(5), 103771. <https://doi.org/10.1016/j.numecd.2024.10.009>

Orlich, M. J., et al. (2025). Nut consumption and risk of cardiovascular disease and ischemic heart disease mortality: The Adventist Health Study 2. The Journal of Nutrition, 155(12), 4465–4475. <https://doi.org/10.1016/j.tjnut.2025.10.022>

Sala-Vila, A., et al. (2020). Effect of a 2-year diet intervention with walnuts on cognitive decline. The Walnuts and Healthy Aging (WAHA) study: A randomized controlled trial. The American Journal of Clinical Nutrition, 111(3), 590–600. <https://doi.org/10.1093/ajcn/nqz328>

TÜKSiAD 2026 KURUYEMİŞ VE KURU MEYVE SEKTÖR GÖRÜNÜMÜ

TÜKSiAD 2026 NUT AND DRIED FRUIT SECTOR OUTLOOK

Türkiye, sahip olduğu iklim çeşitliliği, güçlü tarımsal üretim altyapısı ve gelişmiş işleme sanayisiyle dünya kuruyemiş ve kuru meyve sektörünün önde gelen ülkeleri arasında yer almaktadır. Fındık, Antep fıstığı, ceviz, badem, ay çekirdeği, yer fıstığı, leblebik nohut ve kuru meyveler gibi geniş ürün yelpazesi; hem iç tüketimin karşılanmasında hem de ihracat gelirlerinin artırılmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

Ürün komisyonlarımız tarafından hazırlanan değerlendirmeler, 2025 sezonunun ürün bazında farklı dinamiklerle geçtiğini ortaya koymaktadır. Bazı ürünlerde iklim koşulları ve zararlılar nedeniyle üretim miktarında gerileme yaşanırken, bazı ürünlerde ise dengeli bir piyasa yapısı korunmuştur. Bununla birlikte enerji, işçilik, finansman ve lojistik maliyetlerindeki artış, hemen hemen tüm ürün gruplarında sektörün ortak gündem maddeleri arasında yer almıştır.

2026 sezonuna ilişkin değerlendirmeler ise genel olarak temkinli bir iyimserliğe işaret etmektedir. Birçok üründe üretimin geçen sezona göre artması beklenirken, ilkbahar döneminde görülen uygun iklim koşulları kalite beklentilerini de güçlendirmiştir. Özellikle “var yılı” etkisinin görüleceği ürünlerde rekolte artışları öngörülmüş, üretim bölgelerinde devam eden yağışların bitki gelişimini olumlu yönde desteklediği değerlendirilmektedir. Buna karşın iklim değişikliği, ani hava olayları ve zararlı organizmaların oluşturduğu riskler sektör açısından önemini korumaktadır.

Komisyon raporlarında öne çıkan ortak konulardan biri de kalite odaklı üretim anlayışıdır. Günümüzde rekabet yalnızca üretim miktarıyla değil; ürün standardı, işlenebilirlik, gıda güvenliği ve sürdürülebilir üretim kriterleriyle şekillenmektedir. İç pazarda olduğu kadar ihracatta da kaliteli ve standart ürün arzının devamlılığı, Türk kuruyemiş ve kuru meyve sektörünün rekabet gücünü belirleyen temel unsurlar arasında yer almaktadır.

Bir diğer ortak değerlendirme ise katma değerli üretimin önemidir. Geleneksel ürün ticaretinin yanı sıra kavrulmuş, paketlenmiş, aromalandırılmış ve markalı ürünlerin payının artırılması; sektörün hem iç pazarda

With its climate diversity, strong agricultural production infrastructure, and advanced processing industry, Turkey is among the world's leading countries in the nut and dried fruit sector. Its wide range of products — including hazelnuts, pistachios, walnuts, almonds, sunflower seeds, peanuts, roasting chickpeas, and dried fruits — plays an important role both in meeting domestic consumption and in increasing export revenues.

Assessments prepared by our product commissions show that the 2025 season unfolded with different dynamics across products. While some products saw a decline in production volume due to climate conditions and pests, a balanced market structure was maintained for others. At the same time, rising energy, labor, financing, and logistics costs were common agenda items across almost all product groups.

Assessments for the 2026 season generally point to cautious optimism. While production is expected to increase compared to last season for many products, favorable spring climate conditions have also strengthened quality expectations. Yield increases are anticipated in particular for products that will see an “on-year” effect, and ongoing rainfall in production regions is considered to be supporting plant development positively. On the other hand, the risks posed by climate change, sudden weather events, and harmful organisms remain significant for the sector.

One of the common themes highlighted in the commission reports is a quality-focused approach to production. Today, competitiveness is shaped not just by production volume, but by product standards, processability, food safety, and sustainable production criteria. Maintaining a continuous supply of quality, standardized products — both in the domestic market and in exports — is among the fundamental factors determining the competitiveness of the Turkish nut and dried fruit sector.

Another common assessment concerns the importance of value-added production. Increasing the share of roasted, packaged, flavored, and branded

büyümelerini hem de ihracatta daha yüksek gelir elde etmesini sağlayacaktır. Değişen tüketici alışkanlıkları ve sağlıklı atıştırmalıklara yönelik artan ilgi de bu dönüşümü desteklemektedir.

Uluslararası piyasalarda ise rekabet giderek güçlenmektedir. Başta ABD olmak üzere önemli üretici ülkelerdeki üretim beklentileri, küresel arz dengesi ve uluslararası fiyat hareketleri birçok ürün grubunu doğrudan etkilemektedir. Bunun yanında döviz kuru, lojistik maliyetleri ve küresel ticarete yaşanan gelişmeler de sektörün maliyet yapısı üzerinde belirleyici olmaya devam etmektedir.

Ürün komisyonlarımızın değerlendirmeleri, 2026 sezonunda sektörün önceliklerinin; verimliliğin artırılması, kalite standardının korunması, sürdürülebilir üretim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve katma değerli ihracatın geliştirilmesi olacağını göstermektedir. Üretimden işlenmiş ürüne kadar tüm zincirde kaliteyi merkeze alan yaklaşımın güçlenmesi, sektörün uluslararası rekabet gücünü de destekleyecektir.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Kuruyemiş ve kuru meyve sektörü, Türkiye'nin tarımsal üretim gücünü sanayi ve ihracat kapasitesiyle buluşturan stratejik sektörlerden biridir. Ürün komisyonlarımız tarafından hazırlanan değerlendirmeler, 2026 sezonunda üretim ve kalite açısından genel görünümün olumlu olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak sürdürülebilir büyümenin sağlanabilmesi; verimliliğin artırılması, kalite standardının korunması, katma değerli üretimin desteklenmesi ve uluslararası pazarlardaki rekabet gücünün geliştirilmesine yönelik çalışmaların kararlılıkla sürdürülmesine bağlıdır.

FINDIK Küresel Liderliğini Güçlü Üretim Altyapısıyla Sürdürüyor

Fındık, Türkiye'nin tarımsal ihracatında en yüksek katma değer sağlayan ürünlerden biri olmayı sürdürürken, dünya üretimi ve ihracatındaki lider konumuyla kuruyemiş sektörünün lokomotifine olmaya devam etmektedir. Güçlü işleme sanayisi ve uluslararası pazarlardaki yaygın kullanım alanı sayesinde sektörde yaşanan gelişmeler yalnızca üreticileri değil, sanayicileri ve ihracatçıları da doğrudan etkilemektedir.

products alongside traditional product trade will enable the sector to grow both in the domestic market and to earn higher revenues from exports. Changing consumer habits and the growing interest in healthy snacks are also supporting this transformation.

Competition in international markets is growing steadily stronger. Production expectations in major producer countries — the United States above all — global supply balance, and international price movements are directly affecting many product groups. In addition, exchange rates, logistics costs, and developments in global trade continue to be determining factors in the sector's cost structure.

Assessments from our product commissions show that the sector's priorities for the 2026 season will be increasing productivity, maintaining quality standards, expanding sustainable production practices, and developing value-added exports. Strengthening a quality-centered approach across the entire chain, from production to processed products, will also support the sector's international competitiveness.

TÜKSiAD Assessment

The nut and dried fruit sector is one of the strategic sectors that brings together Turkey's agricultural production power with its industrial and export capacity. Assessments prepared by our product commissions show that the overall outlook for production and quality in the 2026 season is positive. However, achieving sustainable growth depends on the continued, determined pursuit of efforts to increase productivity, maintain quality standards, support value-added production, and strengthen competitiveness in international markets.

HAZELNUTS Sustaining Global Leadership Through Strong Production Infrastructure

Hazelnuts continue to be one of the highest value-added products in Turkey's agricultural exports, and remain the driving force of the nut sector due to Turkey's leading position in world production and exports. Thanks to a strong processing industry and widespread use in international markets, developments in this sector directly affect not only producers, but manufacturers and exporters as well.

2025 sezonunda özellikle zirai don olayları ve kahverengi kokarca zararlısı nedeniyle üretimde gerileme yaşanmış, sezon sonuna devreden stokların azalmasıyla birlikte fiyatlar yüksek seviyelerde seyretmiştir. İç ve dış pazarda kaliteli ürüne yönelik talep ise güçlü şekilde devam etmiştir.

2026 sezonunda üretimin yeniden artış göstermesi beklenmektedir. Komisyon değerlendirmelerine göre yaklaşık **810-829 bin ton** rekolte öngörülmektedir. İlkbahar yağışlarının olumlu etkisiyle bahçelerde genel görünümün iyi olduğu belirtilirken, hasat dönemine kadar zararlılarla mücadelenin sürdürülmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Dünya piyasalarında ABD, Şili ve İtalya gibi üretici ülkelerde kapasite artışları devam ederken, Türkiye kalite ve işleme sanayisindeki güçlü altyapısıyla lider konumunu korumaktadır. Önümüzdeki dönemde verimliliğin artırılması, kalite standardının korunması ve katma değerli ihracatın geliştirilmesi sektörün öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

2026 sezonunda üretimde beklenen toparlanma sektör adına önemli bir fırsat sunmaktadır. Bu fırsatın kalıcı başarıya dönüşebilmesi için kalite odaklı üretim anlayışının güçlendirilmesi, zararlılarla etkin mücadele edilmesi ve ihracatta katma değeri yüksek ürünlerin payının artırılması büyük önem taşımaktadır.

ANTEP FISTIĞI

Rekolte Artışıyla Birlikte Piyasada Yeni Denge Bekleniyor

Antep fıstığı, yüksek katma değeri ve geniş kullanım alanıyla Türkiye'nin en önemli tarımsal ürünlerinden biridir. Çerezlik tüketimin yanı sıra çikolata, pastacılık ve gıda sanayisinin temel hammaddeleri arasında yer alan ürün, hem iç pazarda hem de ihracatta stratejik önemini korumaktadır.

2025 sezonunda “yok yılı” etkisi nedeniyle üretimde belirgin bir düşüş yaşanmış, arzın daralması fiyatların yüksek seviyelerde seyretmesine neden olmuştur. Buna rağmen güçlü iç tüketim ve ihracat talebi piyasanın canlılığını korumasını sağlamıştır.

2026 sezonunda ise yaklaşık 160 bin ton

In the 2025 season, production declined mainly due to spring frost events and brown marmorated stink bug damage; as carryover stocks fell at the end of the season, prices remained at high levels. Demand for quality products in both domestic and export markets continued to be strong.

Production is expected to increase again in the 2026 season. According to commission assessments, a yield of approximately 810,000–829,000 tons is projected. While the overall outlook in the orchards is reported to be good thanks to the positive effect of spring rainfall, it is emphasized that pest control efforts need to continue until harvest.

While capacity increases continue in producer countries such as the United States, Chile, and Italy in world markets, Turkey maintains its leading position through its strong infrastructure in quality and processing. Increasing productivity, maintaining quality standards, and developing value-added exports remain among the sector's priority goals for the coming period.

TÜKSiAD Assessment

The recovery expected in production in the 2026 season presents an important opportunity for the sector. For this opportunity to translate into lasting success, it will be crucial to strengthen the quality-focused approach to production, combat pests effectively, and increase the share of high value-added products in exports.

PISTACHIOS

A New Market Balance Expected Alongside Rising Yields

With its high added value and wide range of uses, pistachios are one of Turkey's most important agricultural products. In addition to snack consumption, the product is among the key raw materials for the chocolate, confectionery, and food industries, and retains its strategic importance in both the domestic market and exports.

In the 2025 season, production declined noticeably due to the “off-year” effect, and the resulting supply contraction kept prices at high levels. Nevertheless, strong domestic consumption and export demand helped keep the market active.

rekolte beklenmektedir. İlkbahar yağışlarının olumlu seyretmesi ve bahçelerdeki genel görünümün sağlıklı olması nedeniyle hem üretim hem de kalite açısından başarılı bir sezon öngörülmektedir. Uluslararası piyasada özellikle ABD'nin yüksek üretim kapasitesi küresel fiyatların oluşumunda belirleyici olmaya devam etmektedir. Buna rağmen Türk Antep fıstığının aroma ve kalite üstünlüğü önemli bir rekabet avantajı sağlamaktadır.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Yeni sezonda üretim artışıyla birlikte piyasanın daha dengeli bir yapıya kavuşması beklenmektedir. Verimliliğin artırılması, kaliteli üretimin desteklenmesi ve markalı ihracata odaklanması sektörün sürdürülebilir büyümesi açısından önem taşımaktadır.

CEVİZ

Üretimde Toparlanma Beklentisi Sektöre Umud Veriyor

Ceviz, Türkiye'de üretim alanları hızla genişleyen ve tüketimi her geçen yıl artan stratejik ürünlerden biridir. Sağlıklı beslenme eğilimlerinin güçlenmesiyle birlikte iç pazardaki talep canlılığını korurken, gıda sanayisinde de önemli bir hammadde olarak değerlendirilmektedir.

2025 sezonunda üretim ve ticaret üzerinde ek mali yükümlülükler, maliyet artışları ve piyasa koşulları etkili olmuştur. Buna rağmen sektör, güçlü iç talep sayesinde faaliyetlerini sürdürmüştür.

2026 sezonunda iklim koşullarının olumlu seyretmesi hâlinde üretim ve kalite açısından daha başarılı bir dönem beklenmektedir. Yeni bahçelerin üretime katılması da orta vadede arzın güçlenmesine katkı sağlayacaktır.

Dünya piyasalarında ABD ve Şili gibi önemli üretici ülkelerdeki gelişmeler fiyat oluşumunda etkili olmaya devam ederken, Türkiye'de verimliliğin artırılması ve kaliteli üretimin yaygınlaştırılması sektörün öncelikleri arasında yer almaktadır.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Üretim potansiyelinin değerlendirilmesi, modern bahçecilik uygulamalarının yaygınlaştırılması ve sektörün rekabet gücünü destekleyecek politikaların sürdürülmesi, ceviz sektörünün sürdürülebilir büyümesi açısından büyük önem taşımaktadır.

For the 2026 season, a yield of approximately 160,000 tons is expected. Given the favorable course of spring rainfall and the generally healthy outlook in the orchards, a successful season is anticipated in terms of both production and quality.

In the international market, the United States' high production capacity in particular continues to be a determining factor in global price formation. Nevertheless, the superior aroma and quality of Turkish pistachios provide an important competitive advantage.

TÜKSiAD Assessment

Along with the increase in production, the market is expected to reach a more balanced structure in the new season. Increasing productivity, supporting quality production, and focusing on branded exports are important for the sustainable growth of the sector.

WALNUTS

Expected Recovery in Production Brings Hope to the Sector

Walnuts are one of Turkey's strategic products, with rapidly expanding production areas and consumption increasing every year. As health-conscious eating trends strengthen, domestic demand remains lively, while the product is also valued as an important raw material in the food industry.

In the 2025 season, additional financial obligations, rising costs, and market conditions affected both production and trade. Nevertheless, the sector continued its activities thanks to strong domestic demand.

If climate conditions remain favorable in the 2026 season, a more successful period is expected in terms of both production and quality. New orchards coming into production will also contribute to strengthening supply in the medium term.

While developments in major producer countries such as the United States and Chile continue to influence price formation in world markets, increasing productivity and expanding quality production remain among Turkey's priorities.

BADEM

Artan Üretim Potansiyeli Geleceğe Güven Veriyor

Badem, değişen tüketici alışkanlıkları ve sağlıklı beslenme eğilimlerinin etkisiyle son yıllarda en hızlı gelişen ürün gruplarından biri hâline gelmiştir. Çerezlik tüketimin yanı sıra gıda sanayisindeki kullanım alanlarının genişlemesi de sektöre önemli katkı sağlamaktadır.

2025 sezonunda üretim genel olarak dengeli seyrederken, fiyat oluşumunda döviz kuru ve ithal ürün maliyetleri etkili olmuştur. İç tüketimin artması, kaliteli ürüne olan talebi desteklemiştir.

2026 sezonunda iklim koşullarının olumlu seyretmesi nedeniyle üretim ve kalite beklentileri güçlüdür. Yeni üretim alanlarının devreye girmesiyle birlikte sektörün büyümesini sürdürmesi beklenmektedir. Küresel piyasada ABD lider üretici konumunu korurken, sürdürülebilir üretim ve su yönetimi giderek daha fazla önem kazanmaktadır.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Verimliliğin artırılması, modern üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması ve katma değerli ürün geliştirilmesi, badem sektörünün uzun vadeli rekabet gücünü destekleyecek temel unsurlar olacaktır.

KAJU

Güçlü İç Talep Pazarın Büyümesini Destekliyor

Kaju, Türkiye'de üretimi bulunmayan ancak tüketimi hızla artan ürün gruplarından biridir. Premium kuruyemiş segmentindeki büyüme, modern perakende kanalları ve değişen tüketici tercihleri sayesinde pazar her geçen yıl genişlemektedir.

Tamamen ithalata dayalı yapısı nedeniyle döviz kuru, uluslararası fiyatlar ve lojistik maliyetleri

TÜKSiAD Assessment

Realizing production potential, expanding modern orchard practices, and sustaining policies that support the sector's competitiveness are of great importance for the sustainable growth of the walnut sector.

ALMONDS

Growing Production Potential Instills Confidence for the Future

Driven by changing consumer habits and healthy eating trends, almonds have become one of the fastest-growing product groups in recent years. In addition to snack consumption, the expanding use of almonds in the food industry is also making a significant contribution to the sector.

In the 2025 season, production followed a generally balanced course, while exchange rates and the cost of imported products were influential in price formation. Rising domestic consumption supported demand for quality products.

Production and quality expectations are strong for the 2026 season due to favorable climate conditions. With new production areas coming online, the sector is expected to continue its growth. While the United States maintains its position as the leading global producer, sustainable production and water management are gaining increasing importance.

TÜKSiAD Assessment

Increasing productivity, expanding modern production techniques, and developing value-added products will be the fundamental factors supporting the almond sector's long-term competitiveness.

CASHEWS

Strong Domestic Demand Supports Market Growth

Cashews are a product group not grown in

İç piyasadaki fiyat oluşumunda belirleyici olmaktadır. Buna rağmen güçlü tüketici talebi sektörün büyümesini desteklemektedir.

Dünya ticaretinde Vietnam, Hindistan ve Afrika ülkeleri önemli rol oynarken, küresel tedarik zincirindeki gelişmeler Türkiye piyasasını doğrudan etkilemektedir.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Artan iç talep önemli fırsatlar sunmaktadır. Güçlü tedarik zinciri yönetimi, maliyet kontrolü ve kaliteli ürün arzının sürdürülebilirliği sektörün gelişiminde belirleyici olacaktır.

YER FISTIĞI

Üretim ve Kalitedeki İyileşme Beklentisi Sektöre Güven Veriyor

Yer fıstığı, Türkiye'de özellikle Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yoğun olarak yetiştirilen, iç tüketimin yanı sıra işleme sanayisi açısından da önemli bir üründür. Çerezlik tüketimin yanında gıda sanayisinde yaygın kullanım alanına sahip olması, sektöre her yıl istikrarlı bir talep kazandırmaktadır.

2025 sezonunda üretim ve ticaret genel olarak dengeli bir görünüm sergilemiştir. Artan üretim maliyetlerine rağmen iç piyasadaki talep canlılığını korurken, kaliteli ürünlere olan ilgi sektörün hareketliliğini desteklemiştir. Sezon sonunda stokların yönetilebilir seviyelerde kalması, yeni sezona daha dengeli bir piyasa yapısıyla girilmesini sağlamaktadır.

2026 sezonunda iklim koşullarının olumlu seyretmesiyle birlikte üretim ve kalite açısından başarılı bir dönem beklenmektedir. Özellikle verimliliğin artması ve kaliteli ürün arzının güçlenmesi, hem üretici hem de sanayici açısından önemli avantajlar sağlayacaktır. Dünya piyasalarında Çin, Hindistan ve ABD gibi büyük üretici ülkelerdeki gelişmeler küresel fiyatları etkilerken, Türkiye'de kalite odaklı üretim anlayışının güçlenmesi sektörün rekabet gücünü artıracaktır.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Yeni sezonda üretim artışı kadar kalite standardının korunması ve modern üretim uygulamalarının yaygınlaştırılması önem taşımaktadır. Verimlilik ve katma değer odaklı üretim anlayışı sektörün sürdürülebilir büyümesini destekleyecektir.

Turkey but with rapidly increasing consumption. Growth in the premium nut segment, modern retail channels, and changing consumer preferences are expanding the market every year.

Because the sector is entirely import-dependent, exchange rates, international prices, and logistics costs are determining factors in domestic price formation. Nevertheless, strong consumer demand continues to support the sector's growth.

Vietnam, India, and African countries play a major role in world trade, and developments in the global supply chain directly affect the Turkish market.

TÜKSiAD Assessment

Rising domestic demand presents significant opportunities. Strong supply chain management, cost control, and a sustainable supply of quality products will be decisive factors in the sector's development.

PEANUTS

Expected Improvement in Production and Quality Instills Confidence in the Sector

Peanuts, grown intensively particularly in the Mediterranean and Southeastern Anatolia regions of Turkey, are an important product both for domestic consumption and for the processing industry. Their widespread use in the food industry alongside snack consumption brings the sector steady demand every year.

In the 2025 season, production and trade generally showed a balanced picture. Despite rising production costs, domestic market demand remained lively, and interest in quality products supported the sector's activity. Stocks remaining at manageable levels at the end of the season allowed the new season to begin with a more balanced market structure.

With favorable climate conditions in the 2026 season, a successful period is expected in terms of both production and quality. Increasing productivity and a stronger supply of quality products in particular will provide significant advantages for both producers and manufacturers. While developments in major producer countries such as China, India, and the United States affect global prices,

ÇEREZLİK AY ÇEKİRDEĞİ Güçlü İç Talep ve Üretim Altyapısı Sektörü Destekliyor

Çerezlik ay çekirdeği, Türkiye'de en fazla tüketilen kuruyemiş ürünlerinden biri olarak geniş bir üretim ve ticaret hacmine sahiptir. Güçlü iç talep ve gelişmiş işleme sanayisi sayesinde sektör istikrarlı yapısını korurken, paketli ürün pazarındaki büyüme kalite beklentilerini de artırmaktadır.

2025 sezonunda üretim genel olarak dengeli seyretmiş, ancak artan enerji, işçilik ve tarımsal girdi maliyetleri sektör üzerinde baskı oluşturmuştur. Buna rağmen iç tüketimin güçlü seyretmesi piyasa hareketliliğinin devam etmesini sağlamıştır.

2026 sezonunda üretim bölgelerinde iklim koşullarının olumlu seyretmesi nedeniyle verim ve kalite açısından başarılı bir sezon beklenmektedir. Üretimde önemli bir daralma öngörülmezken, kaliteli hammaddenin artması işleme sanayisinin ihtiyaçlarını karşılamada önemli katkı sağlayacaktır.

Dünya piyasalarında Rusya, Ukrayna ve Çin gibi önemli üretici ülkelerdeki gelişmeler uluslararası fiyatları etkilemeye devam etmektedir. Türkiye ise güçlü üretim altyapısıyla iç piyasanın ihtiyaçlarını karşılayabilecek konumunu sürdürmektedir.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

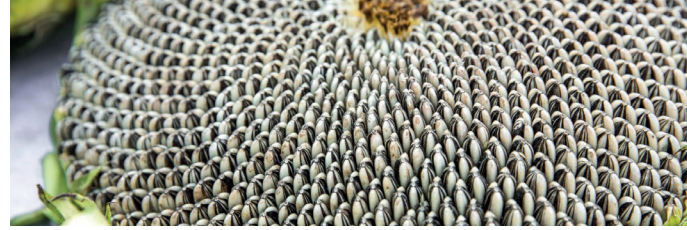
Sektörün sürdürülebilir büyümesi için kaliteli üretim, verimlilik artışı ve ürün standardizasyonunun güçlendirilmesi öncelikli hedefler arasında yer almaktadır.

strengthening a quality-focused approach to production in Turkey will boost the sector's competitiveness.

TÜKSiAD Assessment

In the new season, maintaining quality standards and expanding modern production practices are as important as increasing production. A production approach focused on efficiency and added value will support the sector's sustainable growth.

SUNFLOWER SEEDS (SNACK TYPE) Strong Domestic Demand and Production Infrastructure Support the Sector

Snack-type sunflower seeds, one of the most widely consumed nut products in Turkey, have a large production and trade volume. Thanks to strong domestic demand and an advanced processing industry, the sector maintains its stable structure, while growth in the packaged product market is also raising quality expectations.

Production followed a generally balanced course in the 2025 season, though rising energy, labor, and agricultural input costs put pressure on the sector. Nevertheless, strong domestic consumption kept the market active.

Due to favorable climate conditions in production regions, a successful season is expected in terms of yield and quality in the 2026 season. While no significant contraction in production is anticipated, an increase in the availability of quality raw material will make an important contribution to meeting the processing industry's needs.

Developments in major producer countries such as Russia, Ukraine, and China continue to influence international prices, while Turkey maintains its ability to meet domestic market needs through its strong production infrastructure.

TÜKSiAD Assessment

Quality production, increased productivity, and strengthened product standardization are among the priority goals for the sector's sustainable growth.

KABAK ÇEKİRDEĞİ Katma Değerli Üretim Sektörün Rekabet Gücünü Artırıyor

Kabak çekirdeği, geleneksel tüketim alışkanlıklarının önemli ürünlerinden biri olmasının yanı sıra işlenmiş ve paketlenmiş ürünlere yönelik talebin artmasıyla birlikte ekonomik değerini her geçen yıl artırmaktadır. İç pazardaki güçlü tüketimin yanında ihracat potansiyeli de sektör açısından önemli fırsatlar sunmaktadır.

2025 sezonunda üretim ve ticaret genel olarak dengeli seyretmiş, kaliteli ürünlere yönelik talebin piyasanın istikrarını desteklemiştir. Üretim maliyetlerindeki artış sektörün temel gündem maddelerinden biri olmaya devam etmiştir.

2026 sezonunda üretim bölgelerindeki olumlu gelişmeler doğrultusunda kalite beklentileri güçlenmektedir. Özellikle iri dane yapısı, düşük fire oranı ve işlenebilirlik gibi kalite kriterlerinin yeni sezonda sektörün rekabet gücünü artırması beklenmektedir. Sağlıklı atıştırmalıklara yönelik küresel ilginin artması, kabak çekirdeği sektörüne yeni fırsatlar sunarken, markalı ve katma değerli ürünlerin geliştirilmesi önem kazanmaktadır.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Kaliteli üretimin yaygınlaştırılması, modern işleme teknolojilerinin geliştirilmesi ve markalaşma çalışmaları sektörün hem iç pazarda hem de ihracatta büyümesini destekleyecektir.

LEBLEBİLİK NOHUT Standardizasyon ve Verimlilik Sektörün Geleceğini Belirliyor

Leblebik nohut, Türkiye'nin geleneksel ürünlerinden biri olmasının yanında güçlü işleme sanayisi sayesinde yüksek katma değer oluşturan önemli bir hammadde konumundadır. Türkiye'nin leblebi üretimindeki köklü tecrübesi, uluslararası

PUMPKIN SEEDS Value-Added Production Boosts the Sector's Competitiveness

Pumpkin seeds, an important product in traditional consumption habits, are increasing in economic value every year alongside growing demand for processed and packaged products. Alongside strong domestic consumption, export potential also presents significant opportunities for the sector.

Production and trade generally followed a balanced course in the 2025 season, with demand for quality products supporting market stability. Rising production costs remained one of the sector's main agenda items.

Quality expectations are strengthening for the 2026 season in line with favorable developments in production regions. Quality criteria such as large kernel size, low waste rates, and processability are expected to boost the sector's competitiveness in the new season. Growing global interest in healthy snacks presents new opportunities for the pumpkin seed sector, while developing branded, value-added products is gaining importance.

TÜKSiAD Assessment

Expanding quality production, developing modern processing technologies, and branding efforts will support the sector's growth both in the domestic market and in exports.

ROASTING CHICKPEAS Standardization and Efficiency Determine the Sector's Future

Roasting chickpeas, one of Turkey's traditional products, are also an important raw material generating high added value thanks to a strong processing industry. Turkey's deep-rooted experience in roasted chickpea (leblebi) production provides a significant competitive

pazarda önemli bir rekabet avantajı sağlamaktadır.

2025 sezonunda yaklaşık 380-400 bin ton üretim gerçekleşmiş, sezon sonunda önemli miktarda stok devri oluşmamıştır. İç tüketim ve sanayinin güçlü talebi piyasanın canlılığını korumasını sağlamıştır.

2026 sezonunda rekoltenin 400-430 bin ton seviyesine ulaşması beklenmektedir. Üretim miktarındaki artışın yanı sıra ürün kalitesinin yükselmesi ve işleme süreçlerinde verimliliğin artması öngörülmektedir. Uluslararası pazarda Hindistan başta olmak üzere önemli üretici ülkelerde yüksek rekolte beklentisi bulunurken, Türkiye açısından kalite standardının korunması ve ürün standardizasyonunun geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Üretim planlaması, kaliteli tohum kullanımı ve standardizasyonun güçlendirilmesi, Türk leblebi sektörünün uluslararası pazardaki rekabet gücünü artıracak temel unsurlar olacaktır.

MISIR

Kalite Odaklı Üretim Sektörün Yeniden Güçlenmesini Sağlayabilir

Mısır ürünleri, özellikle soslu mısır segmentinde son yıllarda kuruyemiş sektörünün dikkat çeken ürün gruplarından biri hâline gelmiştir. Katma değerli yapısı sayesinde modern perakende ve paketli ürün pazarında önemli bir yer edinmesine rağmen, sektörün sürdürülebilir büyümesi kalite standardının korunmasına bağlıdır.

2025 sezonunda yaklaşık 30 bin ton üretim gerçekleşmiş, kalite standardını karşılamayan ürünlerin artması iç piyasa ve ihracatta rekabet gücünü olumsuz etkilemiştir. Sektörde haksız rekabet, enerji ve lojistik maliyetleri ile hammadde temininde yaşanan sorunlar öne çıkan başlıklar olmuştur.

2026 sezonunda üretimin yaklaşık 20 bin ton seviyesinde gerçekleşmesi beklenirken, üretim miktarındaki düşüşe rağmen kalite açısından daha başarılı bir sezon öngörülmektedir. Ürün kalitesinin yükselmesi hâlinde hem iç piyasada hem de ihracatta sektörün yeniden ivme kazanabileceği

advantage in the international market.

Approximately 380,000–400,000 tons were produced in the 2025 season, with no significant stock carryover at the end of the season. Strong demand from domestic consumption and industry kept the market active.

Yield is expected to reach 400,000–430,000 tons in the 2026 season. Alongside the increase in production volume, improvements in product quality and greater efficiency in processing are also anticipated. While major producer countries, India in particular, expect high yields in the international market, maintaining quality standards and developing product standardization are of great importance for Turkey.

TÜKSiAD Assessment

Production planning, the use of quality seeds, and strengthened standardization will be fundamental factors in increasing the Turkish roasted-chickpea sector's competitiveness in the international market.

CORN (SNACKS)

Quality-Focused Production Could Enable the Sector to Regain Strength

Corn products, particularly in the flavored/sauced corn segment, have become one of the notable product groups in the nut sector in recent years. Despite gaining an important place in the modern retail and packaged product market thanks to its value-added structure, the sector's sustainable growth depends on maintaining quality standards.

Approximately 30,000 tons were produced in the 2025 season; an increase in products failing to meet quality standards negatively affected competitiveness in both the domestic market and exports. Unfair competition, energy and logistics costs, and challenges in raw material supply were prominent issues in the sector.

Production in the 2026 season is expected to be around 20,000 tons; despite the decline in production volume, a more successful season is anticipated in terms of quality. If product quality improves, the sector is assessed as being able to regain momentum both in the domestic market and in exports.

değerlendirilmektedir.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Sektörün sürdürülebilir gelişimi için ortak kalite standartlarının oluşturulması, haksız rekabetin önlenmesi ve markalı üretimin güçlendirilmesi temel öncelikler arasında yer almaktadır.

ÇEKİRDEKSİZ KURU ÜZÜM

Yeni Sezonda Rekolte Artışı ve Fiyat İstikrarı Bekleniyor

Çekirdeksiz kuru üzüm, Türkiye'nin geleneksel ve önemli kuru meyve ihracat ürünlerinden biridir. Ürün, hem yüksek ihracat potansiyeli hem de dünya pazarlarındaki bilinirliği nedeniyle stratejik önem taşımaktadır.

Komisyon değerlendirmesine göre 2025–2026 sezonunda yaklaşık 150 bin ton rekolte gerçekleşmiş ve yeni sezona yaklaşık 10 bin ton stok devri beklenmektedir. Mevcut fiyatların ürün kalitesine göre yaklaşık 2.100–2.500 ABD doları/ton aralığında seyrettiği belirtilmektedir.

2026 sezonunda yaklaşık 300–350 bin ton rekolte beklenmekte ve önceki sezona göre yaklaşık %125 oranında artış öngörülmektedir. ‘Yok yılı’ndan ‘var yılı’na geçişin üretim artışında etkili olması beklenirken, kalite açısından da iyi bir sezon öngörülmektedir.

Dünya piyasasında İran, Özbekistan, Güney Afrika, Şili, ABD ve Mısır gibi üretici ülkelerin arz durumu yakından takip edilmektedir. Dünya satışlarının yaklaşık 2.000–2.500 ABD doları/ton bandında gerçekleştiği belirtilmekte, kur hareketleri ve fiyat istikrarı sektör açısından önem taşımaktadır.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Yeni sezonda beklenen yüksek rekolte ve iyi kalite, son yıllarda kaybedilen ihracat pazarlarının yeniden kazanılması açısından önemli bir fırsat sunmaktadır. Fiyat istikrarının sağlanması ve rekabetçi ihracat koşullarının korunması öncelikli olacaktır.

TÜKSiAD Assessment

Establishing common quality standards, preventing unfair competition, and strengthening branded production are among the fundamental priorities for the sector's sustainable development.

SEEDLESS DRIED RAISINS

Rising Yields and Price Stability Expected in the New Season

Seedless dried raisins are one of Turkey's traditional and important dried fruit export products. The product carries strategic importance due to both its high export potential and its recognition in world markets.

According to the commission's assessment, approximately 150,000 tons were harvested in the 2025–2026 season, with a carryover stock of approximately 10,000 tons expected into the new season. Current prices are reported to be in the range of approximately USD 2,100–2,500 per ton, depending on product quality.

A yield of approximately 300,000–350,000 tons is expected in the 2026 season, representing an increase of approximately 125% compared to the previous season. The transition from an “off-year” to an “on-year” is expected to be a key factor in the rise in production, and a good season is also anticipated in terms of quality.

The supply situation in producer countries such as Iran, Uzbekistan, South Africa, Chile, the United States, and Egypt is being closely monitored in the world market. World sales are reported to be occurring in the range of approximately USD 2,000–2,500 per ton, with exchange rate movements and price stability being important for the sector.

TÜKSiAD Assessment

The high yield and good quality expected in the new season present an important opportunity to regain export markets lost in recent years. Ensuring price stability and preserving competitive export conditions will be priorities.

KURU KAYISI 2025 Kayıplarının Ardından Güçlü Toparlanma Bekleniyor

2026 yılı, 2025'te yaşanan iklim kaynaklı kayıpların ardından Türkiye kuru meyve sektörü açısından toparlanma ve normalleşme yılı olarak değerlendirilmektedir. Özellikle kuru kayısıda güçlü bir üretim toparlanması beklenmektedir.

Malatya için açıklanan kuru kayısı rekoltesinin yaklaşık 67.418 ton, çevre illerle birlikte Türkiye genelindeki üretimin ise yaklaşık 100 bin ton seviyesine ulaşması beklenmektedir. Bu rakam, 2025'te yaşanan büyük kaybın ardından önemli bir toparlanmaya işaret etmektedir.

Rekolteadaki artışın standart ürünlerde fiyatları daha dengeli seviyelere çekmesi beklenirken; iri kalibreli, temiz, homojen renkli ve ihracata uygun kayısıda kalite priminin korunacağı değerlendirilmektedir.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

2026 sezonu, 2025'teki kayıpların ardından güçlü bir toparlanma fırsatı sunmaktadır. Hasat koşulları, işçilik maliyetleri ve ihracat kalite standartları fiyat ve kalite üzerinde belirleyici olmaya devam edecektir.

KURU İNCİR Olumlu Rekolte ve Kalite Beklentisi Öne Çıkıyor

Türkiye'nin kuru incir üretiminin büyük bölümü Aydın ve çevresinde gerçekleşmektedir. 2026 sezonunda Türkiye kuru incir rekoltesinin yaklaşık 60-65 bin ton bandında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Sezonun kalite açısından genel görünümü olumlu olmakla birlikte, hasat dönemindeki yağış, nem ve kurutma şartları sezon sonucunun belirlenmesinde büyük önem taşımaktadır.

İri kalibreli, açık renkli, düşük nemli ve gıda

DRIED APRICOTS Strong Recovery Expected Following 2025 Losses

Following the climate-related losses experienced in 2025, 2026 is regarded as a year of recovery and normalization for Turkey's dried fruit sector. A strong production recovery is expected in particular for dried apricots.

The dried apricot yield announced for Malatya is expected to reach approximately 67,418 tons, with total production across Turkey, including surrounding provinces, expected to reach approximately 100,000 tons. This figure points to a significant recovery following the major losses experienced in 2025.

While the increase in yield is expected to bring prices for standard products to more balanced levels, the quality premium is expected to be maintained for large-caliber, clean, uniformly colored apricots suitable for export.

TÜKSiAD Assessment

The 2026 season presents an important opportunity for a strong recovery following the losses of 2025. Harvest conditions, labor costs, and export quality standards will continue to be determining factors for price and quality.

DRIED FIGS Positive Yield and Quality Expectations Stand Out

The majority of Turkey's dried fig production takes place in and around Aydın. Turkey's dried fig yield for the 2026 season is expected to be in the range of approximately 60,000-65,000 tons.

While the overall outlook for the season is positive in terms of quality, rainfall, humidity, and drying conditions during the harvest period will be of great importance in determining the season's outcome. Large-caliber, light-colored, low-moisture products that

güvenliği kriterlerini karşılayan ürünlerin fiyat avantajını koruması beklenmektedir.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

2026 sezonunda daha dengeli bir arz ve iyi kalite beklentisi olumlu bir görünüm oluşturmaktadır. Hasat ve kurutma koşullarının yakından takip edilmesi önem taşımaktadır.

KURU ERİK Hammadde Arzında Olumlu Görünüm

Türkiye genelinde kuru erik için kayısı ve incirde olduğu gibi tek bir resmi rekolte tahmini bulunmamaktadır. Ancak 2026 yaş erik sezonunda önemli üretim bölgelerinde yüksek ve kaliteli ürün beklentisi bulunmaktadır.

Özellikle Manisa'nın Turgutlu ilçesinde yaklaşık 10 bin dekarlık üretim alanı bulunmakta ve 2026 sezonunda ürün iriliği ile rekoltenin olumlu olduğu bildirilmektedir. Bu görünüm, kuru erik için hammadde arzının yeterli olacağına işaret etmektedir.

Fiyatlarda ise işçilik, kurutma ve enerji maliyetlerinin belirleyici olması beklenmektedir.

TÜKSiAD Değerlendirmesi

Hammadde arzının olumlu olması sektör açısından fırsat yaratmaktadır. Bununla birlikte maliyet yönetimi, ürün kalitesi ve kurutma süreçlerinin verimliliği sektörün rekabet gücü açısından önem taşımaktadır.

TÜKSiAD Genel Değerlendirmesi

Ürün komisyonlarımızın değerlendirmeleri, 2026 sezonunda kuruyemiş ve kuru meyve sektöründe genel görünümün üretim ve kalite açısından olumlu olduğunu göstermektedir. Birçok üründe 2025'e göre toparlanma ve rekolte artışı beklentisi bulunurken, kuru meyvelerde de daha dengeli bir arz görünümü öne çıkmaktadır.

Bununla birlikte iklim değişikliği, ani hava olayları, zararlılar, işçilik ve enerji maliyetleri ile uluslararası kalite standartları ve küresel rekabet sektör açısından temel riskler olmaya devam etmektedir. Sürdürülebilir büyüme için verimlilik, kalite standardizasyonu, sürdürülebilir üretim, katma değerli işleme, markalaşma ve ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesi öncelikli alanlar olacaktır.

meet food safety criteria are expected to maintain their price advantage.

TÜKSiAD Assessment

A more balanced supply and expectations of good quality present a positive outlook for the 2026 season. Closely monitoring harvest and drying conditions will be important.

DRIED PLUMS Positive Outlook for Raw Material Supply

As with apricots and figs, there is no single official yield estimate for dried plums across Turkey. However, a high and good-quality product is expected in major production regions in the 2026 fresh plum season.

In particular, there is approximately 10,000 decare of production area in the Turgutlu district of Manisa, and fruit size and yield are reported to be favorable for the 2026 season. This outlook points to an adequate raw material supply for dried plums.

As for prices, labor, drying, and energy costs are expected to be the determining factors.

TÜKSiAD Assessment

A favorable raw material supply creates an opportunity for the sector. At the same time, cost management, product quality, and the efficiency of drying processes are important for the sector's competitiveness.

TÜKSiAD General Assessment

Assessments from our product commissions show that the overall outlook for the nut and dried fruit sector in the 2026 season is positive in terms of production and quality. While many products show an expectation of recovery and increased yield compared to 2025, a more balanced supply outlook is also emerging for dried fruits.

At the same time, climate change, sudden weather events, pests, labor and energy costs, and international quality standards and global competition remain fundamental risks for the sector. For sustainable growth, priority areas will include productivity, quality standardization, sustainable production, value-added processing, branding, and diversification of export markets.

2025 Yılı İstatistikleri

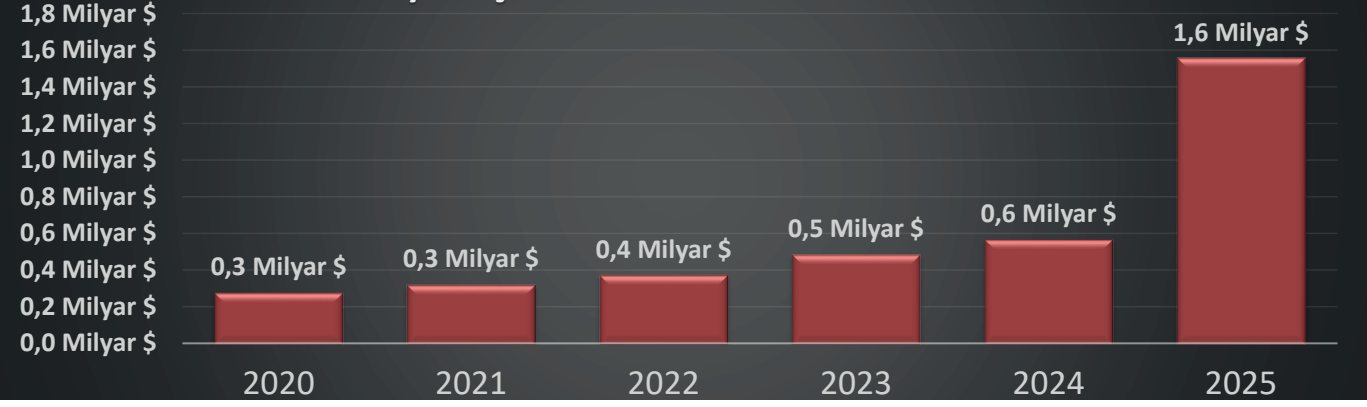
Statistics for the Year 2025

KURUYEMİŞ VE KURU MEYVE DIŞ TİCARETİ (2025)

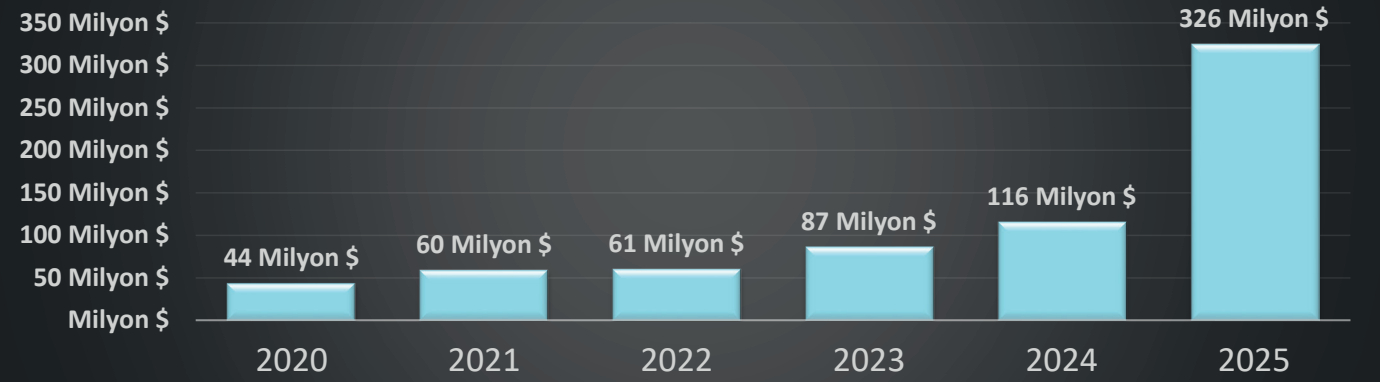
ÜRÜNLER	İHRACAT		İTHALAT	
	İhracat Miktarı (Ton)	İhracat Değeri (\$)	İthalat Miktarı (Ton)	İthalat Değeri (\$)
Antep fıstığı	45.947.281	\$580.138.296	51.285.793	\$449.232.343
Ay çekirdeği	119.733.550	\$179.640.277	19.359.560	\$32.064.993
Badem	36.022.337	\$247.286.914	71.621.544	\$406.460.467
Ceviz	23.278.717	\$87.403.685	105.443.374	\$310.562.329
Fındık	240.612.951	\$2.255.876.120	9.959.342	\$45.718.210
Kaju	9.568.149	\$69.921.095	38.039.572	\$271.178.470
Kabak çekirdeği	124.874	\$1.457.035	130.072	\$8.672.524
Leblebi	16.578.643	\$33.432.621	1.157.585	\$2.128.859
Yer fıstığı	9.247.192	\$19.703.802	19.141.455	\$32.116.275
Kuruyemiş Ara Toplam	501.113.694	\$3.474.859.845	316.138.297	\$1.558.134.470
Kuru kayısı	52.638.876	\$329.104.167	14.421.870	\$65.876.407
Kuru erik	1.418.715	\$5.487.565	6.326.491	\$1.418.715
Kuru incir	45.707.401	\$307.806.311	2.187.439	\$16.606.057
Kuru üzüm	171.537.604	\$583.391.244	38.450.714	\$86.118.096
Hurma	14.224.373	\$38.154.928	74.739.548	\$155.565.481
Kuru Meyve Ara Toplam	285.526.969	\$1.263.944.215	136.126.062	\$325.584.756
Kuruyemiş ve Kuru Meyve Toplam	786.640.663	\$4.738.804.060	452.264.359	\$1.883.719.226

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret verileri kullanılarak TÜKSİAD tarafından üretilmiştir.

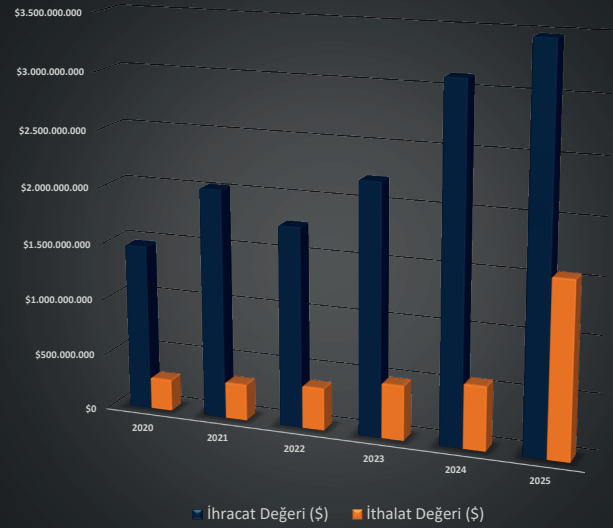
Kuruyemiş İthalat Verileri 2020 - 2025*

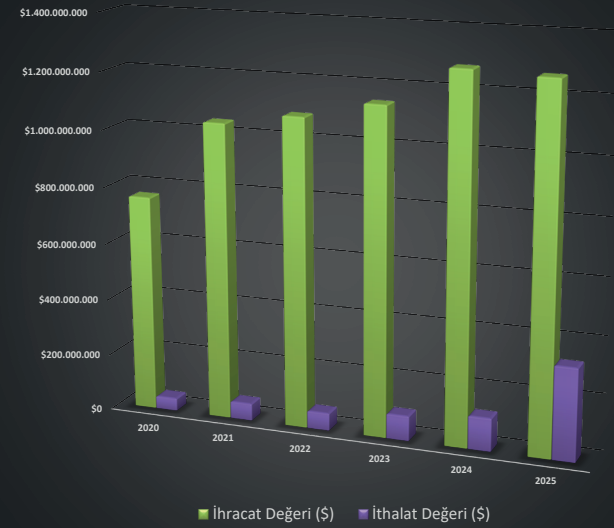
Kurumeyve İthalat Verileri 2020 - 2025*

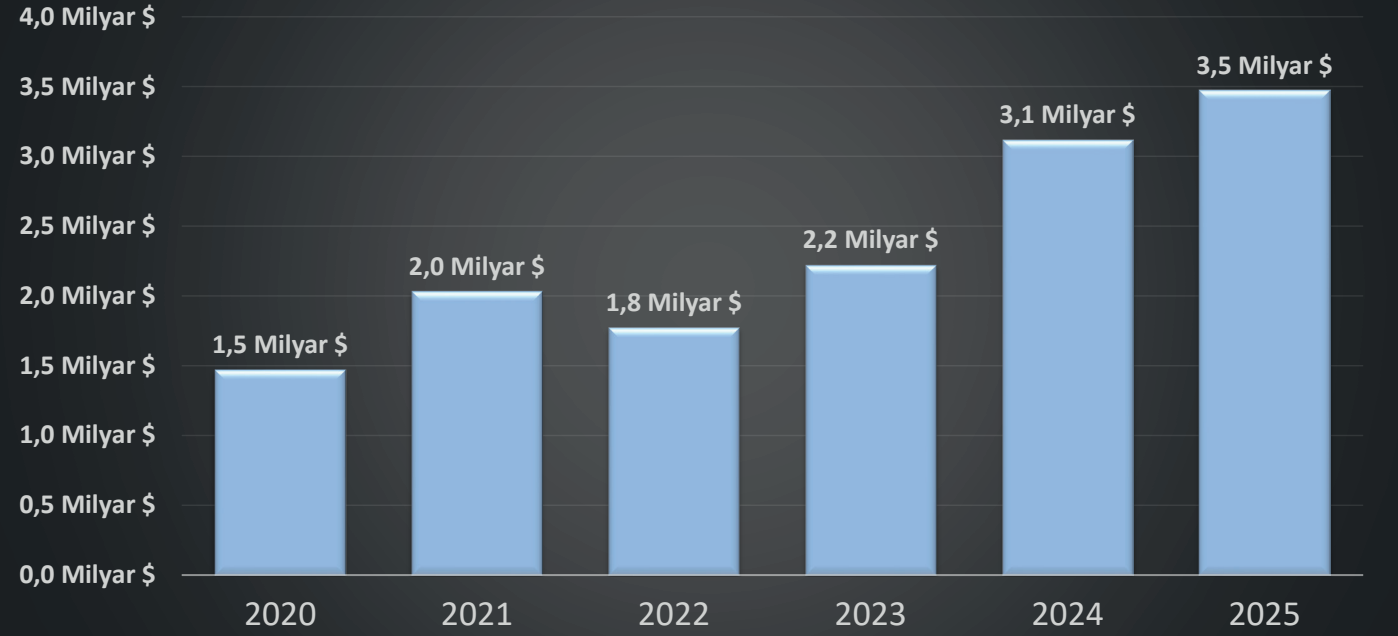
Kuruyemiş Dış Ticaret Verileri 2020 - 2025*

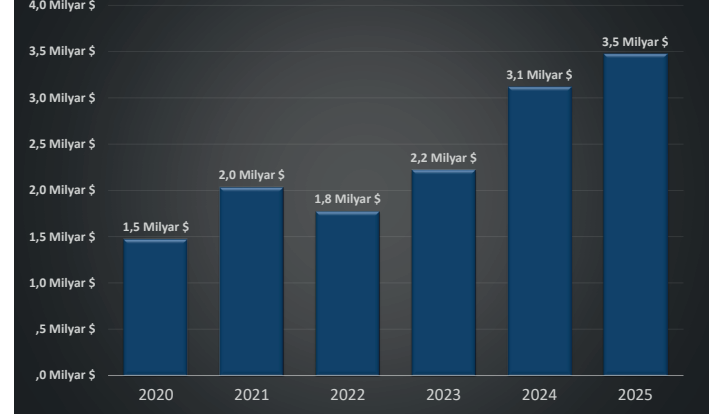
Kurumeyve Dış Ticaret Verileri 2020 - 2025*

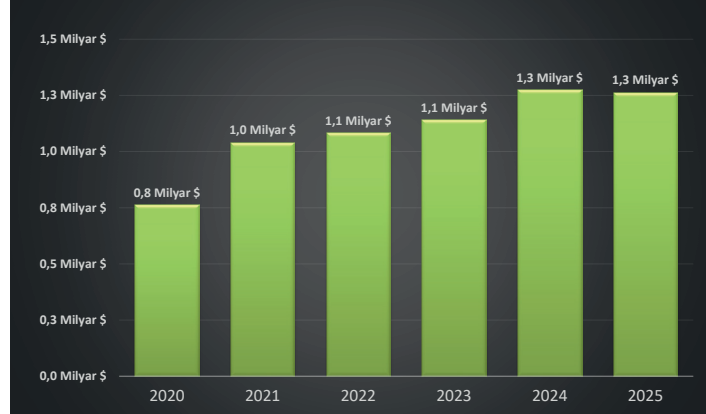
Kuruyemiş İhracat Verileri 2020 - 2025*

Kuruyemiş İhracat Verileri 2020 - 2025*

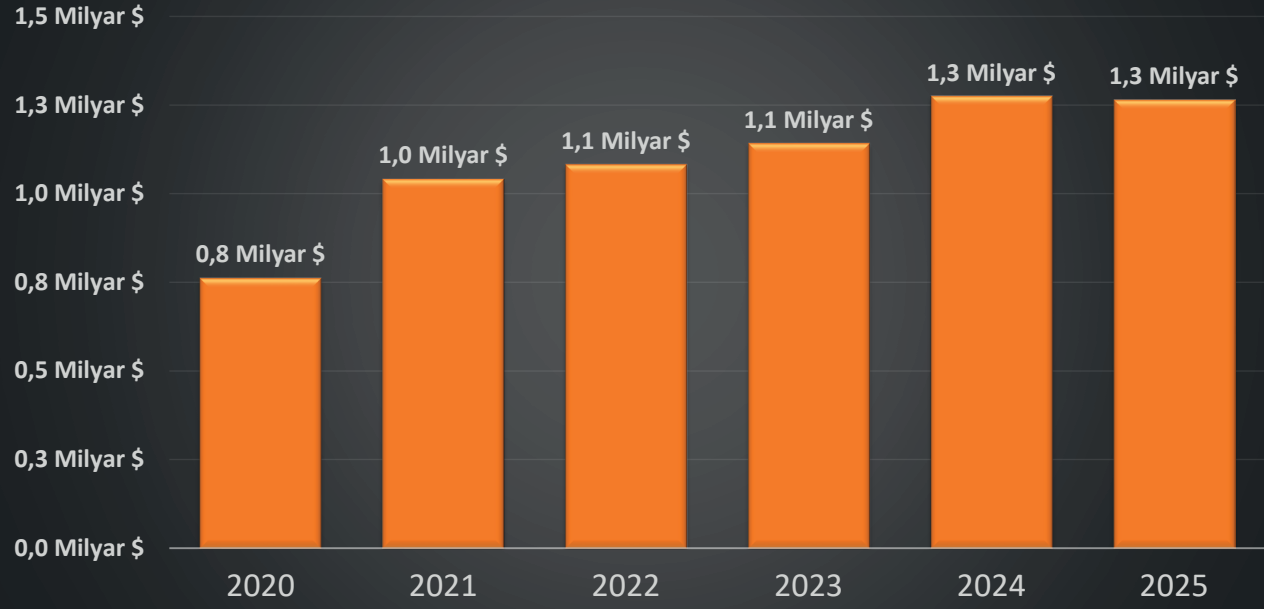

Kurumeyve İhracat Verileri 2020 - 2025*

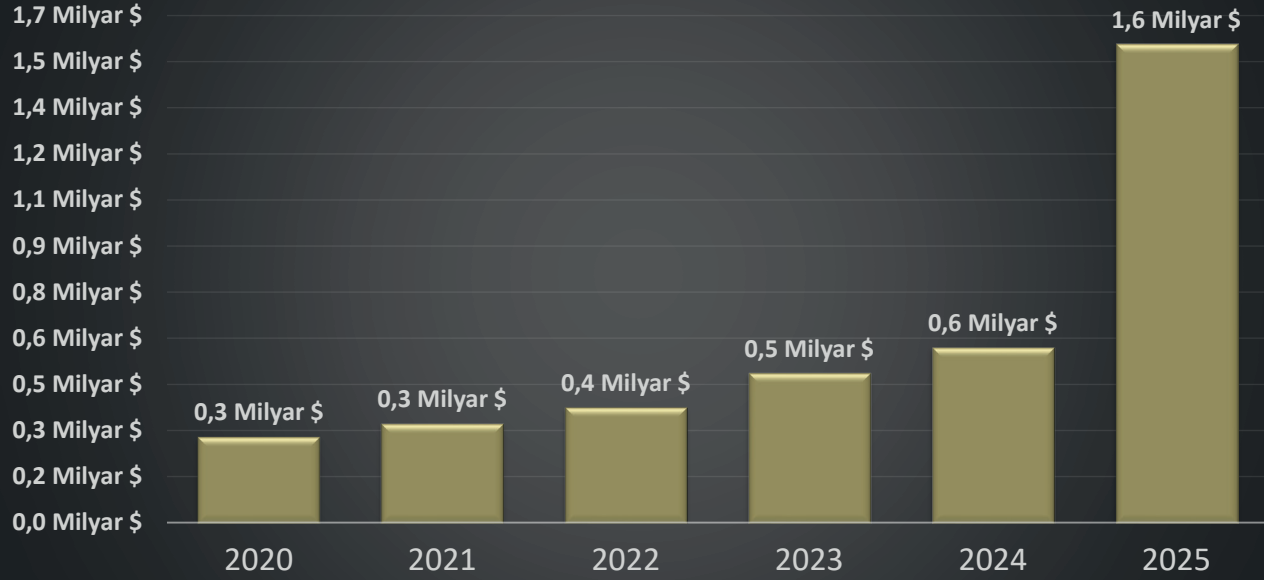

2026 Yılı İlk Altı Ay İstatistikleri Statistics for the First Six Months of 2026

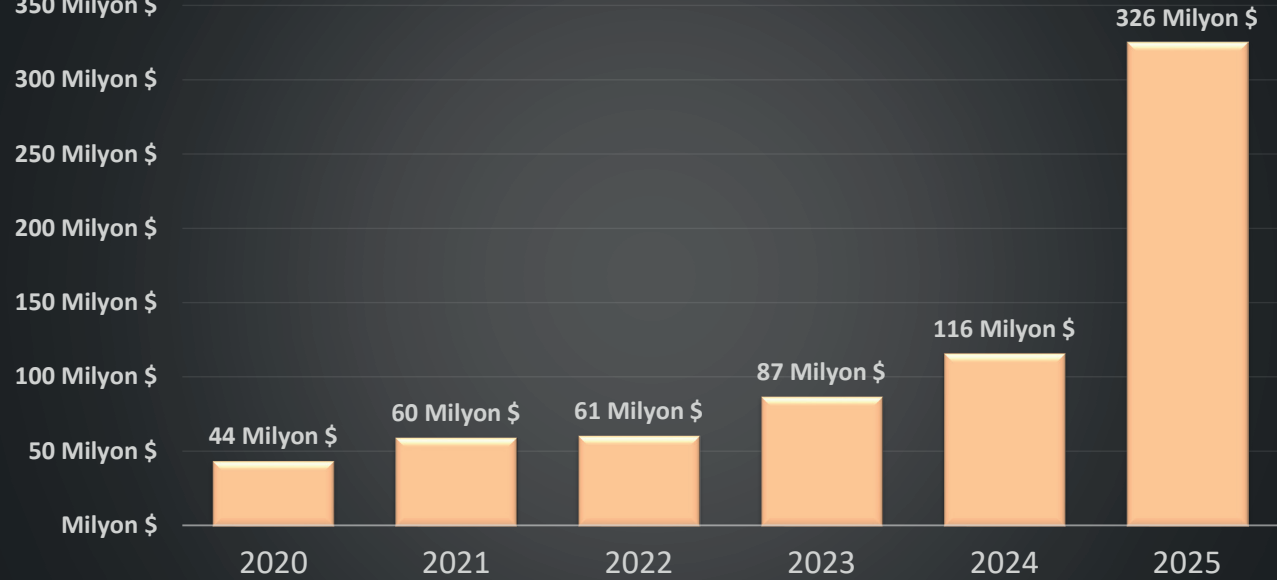
Kuru Meyve İhracat Verileri 2020 - 2025*

Kuruyemiş İthalat Verileri 2020 - 2025*

Kuru Meyve İthalat Verileri 2020 - 2025*

KURUYEMİŞ VE KURU MEYVE DIŞ TİCARETİ (2025)

ÜRÜNLER	İHRACAT		İTHALAT	
	İhracat Miktarı (Ton)	İhracat Değeri (\$)	İthalat Miktarı (Ton)	İthalat Değeri (\$)
Antep fıstığı	17.359.773	\$245.178.432	22.546.838	\$216.642.972
Ay çekirdeği	43.533.584	\$72.821.909	37.902.005	\$66.794.162
Badem	19.423.083	\$145.899.251	42.143.913	\$280.431.449
Ceviz	11.238.528	\$44.120.526	74.058.969	\$218.469.566
Fındık	108.615.668	\$1.470.251.901	6.960.964	\$34.686.372
Kaju	4.838.276	\$34.011.853	16.370.999	\$119.726.814
Kabak çekirdeği	5.913	\$1.081.792	110.304	\$3.519.895
Leblebi	6.255.857	\$12.983.476	258.586	\$502.457
Yer fıstığı	4.470.317	\$10.158.308	9.545.757	\$14.665.151
Kuruyemiş Ara Toplam	215.740.999	\$2.036.507.448	209.898.335	\$955.438.838
Kuru kayısı	16.753.711	\$140.193.032	5.475.026	\$28.206.376
Kuru erik	435.501	\$2.422.818	3.291.078	\$10.814.044
Kuru incir	18.240.512	\$128.217.528	1.812.371	\$14.569.492
Kuru üzüm	82.628.587	\$259.127.229	16.701.988	\$44.285.391
Hurma	7.029.199	\$19.894.125	40.927.148	\$84.016.573
Kuru Meyve Ara Toplam	125.087.510	\$549.854.732	68.207.611	\$181.891.876
Kuruyemiş ve Kuru Meyve Toplam	340.828.509	\$2.586.362.180	278.105.946	\$1.137.330.714

Kaynak: Ocak 2026 - Haziran 2026 arası TÜİK Dış Ticaret verileri kullanarak hazırlanmıştır

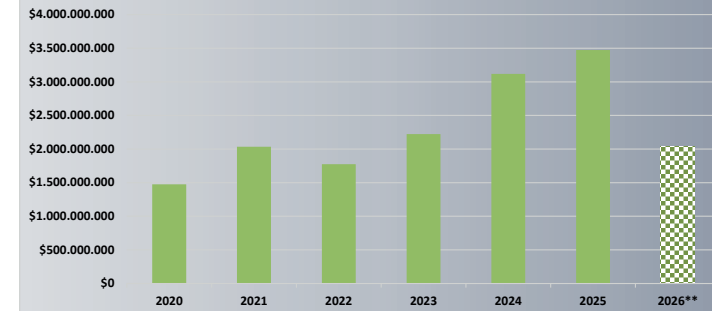
Kuruyemiş* Dış Ticareti (2020-2026**) Nuts* Foreign Trade (2020-2026**)

Yıl Year	İhracat Miktarı Export Amount (Ton)	İthalat Miktarı Import Amount (Ton)	İhracat Değeri Export Value (\$)	İthalat Değeri Import Value (\$)
2020	306.359	272.463	1.474.873.935	282.296.340
2021	349.259	176.421	2.035.076.797	325.292.233
2022	380.398	118.442	1.774.127.618	377.765.020
2023	371.553	175.208	2.222.417.966	489.555.348
2024	468.404	188.161	3.118.656.229	572.316.766
2025	501.114	316.138	3.474.859.845	1.558.134.470
2026**	215.741	209.898	2.036.507.448	955.438.838

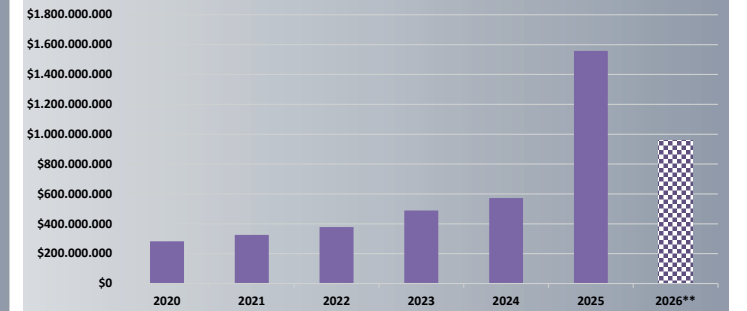
* Antep Fıstığı, Ay çekirdeği, Badem, Ceviz, Fındık, Kabak Çekirdeği, Kaju, Leblebi ve Yer Fıstığı ürünleri dahil edilmiştir.

** 2026 yılı ilk Altı ay

Kuruyemiş* Dış Ticareti(2020-2026**) İhracat Değeri (\$)

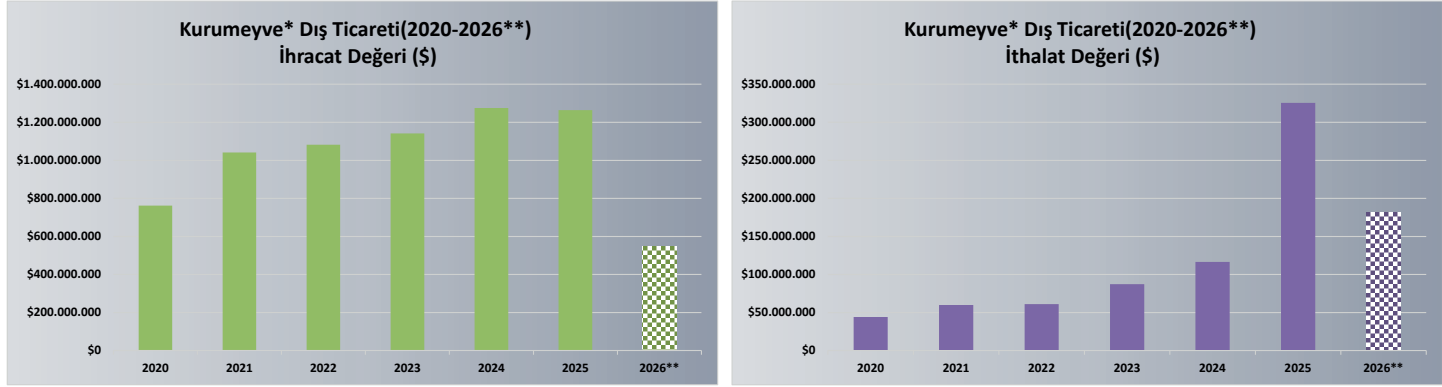
Kuruyemiş* Dış Ticareti(2020-2026**) İthalat Değeri (\$)

Kurumeyve* Dış Ticareti (2020-2026**) Dried Fruit* Foreign Trade (2020-2026**)				
Yıl Year	İhracat Miktarı Export Amount (Ton)	İthalat Miktarı Import Amount (Ton)	İhracat Değeri Export Value (\$)	İthalat Değeri Import Value (\$)
2020	315.360	36.168	762.168.625	44.131.952
2021	386.459	50.656	1.041.091.239	59.913.208
2022	398.910	47.235	1.082.295.832	61.156.880
2023	394.053	59.091	1.141.673.884	87.400.716
2024	317.916	68.114	1.275.021.980	116.492.342
2025	285.527	136.126	1.263.944.215	325.584.756
2026**	125.088	68.208	549.854.732	181.891.876

* Kuru kayısı, kuru incir, kuru üzüm, kuru erik ve hurma ürünleri dahil edilmiştir.

** 2026 yılı ilk Altı ay

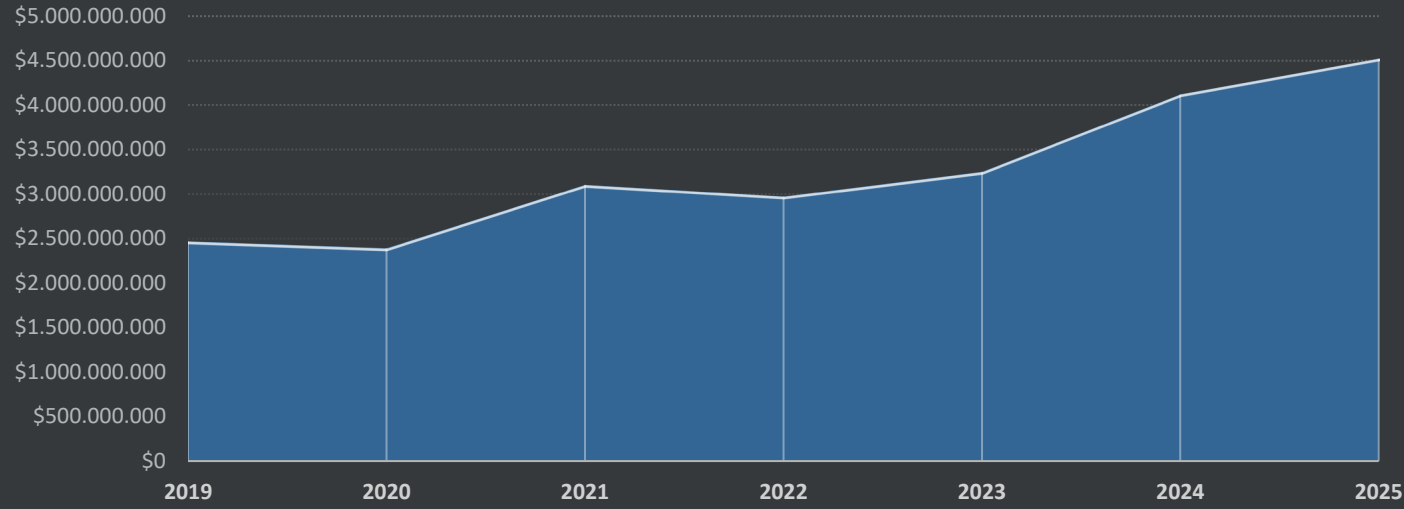

2025 İç Pazar Tüketimi 2025 Domestic Market Consumption

KURUYEMİŞ SEKTÖRÜ YAKLAŞIK İÇ PAZAR BÜYÜKLÜĞÜ 2025 Nuts and Dried Fruits Industry Domestic Market Size 2025				
Ürünler / Product	Miktar Quantity (kg)	TL/kg	Değer Value (TL)	Değer Value (\$)
Ceviz Kabuklu Walnuts in Shell	50.000.000	₺190	₺9.500.000.000	\$221.755.369
Fındık (İç-Çiğ) Hazelnuts (Raw)	65.000.000	₺480	₺31.200.000.000	\$728.291.317
Antep fıstığı (Kavrulmuş) Pistachios (Roasted)	20.000.000	₺900	₺18.000.000.000	\$420.168.067
Yer fıstığı (Kabuklu) Peanuts (In Shell)	250.000.000	₺50	₺12.500.000.000	\$291.783.380
Badem (İç) Almond (Inside)	55.000.000	₺400	₺22.000.000.000	\$513.538.749
Kabak çekirdeği Pumpkin seeds	40.000.000	₺250	₺10.000.000.000	\$233.426.704
Ay çekirdeği Sunflower seeds	130.000.000	₺70	₺9.100.000.000	\$212.418.301
Leblebi Roasted chickpea	190.000.000	₺120	₺22.800.000.000	\$532.212.885
Soslu mısır Corn with sauce	20.000.000	₺80	₺1.600.000.000	\$37.348.273
Patlak mısır Popcorn	50.000.000	₺25	₺1.250.000.000	\$29.178.338
Kaju Cashew	25.000.000	₺350	₺8.750.000.000	\$204.248.366
Hurma Dates	67.000.000	₺350	₺23.450.000.000	\$547.385.621
Kuru kayısı Dried apricots	5.000.000	₺550	₺2.750.000.000	\$64.192.344
Kuru incir Dried figs	20.000.000	₺350	₺7.000.000.000	\$163.398.693
Kuru erik Prune	2.000.000	₺350	₺700.000.000	\$16.339.869
Kuru üzüm Raisins	50.000.000	₺200	₺10.000.000.000	\$233.426.704
Diğer Others	30.000.000	₺100	₺3.000.000.000	\$70.028.011
TOPLAM	1.069.000.000		₺193.600.000.000	\$4.519.140.990

Kaynak: Tüksiad derneği

Kuruyemiş ve Kuru Meyve İç Pazar Hacmi \$

KURUYEMİŞ VE KURU MEYVE DIŞ TİCARETİ – GENEL DEĞERLENDİRME

1. Kuruyemiş Dış Ticareti

Türkiye kuruyemiş sektörü, 2020-2025 döneminde özellikle ihracat değeri açısından güçlü bir büyüme göstermiş ve uluslararası pazarlardaki konumunu önemli ölçüde güçlendirmiştir. Fındık, ihracatta başlıca ürün olmaya devam ederken, diğer kuruyemiş ürünlerinde de önemli bir ihracat kapasitesi oluşmuştur. 2026 yılının ilk altı ayında ihracat miktarında sınırlı değişime rağmen ihracat değerindeki belirgin artış dikkat çekmektedir. Bu durum, yüksek birim değerlerin ihracat gelirlerini desteklediğini göstermektedir. Aynı dönemde ithalattaki önemli artış ise hammadde tedariki, üretim maliyetleri ve ithalat politikalarının sektörün rekabet gücü açısından önemini ortaya koymaktadır.

2. Kuru Meyve Dış Ticareti

Türkiye; kuru üzüm, kuru kayısı ve kuru incir başta olmak üzere dünya kuru meyve ticaretindeki güçlü konumunu korumaktadır. Uzun dönemde ihracat değerindeki artış, miktar bazındaki dalgalanmalara rağmen sektörün ürün değeri ve kalite açısından güçlü bir performans sergilediğini göstermektedir. 2026 yılının ilk yarısında ihracat genel olarak istikrarlı seyrini korurken, ithalatta belirgin bir artış gerçekleşmiştir. Bu gelişme, hammadde erişimi ve uluslararası tedarik zincirlerinin sektör açısından giderek daha önemli hale geldiğini göstermektedir.

3. Kuruyemiş ve Kuru Meyve Dış Ticareti – 2026 İlk 6 Ay

2026 yılının ilk altı ayı, Türkiye kuruyemiş ve kuru meyve sektörünün önemli bir dış ticaret fazlası yaratmaya devam ettiğini göstermektedir. İhracat miktarında sınırlı değişime rağmen ihracat değerindeki artış dikkat

NUTS AND DRIED FRUIT FOREIGN TRADE – GENERAL ASSESSMENT

1. Nuts Foreign Trade

Türkiye's nuts sector recorded strong growth between 2020 and 2025, particularly in export value, and significantly strengthened its position in international markets. Hazelnuts continued to be the leading export product, while significant export capacity was also developed in other nuts product groups. In the first six months of 2026, the notable increase in export value despite limited change in export volume stands out. This indicates that higher unit values supported export revenues. The significant increase in imports during the same period also highlights the importance of raw material supply, production costs and import policies for the sector's competitiveness.

2. Dried Fruit Foreign Trade

Türkiye maintains its strong position in global dried fruit trade, particularly in raisins, dried apricots and dried figs. The long-term increase in export value demonstrates the sector's strong performance in terms of product value and quality despite fluctuations in export volumes. In the first half of 2026, exports generally maintained a stable course, while imports recorded a significant increase. This development indicates that access to raw materials and international supply chains are becoming increasingly important for the sector.

3. Nuts and Dried Fruit Foreign Trade – First 6 Months of 2026

The first six months of 2026 show that Türkiye's nuts and dried fruit sector continues to generate a significant foreign trade surplus. While export value increased despite limited change in export volume, imports also recorded an increase.

çekerken, ithalat tarafında ise yükseliş yaşanmıştır. Genel olarak sektör, Türkiye'nin dış ticaretine ve döviz gelirlerine güçlü katkısını sürdürmektedir. Önümüzdeki dönemde sektörün rekabet gücünün korunması; sürdürülebilir hammadde tedariki, maliyet yönetimi, katma değerli üretim ve ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesine bağlı olacaktır.

4. İç Pazar – 2025

2025 yılı iç pazar verileri, tüketim miktarında yaşanan gerilemeye rağmen kuruyemiş ve kuru meyve sektörünün önemli bir pazar büyüklüğünü koruduğunu göstermektedir. Artan ürün fiyatları ve birim değerlerdeki yükseliş, tüketim miktarındaki düşüşe rağmen pazarın parasal büyüklüğünün artmasını sağlamıştır. Ürün bazındaki veriler ise tüketim eğilimlerinin ürünlere göre farklılaştığını ortaya koymaktadır. Bazı ürünlerde büyüme yaşanırken, bazı ürünlerde tüketim miktarlarının gerilemesi; değişen tüketici davranışları ve fiyat artışlarının iç pazar üzerindeki etkisini göstermektedir.

5. Kuruyemiş ve Kuru Meyve İthalat-İhracatı – 2025

2025 yılı verileri, Türkiye kuruyemiş ve kuru meyve sektörünün güçlü ihracat odaklı yapısını koruduğunu ortaya koymaktadır. Sektör önemli bir dış ticaret fazlası yaratırken, ihracat değerinin büyük bölümünü kuruyemiş grubu oluşturmuş; kuru üzüm, kuru kayısı ve kuru incir gibi geleneksel ürünler de kuru meyve ihracatındaki güçlü konumunu sürdürmüştür. Bununla birlikte bazı ürünlerde ithalat değerlerinin yükselmesi, yerli üretimin desteklenmesi, sürdürülebilir hammadde tedarikinin sağlanması ve uluslararası rekabet gücünün korunmasına yönelik politikaların önemini artırmaktadır.

Genel Değerlendirme

Türkiye kuruyemiş ve kuru meyve sektörü, tarımsal ekonomi ve dış ticaret açısından ülkemize önemli katkı sağlayan stratejik sektörlerden biri olmayı sürdürmektedir. Sektörün önümüzdeki dönemde büyümesini sürdürebilmesi; katma değerli üretim, markalaşma, sürdürülebilir hammadde tedariki, ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesi ve iç ve dış pazarlarda rekabet gücünün korunmasına bağlı olacaktır.

Overall, the sector continues to make a strong contribution to Türkiye's foreign trade and foreign-exchange earnings. Maintaining the sector's competitiveness in the coming period will depend on sustainable raw material supply, cost management, value-added production and diversification of export markets.

4. Domestic Market – 2025

Domestic market data for 2025 show that the nuts and dried fruit sector maintained a significant market size despite the decline in consumption volume. Rising product prices and higher unit values resulted in an increase in the monetary size of the market despite the decrease in consumption volume. Product-level data indicate that consumption trends differ across product groups. While some products experienced growth, declines in consumption volumes for others demonstrate the impact of changing consumer behavior and price increases on the domestic market.

5. Nuts and Dried Fruit Imports and Exports – 2025

Data for 2025 show that Türkiye's nuts and dried fruit sector maintained its strong export-oriented structure. While the sector generated a significant foreign trade surplus, the nuts group accounted for the majority of export value, while traditional products such as raisins, dried apricots and dried figs maintained their strong position in dried fruit exports. At the same time, increases in import values for certain products further highlight the importance of policies aimed at supporting domestic production, ensuring sustainable raw material supply and maintaining international competitiveness.

General Assessment

Türkiye's nuts and dried fruit sector remains one of the strategic sectors making a significant contribution to the country's agricultural economy and foreign trade. Sustaining the sector's growth in the coming period will depend on value-added production, branding, sustainable raw material supply, diversification of export markets and maintaining competitiveness in both domestic and international markets.

SAPONSORLARIMIZ SPONSORSHIPS

Yayın Sahibi

TÜKSİAD (Tüm Kuruyemiş Sanayicileri ve İş Adamları Derneği)
M. Necmettin Gözlüklü İş Merkezi No: 372760 Macunköy-Yenimahalle/ANKARA
Tel : (0312) 397 39 79 - E-posta : info@tuksiad.org

www.tuksiad.org

Yönetim Kurulu Başkanı
Muhammet Burak ÇİĞDEM

Program ve Yayın Koordinatörü
Özer DİNÇ

Tasarım & Baskı
Emrah ÖZGİRAY - emrahozgiray@gmail.com

Ağustos 2026

